

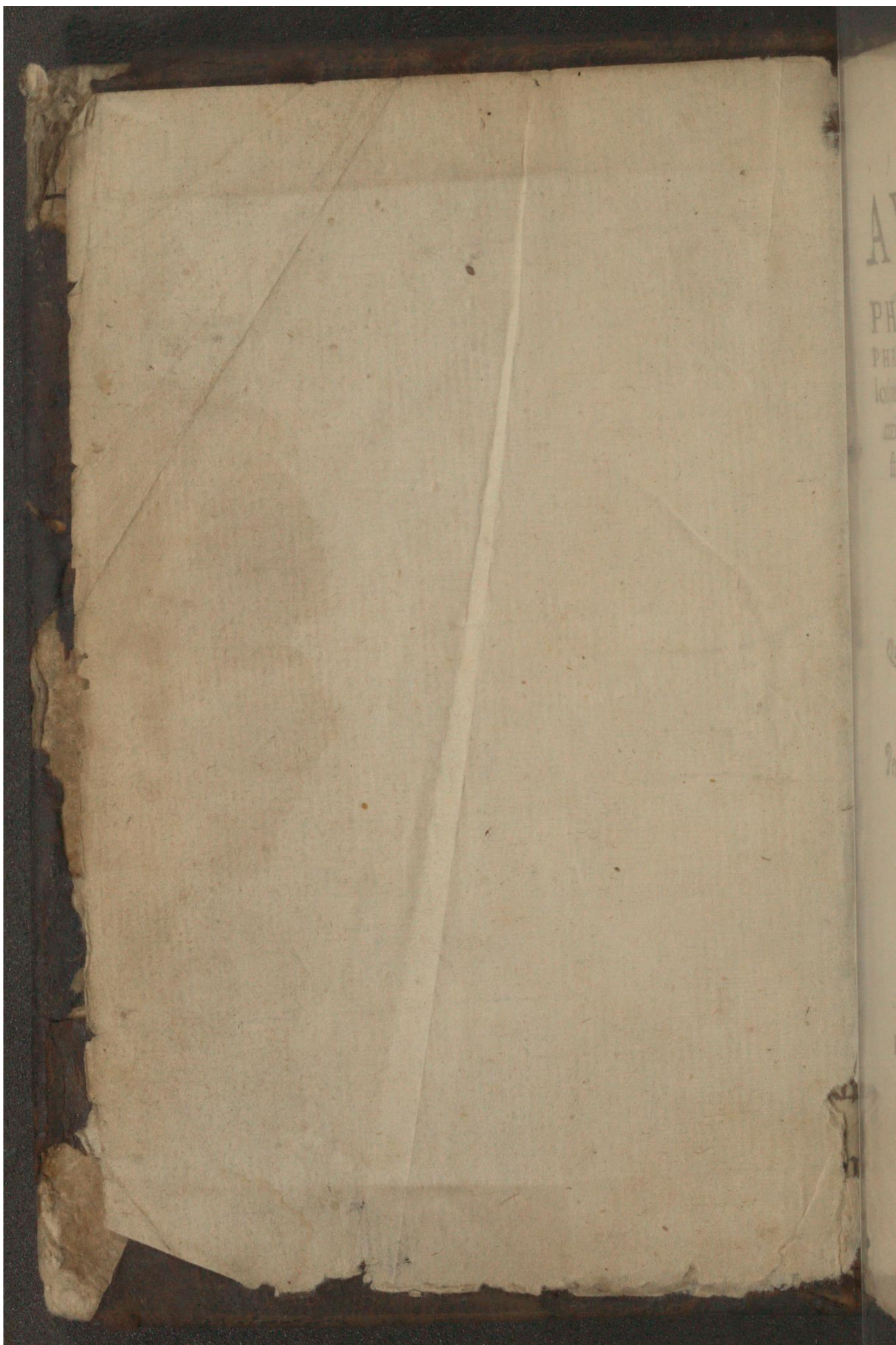

1570

AVREOLI PHILIPPI THEOPHRASTI PARACELSI PHIlosophorum atque Medicorum excellentissimi, De summis Naturæ Mysterijs Libri tres, lectu perquàm vtiles atque iucundi.

Quorum nomina sequens pagella dabit.

Per Gerardum Dorn è Germanico Latinè redditi.

H Billingsley.

BASILEAE.
PER PETRVM PERNAM.
M. D. LXX.

Libri qui in hoc Opere continentur.

De Spiritibus Planetarum,
De occulta Philosophia.
De Medicina cœlesti, siue de signis Zodiaci
& Mysterijs eorum.

ILLVSTRISSIMO PRINCIPI FRIDERICO, PAlatino Comiti, Sacri Rom. Imperij Archidapifero, Duci Bauariæ, Principi Electori, &c. Salus.

Oc ferreo postremoq́ꝫ sæculo, non nisi feces artiũ superesse videmus, etsi nõnulli putẽt eas maximè vigere propter sermonum ornatum, quo palliatæ sunt, vt aliquid esse præclari hominibus appareant. Verùm si eas conferamus ad illas, quæ primis omniũ temporibus tractatæ sunt, vix vmbræ dici merebuntur. Pijs ac illis Hebræis tantùm qui Spiritu Dei fuerũt illuminati sinceræ puræq́ꝫ reuelatæ, ad Egyptios, eosq́ꝫ solùm qui probi fuerunt peruenientes, aureo sæculo floruerunt. Medio quidem ab archisophistis quos ætas hæc peperit cõtaminatæ conspurcatæq́ꝫ mẽdis extiterũt, indiesq́ꝫ magis vsqꝫ dũ extremis his

temporibus, à plurimis eorũ sectatoribus, vtrũq; philosophiæ latus, quæ priùs à primis Patribus Magia dicta fuit, in eo statu misero celebratũ est. Postremo nunc tẽpore (quo quidẽ Helias Artista voluit artes in pristinũ statum restitui, vt eo die quo nihil tam occultũ fuit vnquã, quod nõ reuelabitur) pios probosq; viros excitauit, qui Phœnici veræ, nempe Veritati, pennas ab alijs eradicatas ex eius verbo virtuteq; restituãt. Magiæ veræ necnõ Philosophiæ dextra, Theologia iudicãda est: sinistra verò, humanarum noticia rerum omnium. Prius mẽbrum enim videmus (Deo laus, cuius etiã virtute factum) per bonã Europe regionũ partẽ à tenebris, quibus immersa diu detentaq; fuit à primis hominibus, tãquam è carceribus emergere. Posterius autẽ Peracelsus noster gratia virtuteq; sibi concessis à Domino, primus ab iniurijs vindicare cœpit. Sperandum vtiq; Deum & alios in suam messem operarios breui
missurum

missurum. Quanquam, vt ab initio mundi, Calũniator suos excitare non cesset hactenus: minimè verò curandũ. Contra Veritatis stimulum, non præualebunt aculei Mortis. Spiritus ille nequã falsitatis omnis artifex, mundo reuelari cœpit ac innotescere, qui diu iam vt anguis sub herba floribusq; latuit, vt imperceptibili modo seduceret plurimos, quod fecit. Verùm bona pars authoitatis & potestatis ei per Veritatis authorẽ adempta sibi iam fuit. Quo fit, vt ita rugiat regni sui ruinam præuidẽs. Quid non falsarat iste? vbi non lollium & zizanias seminarat? Opera Sumi Creatoris inuertere, sed frustra semper conatus est. Nonne Dei Sapientiæ lucem, sub specie lucis, cautelosè, mirũ in modũ hominibus obfuscauit? quum sub Magiæ nomine, quæ vera Sapientia est, Necromantiam, Sciomãtiam, & alia fascinationum suarum veneficia mundo subtrusit, quo veros Magos suppimeret, eorũ loco Sophistas ex

inferis adducens, qui persuaderent hominibus, Magos fore suos, & ita morti milleque supplicijs traderentur: ea Via credens miseris mortalibus thesaurum summum, nẽpe Veritatis cognitionem de manibus eripere. Verùm Leo potens de tribu Iuda vicit, vt suos de manibus eriperet Calumniatoris atq; filiorũ eius, qui non alia via, quàm per calumnias Veritatis filios opprimere conantur in omnibus professionibus, vt iam Theophrastũ Paracelsum nostrum, quem nõ alijs armis oppugnare possunt eius aduersarij, quàm quòd falsò fingant ipsum fuisse Necromãticum. Si Magum fore dicant, fatebimur. Nonne Magi Deo fuerunt accepti, qui Filium eius ex Oriente venientes in Bethleem adorarũt muneribusq; honorarunt? Quis ergo Magiam alius, quàm Diabolus & sui vituperant, eam falsissimo Necromãtiam appellantes? Id Paracelso nostro summæ pietatis viro, probatissimæq; fidei (prout eius te-

stantur

statur scripta quæuis) contingit hac tēpestate, vt à plurimis calumniatoribus audiat immeritò cum suis discipulis, ipsum fuisse Necromanticū, ideo quod superiorū vires cognouerit, ac inferiorum indagator & solertißimus experimentator extiterit. Caracteristicā artem (inquiunt) exercuit, ergo Necromanticus. Falsa consequentia est: quod nulla caracteristica sub Necromātia contineatur, nec diabolicis artibus, præter illam, quam Diabolus falsam reddidit, eius vsum ad hominū perditionem contorquens atq; detrimentū. At illa qua Paracelsus noster vsus fuit, in hominū vtilitatem vergit ac Medicinā tantùm, quare sub Magia vera per charitatis executionem in proximum comprehenditur. Doceant isti Veritatis aduersarij, Virum hunc scripsisse, quod non Euangelicis Scripturis, ac sacris comprobarit, confirmariq; poßit literis. Id cū Veritate nunquam facient, præter quàm auxilio Calūniatoris,

quo hactenus in illũ fremẽtes vsi fuerunt. Contrà nos adducimus eius Philosophica scripta quædam in rerum inferiorum potißimam cognitionẽ, Occultam eius Philosophiam, & Cœlestem illam Medicinam, quam Caracteristicam appellant eius aduersarij: non alia de causa, quàm quòd eos malè habeat ingenij tãta fœlicitate se minimè dotatos esse diuinitùs vt ipse, quo valeant arcana diuinaq́; Dei Naturæq́; mysteria cognoscere vel intelligere. Si quid à Christiano reperiant in eis alienum, sacris etiam Scripturis, vt ipse corroborauit, redarguant. Nulla ratione recipiemus Gentilium suorum doctorũ authoritates, quòd nullus eis verè Christianus astrictus sit. Nõ enim à Christiana religione, quauis astutia nos ad infideliũ dogmata retrahere, vel vllo modo sinimus. Sat nobis est quòd semel eorum laqueis adhuc iuuenes irretiti fuerimus, ac iam Christi manu liberati Veritatis lucem videamus. Nemo vel tota

mundi sapientia, vel Serpentis imbutus astutia nos ab ea reducet in tenebras, donec manus Dei nos protexerit. Sat scio plurimùm eos ægrè ferre, nos vniuersa Philosophiæ studia, sacris in Scripturis fundare, quòd sciant hoc fundamentum suis minimè cedere flatibus. Quid ad hæc adferent, aliud quàm humanas artes ad ipsā Theologiam (vt ipsi falso quidem arbitrantur) minimè referri debere? Sed qua ratione quæso meliùs aut prolixius à Christo recedere poßint, adq; Gētiles proximius accedere, quàm à sua fide charitatem excludentes? Decet ne vel mechanicum hominē artē suam exercere solius lucri causa, proximi necnon vtilitatis oblitus Reipublicæ, quam proprio cōmodo chariorem habere debet? Non sanè, si non Gētilium instar viuere velit, qui charitatis ignari fuerunt, nempe Christi: solam fœlicitatem, & summum bonum in vita postq; mortē mundo celebrem famā reliquiße posuerunt: quod

omnes ferè Poetæ laudandum inter eiusmodi suos illustres testantur vanis carminibus, & illi qui Christianã profitentur fidem imitati sunt hactenus etiam vt illi canentes, &c. Nõ sine causa profectò hæc attulimus: videmus enim artes ad nequitiã Diaboli proximius hoc infelici plurimùm sæculo, quàm ad veram Dei sapientiam Christũ accedere. Sed missa faciamus hæc, & Magiæ veræ defensionẽ prosequamur. Ab eo tempore quo hæc à mundo cõtempta fuit, ex artibus nil vel Deo dignum videre licuit. Quare nostri miseriæq; mũdi misertus omnipotens Dominus, eam restiture cœpit his postremis temporibus, vt impij videant in quem pupugerunt. Fœlicioribus annis Principes Magiæ maximi cultores extiterunt, ac Sacerdotes: iam nemo vel audito solo vocabulo non detestatur, & eius professores: cùm nullus eorum qui cõtradicunt ei, valeat inter Magiam, & artes diabolicas vllum facere dtscrimẽ.

Huic

Hinc fit, Illustrissime Princeps, vt istius Excellentissimi Viri Philosophi scripta quædã in Magia naturali, traduxerim è Germanico sermone, latinèq; reddiderim vt viderent omnes iudiciosi, mẽtisq; sanæ viri, quàm falsò criminatus sit, & cauillatus in eum per suos Diabolus. Nihil in illis habetur, quòd non salua cõscientia tractari possit: cum in commodum ac vtilitatem proximi tẽdant omnia, necnon ad Medicinam referantur. Docet enim per ea mederi morbis, quos alia medicamenta corporum elementatorum curare non possunt: item humanã à periculis vitam præseruare, ac sanam conseruare, tum alia quædã vsui hominum apprimè necessaria. Nihil quod in proximi detrimentũ faciat inserit: imò contra dicit quoties Magiæ præceptis abutitur quis, vt fratri suo damnum adferat, eum & suas artes igni meritò fore tradendas, quòd similium

hominum ars magica, tunc in Nigromantiam, fascinationem, aut superstitionē conuertatur. Potest etiam homo nequam abuti sacris literis ad hunc modū: non sunt propterea contemnendæ, nec Magia propter abusus codemnanda, sed abutentes eis castigādi. Quid multis, hæc semper fuit ignarorum & vilium cōditio hominum, vt quod ingenio rudiori suo non valent assequi, damnent per inuidiam: nec ignaros tamen fore se iudicant, sed plurimum sapientes, verùm ipsimet hoc ipso stultitiā suam verè sapientibus palam faciunt, etsi coram vulgo sapere videantur. Expectamus quid contra hāc Paracelsi Magiam allaturi sint: nil extra consuetudinē suā, at calumnias tātùm. Si quid rationis aut argumenti habent, quod ista labefactare queat, scriptis publicis committant, vt si quid erroris à Paracelso commissum sit, videant illi qui scripta sua ferè iam per totam Europam legunt, ne seducan-

tur

tur homines. Et nos perfectò recedemus ab eo, si docuerint veris probabilibusque Scripturæ sacræ testimoniis ad rem adductis, eum contra Dei præceptum vel minimum apicem docuisse. Neminem seducere cupimus, nec à quouis etiam seduci, neque pertinaciter defendere mendacium. Quapropter obnixè rogamus omnes vt si nos ab eo seductos fore putent, Charitatis in fratres ergo, veram in semitam reducant. Sed videant prius ne id se facere posse credentes, aut sibi nimiùm indulgentes, ab ea nos retrahere potius conentur: nam ita facilè non credemus eis, nisi fundatißimas ex Euangelio rationes adferant: quod si fecerint, libentißimè cedere nos oportebit, aliàs minimè Christiani sumus, & non Gentiles. quare vias istorum ingredi nolumus, nec ab eis quicquam addiscere, cùm perfectùm agnoscamus Præceptorem nostrum Christum, & eius do-

ctrinam nulla parte fore defectuosam optimè sciamus, & horum non indigere correctione. Hæc est etiã nostri mundani Præceptoris Paracelsi vera sentẽtia, videlicet: Omnes humanas artes, Philosophiã, Medicinã, itẽ ipsas mechanicas, quoad vsum, extra quẽ nullæ sunt, in Sacris literis fundatas esse debere. Sed quid latiùs Illustrißime Princeps istius Philosophi nostri pietatem prædicare frustra conabor? Cùm scriptorũ eius, ad Gentilia dogmata facta comparatione, manifestißimè pateat? Huius igitur Philosophiæ partis ipsius, aut veritatis in ea contentæ saltem, patrocinium atq; tutelam suscipere digneris precor. Spero quidẽ vbi legerit Illustrißima Tua Excellentia, quid arcanorum occultorumque mysteriorum naturæ contineat, haud recusabit istius viri scripta contra suos aduersarios ab iniurÿs defendere, quòd sciã animi tui splendorem, Veritatis & æquitatis

tatis in omnibus amare lucem, præ cæteris alijs quibuſcunque rebus. Fœliciter igitur Princeps Illuſtrißime, vale.

Illuſtrißimæ C.T.
Seruulus infimus

Gerardus Dorn.

EFFIGIES.AV.PH. THEOPHRASTI. PARACELSI. ÆTA.SVÆ.47.
ALTERIVS NON SIT
QVI SVVS ESSE POTEST,

AVREOLI THEOPHRASTI PARACELSI libellus, de Spiritibus Planetarum.

Prologus.

INuocato priùs nomine Domini Iesu Christi nostri Seruatoris, opusculum hoc auspicabimur, quo docebimus nedum inferiora metalla quæuis in meliora transmutare, prout ferrum in cuprum, hoc in argentum, istud in aurum, &c. verùmetiam infirmitates omnes putaticijs & præsumptuosis medicis curatu minimè possibiles, tollere: tum quod magis est, mortales homines in vita longa sana, perfectáque præseruare conseruareque. Hæc ars à Domino Deo summo Creatore, tanquam libro metallorum corporibus insculpta fuit ab initio creationis, vt ex eis addisceremus cum diligētia. Quum igitur homo perfectè, hanc artem perdiscere voluerit ex vero suo fundamento, necessariū erit, vt à suo Magistro discat, à

Deo videlicet, qui cuncta crearit, soluſq; nouit, quid in vnaquaque creatura proprietatis ipſemet poſuit atque naturæ. Quare certiùs ac perfectiùs alio quouis docere poteſt. item abſolutè nos ab eo diſcere valemus: quod loquitur inquiẽs: â me diſcetis omnia. Nihil enim in cœlo reperitur, nec in terra, tam occultum, cuius proprietates nõ perſpiciat, exactiſſimè nouit ac videt ille, qui cuncta creauit. Volumus igitur eum introductorẽ in hanc artem veriſſimam aſſumere, magiſtrum, & operatorem: ipſum imitari ſolum, & per ipſum, naturam quam ipſemet proprio digito corporibus metallorum inſculpſit, & inſcripſit, addiſcere. Hoc fiet vt Altiſſimus Dominus Deus, creaturas omnes benedicturus ſit nobis, viaſq; noſtras ſanctificaturus, vt in hoc opere, principium ad optatum finem perducere valeamus, & ſummam in cordibus noſtris conſequi lætitiam, & charitatem.

Verùm ſi quiſpiam opinionem ſuam propriã ſecut⁹ fuerit, nedũ ſeipſum at etiã alios omnes qui ſibi adhæſerint maximè decipiet, ac in diſpẽdium adducet.

Homo

Homo ſiquidē naſcitur in ignorãtia, ſic vt nihil intelligat aut ſciat ex ſeipſo: ſolùm id quod à Deo recepit, ac à natura cognoſcit. Qui nihil ab his diſcit, factus eſt ſimilis Gẽtilibus Magiſtris, atq; Philoſophis, qui propriarũ opinionũ ſuarũ ſequũtur ſubtilitates & aſtutias, vt ſunt Ariſtoteles, Hyppocrates, Auicẽna, Galenus, &c. qui omnes in proprijs opinionibus ſuas fundarũt artes: & ſi quãdoq; didicerint aliquid à natura, ſuis iterũ phãtaſiis deſtruũt, & ꝓprijs ſomnijs vel inuẽtionibus, priuſquã ad finẽ perueniãt, ſic vt per ipſos & ſui ſequaces perfecti nihil inuentũ ſit vnquã. Hoc nos mouit, eòq; perduxit, vt peculiarem in Alchymia libellum ſcriberemus, nõ ſuper homines, at ſuper naturam ipſam fundatũ, & virtutes ac vires, quas Deus proprio ſuo digito metallis impreſſit. Huius impreſſionis imitator fuit Mercurius Triſmegiſtus, qui non immeritò pater omnium ſapientium vocatus eſt, ac eorum qui hanc proſequuntur artem amore ſummóque deſiderio, vir iſte creaturarum omnium cauſam & originem, Deum ſolum in hac arte fore demonſtrat ac

docet: nõ autem Dei vires atq; virtutes creaturis, aut rebus visibilibus tribuit, quod prędicti Gentiles faciunt, ac sui similes. Cùm igitur omnis ars à tribus addisci debeat, videlicet à Deo Patre, Deo Deiq; filio nostro Seruatore Iesu Christo, ac Deo Spiritu Sancto, tribus distinctis & vnico Deo: volumus etiam opusculum hoc alchymisticum in tres diuidere tactatulos, in quorum primo ponemus, quidnam ars in se cõtineat, & quæ sit cuiusq; metalli proprietas atq; natura. Secundò, quo medio potest homo similes vires metallorum in effectum adducere. Tertiò quinam tincturæ Solis & Lunæ producendæ sint.

De igne simplici. Caput I.

PRincipiò declarandum quid hęc ars comprehẽdat, quidq́; sit ei subiectũ assumemus, & quæ sint eius proprietates. Primũ & potissimũ huic arti subiectum est ignis, qui semper in eadem operatione viuit & proprietate, nec ab alio vitã recipere potest. Quapropter cõditionem & vires habet, omnes ignes in

occultis latentes viuificandi , non aliter quàm Sol â Deo cõstitutus est, qui cũcta mundi cùm occulta, tum apparẽtia manifestaq́; accendit, prout Martis sphęras ♄ ♀ ♃ ☿ & ☽. quæ non possent aliter lucere, nisi lumen suũ à sole mutuarentur, nam per seipsas mortuæ sunt. Vbi tamen vt suprà fuerint accẽsæ, viuunt, ac iuxta suas proprietates operantur. Verùm sol ipse lumen suum â nullo recipit alio, quàm à Deo solo qui regit illũ per seipsum, aliter vrit ac lucet in seipso. Nõ secus in hac arte fit. Ignis in furno comparatur soli, quòd furnũ accendat ac vasa, prout sol in magno mundo. Velut etiam in isto mundo nasci potest nihil absq; sole, pariter in hac arte nihil producitur absq; hoc igne simplici, quo sine quidẽ operatio nulla fit cùm potissimum sit arcanũ artis, omnia cõprehendens in ea quæ cõprehenduntur, nec ab vllo comprehenditur alio: per seipsum enim persistit, nullius indigus est, at alia quæuis indigent eo, fruuntur, & ab ipso vitam habent: quare primùm eum declarandum suscepimus.

De multiplicitate ignis à qua metallorum varietates oriuntur.

Caput II.

DE simplici priùs igne scripsimus, qui per se viuit & subsistit, iam est quod loquamur de multiplici spiritu vel igne, qui causa varietatis & creaturarum diuersitatis existit, vt non vna reperiatur alteri prorsũ & ex omni parte similis. Vt à metallis videtur quorum nullum sibi simile habet aliud: suum ☉ producit aurum: aliud & lõgè diuersum ☽ scilicet argentum: aliud Mars vtpote ferrum: Iupiter aliud nempe stannũ: Venus diuersum, quod est cuprũ: & Saturnus aliud, videlicet plumbum, sic vt omnia dissimilia sint. Itidem videtur inter homines & alias omnes creaturas, cuius rei causa est multiplex ignis. Aliam enim per calorem sua corruptione media generationem producit vẽter equinus, aliam balneum Maris, cineres aliã, arena similiter aliam, flammeus ignis aliam, & prunarũ aliã, &c. Ista creaturarũ varietas non fit ex igne priore simplici, verùm ex regimine elementorum quod varium est: nõ ex sole, sed ex septem pla-

neta-

netarum cursibus. Hac ratione mundus nihil similitudinis continet in suis indiuiduis. Nam prout calor singulis mutatur horis atque minutis, sic & aliæ res omnes variantur. Transmutatio siquidem ignis, fit in elemẽtis, quibus & corporibus imprimitur per hunc illa. Vbi non magna mixtio contingit elementorum, ibidem ☉ nascitur: vbi aliquanto crassior, ☽: vbi crassior ista ♀, & iuxta mixtionum diuersitatem, nascuntur varia metalla, sic vt nullũ appareat in sua minera prout aliud. Sciẽdum igitur hãc metallorum varietatem ex elementorũ fieri mixtione, propter quam spiritus eorum ita diuersi reperiuntur, & absque similitudine. Quæ si nascerentur ex igne simplici, ita similia forent, vt vnum ab altero dignosci nequiret. Verùm intercedente multiplici, formarum varietates in creaturas introducitur. Ex his facilè colligi potest, cur tot ac tam varia metalla reperiantur: & quare nullum alteri simile sit.

De spiritu vel tinctura ☉.
Caput III.

NVnc ad spiritus planetarũ vel metallorũ veniamus. Spiritus vel tinctura ☉ à puro, subtili, perfectoq; sumpsit exordiũ igne: quo fit, vt omnes alios spiritus metallorũ atque tincturas lõgè superet. Cõstanter enim ac fixus in igne manet, à quo non euolat, nec ab eo consumitur, minùs vritur, at potiùs per ipsum clarior, purior, & pulchrior euadit. Nihil etiã ei nocere potest calidũ neque frigidũ, item aliud nullum accidẽs, prout alijs spiritibus metallorũ vel tincturis. Hac de causa corpus quod semel induit, ab accidẽtibus & morbis tuetur omnibus, vt ignẽ sustinere valeat absq; detrimẽto. Corpus hoc vires & virtutes eiusmodi nõ habet ex seipso, at ex spiritu solo qui est in ipso cõclusus. Scimus enim ☉ copus fore ☿, & hunc minimè ignẽ sustinere nec pati posse, verũ ab eo fugere, Cùm igit̃ in ☉ nõ euolet ab igne, sed fixus & cõstãs in eo maneat, indiciũ, id nobis prębet certissimũ, ipsum talẽ ac tãtã à sua tinctura vel spiritu suo recepisse cõstãtiã. Quapropter si hoc spirit⁹ iste

poteſt in ☿, poterit vnuſquiſque iudicare, ſimile quid etiam in hominum corporibus operari poſſe, quum ab iſtis recipitur, vt in noſtra chirurgia magna de tinctura ☉ diximus abūdè ſatis, vtpote nedum renouare præſeruareq; ab infirmitatibus vtentem ea, ſed in vitam longam & ſanam conſeruare. Pariter aliorū vires, & virtutes metallorum cognoſcēdæ ſunt ab experientia vera, non ab hominum & mundi ſapientia, quæ ſtultitia eſt apud Deum & veritatem eius: & omnes quotquot ſuper illam ſapientiā ædificant, ſpemq́ue ſuam reponunt, miſerè decipiuntur.

De tinctura ſpirituq́ue ☾ Cap. IIII.

POſtquam de tinctura ☉ clarè ſatis locuti ſumus, de tinctura ☽ iam eſt quòd aliquid adferamus, ac de alba, quæ ſimiliter ex perfecto ſpiritu nata eſt minus tamen perfecto quàm ☉ ſpiritus: nihilominus omnes alias metallorum ordine ſubſequentiū tincturas puritate ſubtilitateq; ſuperat: quod quidem notum eſt omnibus ☽ tractantibus, etiam

rusticis. Aeruginem siquidem non concipit, nec etiam igne consumitur prout alia metalla, quæ ♄ omnia secum euolans ab igne trahit, hoc autem non: inde colligi potest, eius tincturam alijs infrà positis longè fore præstantiorem. Suum corpus etiam quod induit, in igne constanter ab accidente quouis ac detrimẽto præseruat. Inde satis constat, si hoc in suo corruptibili per se corpore faciat ☿ quid ex eo tractum in aliud efficere valeat: an non illud etiam ad eundem modum ab infirmitatibus & accidentibus tuebitur? ita sanè, si hoc ☿ in suo corpore faciat, in hominum corporibus id ipsum præstabit. Nec solùm sanitatem, sed vitam longam etiam conseruat, & morbos curat ac tollit, eos nempe, qui contra suum gradum existunt. Nam quo medicina fuerit altior, subtilior & perfectior, eò melius etiã curat ac perfectius. Quapropter medici rudes illi sunt, qui suam artem solùm super vegetabilia fundant, prout herbas, & similia facilè corruptibilia, quibus opera conantur firmia fixaque perficere, sed frustrà, cùm feriãt aerem. Quid est quòd multum loquamur

quamur de his?meliora non didicerunt in suis vniuersitatibus. Quare si ab initio discere cogerentur ac studere, putarent id sibi maximo dedecori futurũ, eo fit, vt in ignorantia sua veteri maneant.

De *spiritu* ♀. *Caput* V.

ANtea spiritus albi vel tincturæ candidæ meminimus, iam de rubeo spiritu loquemur, qui natus est ex elementali crassa mixtione superiorum, quibus etiã subijcitur, nihilominus perfectior alijs metallorum subsequẽtium spiritib. existit atq; tincturis. Hac de causa reliquis in igne cõstãtius manet, vt nõ ita citò cõburatur aut euanescat, ꝑut illi qui sequuntur spiritus. Item aer & aquæ humiditas ei non tantum quantum ipsi Marti nocent, quo fixius in igne diutiusque manet. Hanc vim atq; proprietatẽ habet ♀, id est corpus eius, à spiritu qui fuit illi infusus. Cùm igitur id efficiat in suo corpore, hoc est in ♀, tantundẽ etiã efficit in homine, quãtum à natura sibi concessum est. Præseruat enim ad hunc modũ vulnera, vt nullũ accidẽs cavaleat

inuadere,nullus etiam aer eis, nullaúe possit aqua nocere.Morbos etiam pellit omnes,qui sub suo gradu sunt. Spiritus hic etiam corpora disrumpit metallorũ, sic vt malleationem amittãt: non aliter in corporibus hominum, quum ad morbum assumitur,cui non conuenit, efficit quod non est conueniens.Quare necessarium est,medicũ istis vti cupiẽtem expertum fore,bonamq́ue metallorum habere cognitionem. Verùm longè foret melior spirituum vsus perfectorum, quo tutiùs agi posset absq; periculi metu quopiam.Cùm tamen ☉ & ☾ chara sint, vt non vnusquisque valeat curas per ea factas persoluere: sumendum est iuxta facultates igitur,quod haberi soluiq́ue potest. etiam quisque tantæ non est opulentiæ,vt illa præparare medicamenta ferat,quare facere cogitur quod potest. Facilè colligere quiuis poterit ex his quæ dicta sunt,metallica medicamẽta multò superare vegetabilia, nec non animalia viribus atque medendi potentia. Hactenus de spiritu ♀ sat superq́ue dixisse volumus.

De spiri-

De ſpiritu ♂. Caput VI.

DE ſpiritu Martis vt loquamur, hic eſt ex craſſa combuſtibiliq́ue mixtione quadam elementorum, magis quàm præcedentes alij, ſed maiori duritie præ cæteris metallis ornatus eſt ♂, ſic vt non fluat in igne prout illa. Verum eſt, aqua nec non aere lædi magis, vt iſtis prorſum abſumatur, & combura tur igne, prout experientia patet: quare ſpiritus eius imperfectior ſuperiorum quouis alio: duritie tamen & ſiccitate ſuperat omnia, cùm ſuperiora, tum infe riora metalla. Non ſolùm enim perfecta reddit malleis renitentia prout ☉ & ☽. at etiam illa quæ ponuntur infra ſe, nēpe ♃ atque ♄, & ſimilia. Cùm igitur id in metallis operatur, indicium eſt, in hominum corporibus idem efficere, videli cet ad reluctantiam, præſertim vbi non ad conuenientem aſſumptus morbum fuerit, membra non ſine maximo dolore torquet. Attamen quum ad vulnera ſuum gradum non excedentia ſumptus eſt in vſum & applicationem, ea mundificat prorſum, &c. Quare ſpiritus iſte

non minoribus viribus & potentia dotatus vno superiorum, in his quæ à Deo & natura fuit ordinatus.

De spiritu ♃. Caput VII.

DE spiritu Iouis hoc sciendum, ipsū ex ignis alba nec non pallida fore substātia natum, vnà cum proprię crepitationis frangibilitatisq; natura, non ita malleabili prout Mars: quare metalla quęuis disrumpit, ac malleis frangibilia reddit: exemplum videtur quum ☽ coniunctum est, istam vix ad suam priorem adduci malleationem posse, nec nisi maximo labore. Idipsum in aliꝭs omnibus metallis efficit, præterquàm in Saturno solo. Si hoc operatur in metallorum corporibus, in humanis etiam: in quibus membra corrodit grauibus admodum vstionibus & fossionibus, sic vt illa prorsus à suis perfectis operationibus impediantur, ac amittant illas, vt iuxta naturæ necessitatem & requisitionem eas adimplere nequeant. Nihilominus hoc virtutis habet spiritus iste, vt cancrum, fistulas, & similia quæ-

que

que tollat vlcera, potissimùm illa, quæ suæ naturæ sunt, gradumque suum non excedunt, quem Deus dedit illi, & natura.

De spiritibus ♄ Caput VIII.

SAturni spiritus est ex elementorum sicca, tenebrosa, frigidaque permixtione concretus atque formatus, quo fit, vt inter omnes alios minus maneat in igne viuatque. Quum tamen ☉ & ☽ probanda sunt atque depurāda, ♄ eis adijcitur, qui mūdissimè repurgat illa: nihilominus istius est naturæ, vt eis malleationem adimat. Idipsum etiam operatur in hominibus maximis cum doloribus, prout ♃ & ♂, ideo quòd frigore mixtum est, quare non ita mitè potest agere. Maximas etiam vires atque virtutes habet, quibus fistulas, cancrū, & & similia curat vlcera, quæ sub suo gradu, suaq; natura sunt. Morbos eiusmodi pellit extra hominem, vt extra ☽ impuritates. Si tamen vnà prorsum nō exiuerit, plus infert dāni q̄ vtilitatis. Quamobrē eo qui voluerit vti, scire necessariò

debet quos morbos curat, ad quos assumendus venit, & quid ei natura tribuerit: quo bene considerato, nihil inferre damni potest.

De spiritu crasso ☿ Caput IX.

Mercurij spiritus, qui superioribus tantùm spiritibus subijcitur, nullam omnino determinatam aut certam formam habet in se. Hoc fit vt quoduis metallum admittat, non aliter quàm cera sigilla recipit omnia, cuiuscunque formæ sint. Ita comparandus venit iste spiritus crassus elementaris, ad alios metallorum spiritus. Nam si recipiat in se spiritum ☉, hic fiet ex eo: si ☽ hæc: similiter cum cæteris omnibus metallis agit, cum quibus concordat, eorũ etiam proprietates in se recipit. Hac de causa iuxta corpus, alijs spiritibus supra scriptis non aliter appropriatus est, quàm viro mulier. ☉ enim corpus est ☿ excepto solo, quòd ☉ ☿ figat, & fixus sit. Verùm communis ☿ inconstans & volatilis: nihilominus suprascriptis omnino subiectus est, & non supradictos spiri-

tus

tus metallicos ac tincturas, verùm metallũ ipſum per quod prænominatæ tincturę ſuã in operationem veniũt, generat iterũ. Qandoquidẽ niſi medium obſeruatũ ſit, impoſſibile fuerit etiã eiuſmodi tincturã perficere. Nam vbi nimis altus ignis, qui tincturã hanc viuificare debet extiterit, operari minimè poterit: itidem ſi debilis exiſtat. Quare ſcitu necceſſarium hoc loco, quid in hac arte mediũ, quidq; virium & proprietatũ habeat: itẽ qua ratione regẽdum ſit, & quî tincturas inficere poſſit, vel ad perfectũ opus adducere, vt germinent ac appareant. His paucis primum hunc tractatulum abſoluiſſe, concluſiſſeque volumus.

Finis tractatuli primi.

TRACTATVLVS SECVNdus, de Mercurio Philoſophorũ, & medio Tincturarum.

PRimo tractatulo ſcripſimus de ſpiritibus metallorũ, tincturis, &c. proprietates omnes eorũ atq; naturas de-

clarantes, & quid vnumquodq; metallum generet. Hoc verò secũdo, Medium tincturarum, id est, Mercurium philosophorum tractabimus, per quem tincturæ necnon fermenta fiunt metallorum, idque septem capitulis, prout infrà sequitur.

Ex quibus tincturæ fermentaque fiunt.

Caput I.

Qvicumq; metallorũ habere tincturã cupit, ☿ philosophorũ accipiat oportet, eumq; suum in finẽ proijciat, hoc est, in ☿ viuũ ex quo processit. Hoc fiet, vt ☿ viuo, ☿ philosophorum soluatur, & istius ille vires accipiat: item vt ☿ philosophorũ, ☿ viuum occidat, ac in igne fixum reddat, vt ipsemet existit. Nam inter hos ☿ ☿ talis est concordantia, qualis est inter virum & vxorem: sunt enim ambo ex spiritibus crassis nati metallorum, excepto quòd corpus ☉ in igne fixus sit, viuus autem ille ☿ non est fixus, huic nihilominus ille, tanquam terræ granum aut semen appropriatur, quod exemplo declarabimus ad hunc modum. Si quis hordeũ

ſeminauerit, hoc etiam colliget: ſi frumentum, iſtud, &c, Non aliter in hac arte fit: vt ſi quis ſeminarit ☉ aurum hoc metat, & ex ☽. lunam colligat, ſic de cæteris metallis. Hac ratione dicimus hoc loco, ex metallis naſci tincturas, id eſt, ex Mercurio philoſophorum, & non ex ☿ viuo, verum hic ſemen producit, quod priùs conceperat.

De coniunctione viri cum fœmina. Caput II.

VT ☿ philoſophorũ & viuus ſimul coniungantur, & hic vniatur fixo, primò ſciendũ eſt neceſſariò, quãtum eius aſſumendũ ſit, ne plus aut minùs ęquo ſumptus, negotiũ totũ vel impediat aut penitus deſtruat. Nam ſuper fluitate ſemẽ ſuffocatur, vt viuere tãdiu nequeat, donec â ☿ philoſophorũ fixetur: paucitate verò, quod corp⁹ omnino ſolui nõ poſſit, etiã deſtruitur, vt fructũ nullũ adferre valeat. Quare certò ſciendum erit quantum vnius & alterius accipi debeat, ſi tamẽ opus hoc ad ſui finis

perfectionem artifex adducere velit. Receptum eorum hoc esto, videlicet. Accipe partem vnã ad duas, vel tres ad quatuor, & non errabis, at peruenies ad optatum finem.

De vitreorum organorum forma. Caput III.

DEbitè cõiuncta materia, rectè proportionata vasa vitrea iustæ capacitatis, est quòd habeas, nec maiora, neq; minora quàm æquũ sit. Nã si iusto maiora fuerint, dispergitur mulier, id est, phlegma, quo fit vt semẽ enasci nõ possit: vbi minora, suffocatur germen, vt ad fructũ peruenire nõ valeat: nõ aliter ac si subtus arborẽ seminaretur, aut spinas, id verè germinare non potest, at sine fructu perit. Non modicus error igitur accidere per vasa potest, qui semel commissus, ampliùs emendari nequit eodem in opere, nec istud ad finem bonum perduci. Quapropter notato quod sequitur, scilicet, vt accipias vncias tres cum dimidia, quatuorque libras, ita rectè progressus, materiam conseruabis

ne

ne dispergatur, nec phlegma, neque germen impediatur, &c.

De proprietatibus ignis. Caput IIII.

POstquam aptis vasis materiam imposueris naturali calore fouebis, vt externus internũ haud superet: nam si nimius foret, coniunctio nulla fieret, quód intẽso calore materia dispergitur vriturq́;, sic vt inde nihil oriatur boni. Quamobrem aeris media regio, per naturã ordinata est inter cœlum & terrã: aliter sol & stellæ creaturas omnes exurerent super terram, vt nihil ab ista produci valeret. Fac igitur vt inter materiam & ignem, aeream eiusmodi partem interponas, vel distantiam, ad hunc modum fiet, vt non facilè calor nocere possit quoquomodo, nec dispergere, minùs adurere. Nam si minor æquo viuus ignis fuerit, nec spiritus quiescet, nihil in suam humiditatem agens: itẽ non exiccabitur neq́; fixabitur. Spiritus nãq́; metallorum per se mortui sunt, & quiescunt, vt nihil operari possint, nisi viuificentur. Non aliter in magno mun-

do, semen proiectum in terram est mortuum, & per seipsum crescere non potest, nisi viuificetur per calorem solis. Apprime necessarium est igitur, ignem proportionatum hoc in opere construere iusto, non maiorem neque minorem, aliàs ad optatum perfectumq; finem opus hoc nunquam perducetur.

De signis apparentibus in coniunctionis vnione. *Caput* V.

IGnis moderato regimine, materia mouetur paulatim ad ingredinē. Postmodum quando siccitas in humiditatem incipit agere, pariter exurgunt in vitro flores varij diuersorum colorum, vt in cauda pauonis apparent, & quos nemo priùs vidit vnquam. Item quandoque vitrum apparet, ac si prorsus auro foret obductum. Quo percepto, certum est indicium, viri semen in semen mulieris operari ac regere, necnon istud fixare: hoc ☿ est fixus agit in viuum, & hunc incipit amplecti. Postea, quum humiditas defecerit per exiccationem, disparēt illi colores & materia tandem incipit albe-

albeſcere, tam diuque progreditur, donec ad ſupremum albedinis gradũ perueniat. Apprime notandum, ne res acceleretur, ex eorum opinione qui putãt omnino tale negotium illi ſimile, quod in frumenti necnõ hominis productione cernitur, videlicet huius tẽpore menſium nouem, illius autem decem aut duodecim ortus. Non ita cito ſol & luna matureſcũt, aut naſcuntur, prout infans è ventrè matris, aut granũ ex vtero terræ. Quantò ſiquidem res quæpiam altior perfectiorque natura ſua fuerit, ac debet eſſe, tantò maiori tempore opus habet ad ſui productionem. Sciendum enim omne quod cito neſcitur aut fit, cito perire. Huius exemplum herbæ homineſque præbent, quæ quòd cito producantur aut neſcantur, ſic eorum vita breuis eſt. Non ita cum ☉ & ☽, ſed longè perfectiorem naturam habent hominibus: quo fit vt iſtis etiam vitam lõgam exhibeant, ac â multis accidentibus morbis præſeruent.

De Tincturæ perfectionis cognitione.
Caput VI.

PRæcedenti capitulo diximus, quinã ipsa materia graduatur, hoc autẽ declarabimus qua ratione cognosci queat quando perfecta fuerit: sic facito. Quũ lapis albus ☽ per quàm albus extiterit, frustulũ eius forcipe separatum ab eo, super cupreã laminã igne candẽtem ponito: si fumũ emittat, nondum perfectus est lapis, quare diutiùs relinquẽdus est in decoctione, donec ad gradum perfectionis deuenerit lapidis: at si fumum nullum emiserit, perfectum esse credito. Itidem de rubeo lapide ☉ agendum est in sui gradatione.

De augmento vel multiplicatione tincturarũ.
Caput VII.

QVum tincturam à te repertã augere vel multiplicare volueris, cõiũge rursus cũ ☿ vulgi, & per omnia rege sicut priùs, & vna pars cẽtuplicato plus quã antea tinget. hoc sępiùs repetere poteris, vt materiæ tantùm habeas quãtũ voles. Et quò diutiùs in igne steterit, eò graduatur altiùs, sic vt vna pars eius,

ius,infinitas ☿ viui trãſmutet in optimã ☽ & ☉ perfectiſſimũ.Iam habes integrũ proceſſum ab initio vſq; ad finem. His paucis tractatulum hunc ſecundum abſoluiſſe volumus, & nunc tertium incipere.

Finis tractatuli ſecundi.

TRACTATVLVS tertius.

RACTAtulo ſecundo narrauimus,quo medio tincturæ vel fermẽta fieri debeant: hoc tertio dicem⁹,qui tincturæ ☉ & ☽ fiant,idq; ſatis amplè declarabimus,& quo modo Sol cum alijs planetis fieri debeat,nempe furnus & ignis.

De ſtructura furni cum igne. Caput I.

MErcurius Hermes Triſmegiſtus ait,eum qui hanc artem perficit, nouum conflare mundum. Nam ſimili ratione qua Deus creauit cœlum atque terram,furnus cum igne ſuo con-

ſtruendus eſt & regendus, ad hunc modum videlicet. Principiò conſtruatur furnus altitudine ſex palmorum, extēſis digitis auriculari & pollice menſuratorū, latitudine verò palmi tantùm vnius, intrinſecùs rotundus & planus, ne carbones adhæreant, cuius in fundo monticulus eleuetur vndiq; declinans ad limbū, & foramina ſubtus relinquantur aperta latitudine digitorum quatuor, & cuiq; foramini ſuus furnus applicetur cum aheno cupreo, quod aquā contineat. Poſtmodū accipe carbones optimos ac duros, quos in fruſta magnitudine iuglandis rūpito, his longū impleto furnū, qui tandē obturādus eſt ne reſpirare valeat. poſtea ſuccēdātur carbones inferius ad foramina: ſi maior æquo ſit ignis, lapidē anteponito, ſi minor, rude ferrea moueantur carbones, vt aere feriantur ac decidāt, augeaturq; calor. Hac via poteris ignem regere iuxta naturæ verā exigentiam, nō exceſſiuum neq; diminutū, ſed ad materiæ motum aptiſſimum. Hic firmamento cōparatur Eſt & aliud hoc loco firmamentū, nēpe materia vitro contenta: poſt quæ mundi forma ſequitur.

Ponendus

Ponendus eſt igitur furnus vt ſol in magno mundo, qui lucem præbet, vitam & calorem vniuerſo furno, & omnibus inſtrumentis, ac cæteris quibuſcunq; rebus quas concludit.

De coniunctione viri cum ſua fœmina.

Caput II.

POſtq̃ de furno tractauimus in quo tincturæ præparandæ ſunt & igne, iam ſcribere lati⁹ propoſuimus, quînam vir & mulier conueniant, ac ſimul coniungantur: ad hunc modũ videlicet. R. ☿ philoſophorum in ſummo ſuo gradu præparatum & mũdificatũ: hunc ſolue cum vxore ſua, nẽpe cum ☿ viuo, vt fœmina virum ſoluat, & hanc vir figat. Et non aliter quàm vir vxorem amat, & hæc virũ ſuum: philoſophorũ ☿, viuũ ☿ amore ſummo ꝓſequitur, & natura mouetur erga nos affectu maximo: ſic igitur alteruterq; Mercurius cum altero cõiungitur, vti cum viro mulier, & iſta cum illo iuxta corpus, vt nullã differentiam habeant, ſolũ iuxta vires & proprietates, vt vir fixus eſt, mulier autẽ volatilis in igne. Hac de cauſa mulier vnitur viro, ſic vt virum ſoluat, & iſte fixet illam, conſtan-

temq́; reddat in quouis examine, prout sequitur. In vitrum ambo recondito per lutatum sic, vt mulier non euolet aut euaporet, alias in nihilum redigetur opus integrum.

De concubitu viri cum muliere, &c. Caput III.

POstquam virum & vxorem in matrimonialem thorum collocaueris, vt in eam operari valeat ille, nec non impregnare, sic vt fœminę semen coaguletur in massam per semen viri, sine quo fructum nullum ipsa producere potest: opus est vt vir suam in mulierem operationem habeat.

De coitu philosophico viri sui cum sua muliere. Caput IIII.

MOx atq; videris mulierem nigrũ concipere colorem, certò scias illam concepisse, pregnantemq́ue factam esse: quumq́; viri semen fœminæ semen amplectitur, signum primũ hoc est, & clauis totius operis huius & artis.

Conti-

Continuum igitur ſeruato calorem naturalem,& apparebit nigredo hæc,diſparebitq; per conſumptionem,prout vermis vnus alium edit,ac tam diu conſumit,donec amplius nullus ſit reliquus.

De colore nigro. Caput V.

APparente; manifeſtaq; nigredine, ſciendum eſt, mulierem impregnatam eſſe.Verùm quando cauda pauonis incœperit apparere, hoc eſt, multi ac varij colores in vitro videbuntur,indicium eſt ☿ philoſophorum in ☿ agere vulgarem,& ſuas alas extendere tam diu,donec eum vicerit. Cùm igitur ſiccum agit in humidum , apparent illi colores.

De germine in vitro apparente. Cap. VI

QVum varios illos colores videris, eſt quòd ſis conſtans in opere,cōtinuando ſemper ignem, donec pauonis cauda prorſus conſumatur, & materia ☽ ſit alba niuis inſtar & candida,gradumque ſuæ perfectionis vas ha-

beat. Tum demum à regulo frustulum frangere poteris, & super laminam cupream ignitam ponere: si constans ibidē & fixus manserit atq; tinxerit, fermentum erit ad ☽ perfectissimum. Rex iste vires & potestatem habet nedum ad metalla transmutandum, sed etiam ad omnes infirmitates curandum. Laudabilis Rex, & multis ornatus virtutibus, tantaq́; potentia, vt ♀ ♂ ♃ ♄ & ☿ in ☽ constantissimam ad examina quæuis transmutet, nec non hominum corpora ab infinitis morbis liberet, vt à febribus, caduco morbo, lepra, morbo gallico, & à multis mineralibus infirmitatibus, quas herbæ nullæ neque radices, aut similia tollere possunt. Quicunque hoc medicamento fuerit vsus assiduè, fixam, longam & sanam eo sibi vitam comparat.

De *rubeo colore.* *Caput* VII.

POstquam Rex albedine perfecta fuerit indutus, ignis continuandus erit constantissimè, donec albedo flauedinem concipiat, qui color albedinem subsequitur: nam agente calore quopiā

in mate-

in materiam albam & ſiccam, quò diutius, eò magis colore flauo tingitur & croceo, donec in rubedinem perueniat, ſummè graduatam, vt eſt rubini color. Tum demum præparatum eſt fermentum ad aurum, & natus eſt rex orientalis in regno ſuo ſedens, & potens ſuper omnes principes mundi huius.

De *augmento vel multiplicatione* Cap. VII.

HVius fermenti multiplicatio notãda eſt, ad hunc nempe modum. Soluatur in humido ſuo, poſtmodum ad regimen ignis ponatur vt prius, & aget in ſuam humiditatem citius quàm antea, nec nõ tranſmutabit in ſuam ſubſtantiam, non ſecus ac parum fermenti magnam farinæ quantitatem videtur in fermentum tranſmutare totam. Quapropter ineffabilis eſt in terris theſaurus cui mundus parem non habet, Augurello teſte, &c.

Concluſio.

ARcanum hoc ab antiquis Patribus in occultiſſimis habitum eſt, qui poſſederunt illud, ne ad impiorũ

hominum perueniret manus, qui suas nequitias & facinora potuissēt eo cōplere copiosius. Rogamus ergo vos, quicunque ad hoc Dei donum assumpti fueritis, vt Patres imitati, diuinum hoc mysterium secretissimè tractare velitis atque seruare. Nam si pedibus conculcabitis, aut margaritas ante porcos prostraueritis, graue iudicium à Deo summo vindice, credite vos audituros.

His autem qui singulari gratia Dei sunt à vitijs omnibus abstinētissimi, poterit hæc ars diutius reuelari potius, quā quibusuis alijs. Nam penes huiusmodi virum vnicum sapientiæ plus inuenitur quàm apud mille mundi filios, à quibus ars ista nullo modo reperitur.

Quicunq; hoc arcanum atq; Dei donum inuenerit, is laudet altissimū Deū Patrem & Filiū cum sancto Spiritu, cuius Dei solius gratiam imploret, qua valeat eo tantùm ad ipsius gloriam vti, nec nō in vtilitatem proximi sui. Hoc det misericors Deus per Iesum Christum filium suum & seruatorem nostrum, ita fieri.

FINIS.

DE OCCVLTA PHILOSOPHIA D. PHILIPPI THEOphrasti Paracelsi Bombast, Philosophiæ necnon vtriusq; Medicinæ Doctoris excellentissimi.

Prologus.

DE maximis & occultissimis philosophari hoc libello rebus proposui, singula quæ ad Magiam, Nigromãtiam, Necromantiam, Pyromantiam, Hydromantiam & Geomantiam attinent, clarè satis, vt fas est, apperiẽdo, ac omne quod per eas inuestigari fieriq; valeat proponẽdo. Philosophia hæc progressum nullum per ceremonias & alios abusus habere debet, prout hactenus falsum & in arena positum eius fundamẽtũ fuit. Quo factum vt vel leuissimo vento prostrata sint eius artificia cum instrumentis: & quandoq; sublata prorsum è medio. pariter & artifices, præsertim Nigromantici, ventis, id est, spiritibus prosternuntur, vincuntur, & asportantur. Quapropter in Scriptura sacra

fundamentũ habere ſuũ artes eiuſmodi neceſſum eſt, ac in doctrina Chriſti, quæ fixiſſimum eſt fundamentũ,& lapis angularis ſuper quẽ tria principalia pũcta Philoſophiæ huius ponenda ſunt.

Primum eſt oratio, cui conuenit Scripturæ ſacræ verbũ hoc: Petite, quærite, pulſate,&c. per quæ nos Deũ quęrimus, & promiſſionum eius certi reddimur. Quũ id puro corde fecerimus, dabitur nobis, & inueniemus quod quærimus: item aperietur & manifeſtabitur omne, quod aliàs occultum fuit & eſt.

Secundum eſt in ea fide ſitum, quæ montes in Mare tranſplantare poteſt: huic enim poſſibilia ſunt, prout Chriſtus loquitur.

Tertium punctum eſt in imaginatione fundatum, quæ poſtquã in cordibus noſtris accenſa eſt, cum fide prædicta facilè concordare poteſt.

Reijciendæ ſunt igitur omnes ceremoniæ, coniurationes, conſecrationes,& vana ſimilia fundamẽta, lapiſq́; verus angularis toto corde nobis venit amplectendus, hoc eſt omne quod ex Scriptura ſacra, luce naturæ, fonteq́; veritatis oritur

ac profluit. Scribemus itaq; simplicissimis verbis ac breuissimis occultissima, quę nō intellexerūt Cornelius Agrippa, neq; Petrus de Abano, Tritemiusq́; minùs, aut scripserūt. Nec est quòd ob hāc meam Philosophiā & scriptionē quispiā scandalum concipiat, imò potius verba quæuis ponderet priùs, tum demum videbitur ex quo loquor, & vtrum ex Diabolo vel ex luce naturæ hæc habeam, sciam, & expertus sim.

De Consecrationibus. *Caput I.*

Cùm Deus O.M. ab initio creationis mundi, cuncta quæ in eo sunt abūdè satis benedixit & sāctificauit, latiorib. locorē, instrumētorū, alia rumûe creaturarū in terris existētiū, bendictionib. nō est opus. Ipse nāq; sāctus est, quapropter omnia quæ ordinauit & fecit, per ipsum etiam consecrata sunt. Non indigent ergo res aliquæ hominum consecrationibus ampliùs, at istis optimè carere possunt: præsertim in crucē positæ viæ, cruces, circuli, gladij, vestes, candelæ, aut lumina, aquæ, olea, ignis, fumigia,

caracteres, ſcripturæ, libri, pentacula, ſigilla Salomonis, coronæ, ſceptra, zonæ, annuli, & id genus alia quibus illi ceremoniales vtuntur Nigromantici, cōtra ſpiritus phantaſticos, ac ſi non aliјs cogi vinciq; poſſent: cùm tamen in his fides principale fundamentum exiſtat. Quoties dicunt illi ceremoniales: hoc eſt conſecratum & benedictum, vel miſſæ plurimæ deſuper celebratæ ſunt, quamobrem contra Diabolū & malignos ſpiritus valet, omnes, qui ab eo fugere coguntur metuētes, &c. non audent ad id accedere? O vos archifatui prorſum & ignari homines, ac pretiј nullius, qui nomine hoc digni, hominis videlicet, non eſtis, quòd eiuſmodi palpabilibus mēdaciјs fidem adhibeatis, cùm in dies tamē ob oculos poſita ſint exēpla, nēpe fulmē toties in tēpla corruere, vt etiam altaria diruat auferatque: quod potiſſimùm in tēpeſtatibus incantatione factis accidit. item cùm Diabolus & ſpiritus maligni locis prædictis ſæpe regnare videantur & audiantur magis, quàm dici queat. Eſt itaq; Nigromantia cum ſuis ceremoniјs omnibus hiſtrionum abſoluta nequitia,
cir-

circulatorumq; theriaca mercatorum nefandum opus, quo ſpectatoribus & aſtantibus aperiatur os, occæcentur oculi, nec non è loculis alliciatur pecunia, res profectò quæ vix obolo venit exiſtimanda, nec flocco. Quapropter ceremoniæ huc adduci minimè debent, nec in vſum aſſumi, prout Iudęus Salomon ſuo libro ſcripſit, quem Nigromantici Clauiculã Salomonis appellant. Deus enim id non vult, at eius rei loco dedit aliud, nempe fidem, quæ cuncta perfectiſſimè conſecrat. Nõ tamẽ cõſecrationes omnes reiectas volo, ſolùm eas ceremoniales, quæ contra phantaſticos ſpiritus aſſumptæ ſunt. Verùm magicis illis quæ ad medicinam veniũt in vſum, nihil derogatũ eſſe per me cupio: præſertim cõſecrationibus in matrimonijs, & baptiſmi, cœneq; ſacramentis, quæ quidem à nobis in ſumma veneratione ſunt habẽdæ, nec non obſeruandæ ſemper in vltimum diem vſque: tunc temporis enim perfectè conſecrabimur & ſanctificabimur omnes, & cœleſti corpore clarificabimur.

De coniurationibus. Caput II.

Priùsquam de coniurationibus agamus, vnde prodeant, & quod sit fundamentum earum, declarare necessarium est. item quis inuentarit, vsus est eis, quid per ipsas adimpletum fuerit, & quî magis ac magis in abusum venerint. Scitote igitur in Babylonia duxisse primam originē, & indies maius incrementum sumpsisse, & postmodū in Aegytum transiuisse, tandem ad Israelitas peruenisse, postremò verò ad nos Christianos. Apud Nigromanticos valde familiaris, & in magno pretio habita est, vt rudi suo nimiùm intellectu vires & potentias omnes illis attribuerint, ac magis quàm orationibus & fidei. Fundamētum hoc est ex opinione sola depromptum, condemnandum, & penes quod manere nemo debet, verùm à Magistratibus puniendi meritò veniunt omnes qui persistunt in eo. Quamuis per se cōiurationes aliquid possint, à nullo Mago vel Sapiente nihilominus vsurpandæ, quod prorsum Deo, verbis eius, mandatisq́;, nec non luci naturæ cōtrariæ sunt. Per eas enim à spiritibus veri nihil extor-

tor-

torqueri poteſt, etſi quandoq; pompa maxima cogantur apparere,faſtuq́; terribili, non tamen hoc ipſo deuicti ſunt, cùm id ſola fide fieri valeat.

Eiuſmodi Nigromanticos dico, qui cuncta per coniurationes agere cupiũt, ſpiritus cogere tormentareq́;,vt faciant quod illi volũt, furibus perſimiles fore, aut latronibus in ſyluis, qui tam diu iugulant,quouſq; Deus permiſerit,nõ diutiùs:at vbi tempus adfuerit,& hora quibus eorum flagitium atq; ſcœlus manifeſtari debet, peregrinũ hũc ſatis cauteloſè nõ arripit vnus,qùo fit vt ab iſto latro mortẽ accipiat, vel accuſetur alius, & ita veniat in poteſtatẽ carnificis, qui mercedẽ ei tribuit operum: nõ ſecus de fure iudicandũ,qui tam diu domos perfodit furaturq́ue,donec in laqueos incidat patibuli. Similiter Nigromanticus tam diu conuocat ſpiritus,coniurat, penis & matyrijs afficit eos,donec à Domino Deo permiſſum fuerit non ſine ſui maledictione.Cùm iã tẽpus eius adfuerit,horaq́; punitionis, quę ſuos fructus adfert(vt ex prouerbio) ſuis in coniurationibus errat,circulum vt oportuit nõ

delinians ex voluntate ſpirituum, quod ſæpe dicunt eis videlicet: Erraſti coniurando, circulum nō rectè depinxiſti, nō ſatis ipſum te caſtigaſti, vel ſigilla pentaculaq; tua ſunt falſa, quare punitionem hanc habe: ſic prōpta pecunia perſoluuntur debita ſibi lōgo tempore ſeruata, quæ dudum recipere debuerat. ſic meritò ſuam à ſpiritibus mercedem accipit, qui ſigno permanenti notant illum, perfringunt ei membrum, aut omnino collum. hac via ſibimet carnifex effectus eſt.

Videant igitur ceremoniales Nigromantici quid faciant, & capitulum hoc in ſpeculum ſibi proponant, ſuis ne friuolis & nefarijs operationibus ſpirituũ ſerui facti, ſinant iſtos eorum dominari prorſum, & ſibi fore carnifices. Quo trãſacto cogi ſe non permittũt à ſeruis, nec faciũt quod iſti volunt, ſed oportet iam ſeruos dominis factis obedire ſpiritibus. Pariter non facit carnifex quod flagitioſus cupit, aut gratiam aliquam demonſtat oranti condemnatoque, ſed exequitur Magiſtratus ſui mandatum, aut quod officium eius continet. Maligni

Maligni ſpiritus etiam carnifices Dei ex iſtunt, qui nihil exequũtur præter commiſſionem ſui magiſtratus, id eſt, diuinæ Maieſtatis. Dico igitur, coniurationes fore contra Deum, verbum eius, legem diuinam, & naturæ lucem, quæ nedum ad ſpiritus, verùm radices, herbas, lapides, & ſimilia directæ, prohiberi debent, & potiſſimùm in homines, quæ fiunt. Nõ decet nos Gentilium inſtar agere, qui poſtquam hominibus vti pro ſuo non potuerunt arbitrio, vel cogere nequiuerunt eos, coniurarũt (vt reperitur in ſcripturis per exempla multa) ſic, vt contra ſuam voluntatem atq; naturam exequi coacti fuerint. Væ tamen eiuſmodi nebulonibus ac omnibus, quotquot iſtos imitati ſunt: quàm graue ſibi facinus hoc futurum eſt in extremis, quàmque horribiles accuſationes à Diabolo de ſe factas audient coram ira Dei? Si poſtmodum eis liceret hominibus eiuſmodi ſignificare miſerias, eorum qui talia faciunt, multa millia pœnitentiam agerent.

De characteribus. Caput III.

NOn omnibus fidendum est etiam characteribus, neque verbis. Nigromantici namq; Poetæ sic in istis exercuerunt se, librosquoq; nigromāticos impleuerūt illis, quæ temerè sineq; fundamento, sed ex se tantùm excogitarūt, & præter omnem veritatem finxerūt, vt similium multa millia vix nucis corticis valorem æquēt, vt interim de papyri pergameniq; iactura taceam, quę maculata sunt eiusmodi nugamētis inutiliter. Mos fuit istius farinæ hominū, qui penes aliquos adhuc non perijt, vt imponant hominibus, & eos in admirationem sui trahant, ita loquuntur: sunt mihi mirabiles characteres aut verba, quæ tu nunq̃ vidisti: non tamen dicunt, per ipsos excogitata fuisse. Quare summè necessaria est in his characterum & verborum singulorum discretionis optima cognitio.

Multa similiter verba reperiuntur, quæ cum Latinis, Gręcis, aut Hębreis idiomatibus nullam affinitatem habent, nec etiam cum alio quouis, interpretariq; minimè possunt à quopiam, aut Germanicè reddi. Non sine causa dico igitur, omnibus characterib, credendū non

esse

esse,neq; verbis:at penes ea manendũ solũ quę vera sunt,& ex veritatis fundamẽto sumpta,sæpiusq; probata.

Vt ad ista veniamus quæ iusta sunt ac vera,declaremusq;:duo tantùm hac vice detegemus. Quãuis alia multa repeciantur,hæc tamẽ præcipuè sunt habẽda præ cæteris characterib.pentaculis, atq; sigillis.delineationem earum notate.

Duæ triangulatæ figuræ sese per crucẽ intersecantes pingũtur, aut sculpuntur, sic vt spacia septẽ includant & repartiãtur,sex angulos etiam exteriores efficiãt in quibus literæ sex admirandi magniq; nominis Dei,videlicet Adonay,iuxta verum ordinem scribuntur : hic est vnus eorum quæ diximus.

Alter verò qui priorem excellit virib. est:hami tres sese respicientes per crucẽ deliniantur,sic vt per mutuam intersectionem spacia sex includant, extrinsecos autem angulos quinque, in quibus quinque syllabæ supremi nominis Dei scribuntur, nempe Tetragrammaton, etiam iuxta verum ordinem.

Eiusmodi figuras apposuissem , at

quod in aliſs locis & libris fortè reperie tis,omittere volui.

Per hos duos characteres,nõnulli Iſraelitarum & nigromanticorum Iudæorum plurima conſecuti ſunt: & penes aliquos adhuc habentur in maximo pretio tanquam arcana. Tantas enim vires & potentias habẽt,vt quicquid per characteres & verba fieri poteſt,iſtis aut eorum vnico ſit poſſibile. Libenter ſcirem vbi locorum inueniatur,in omnibus nigromanticorum libris,alius in quo ſimile contra ſpiritus malignos,Diabolos & incantationes magicorum,arreptiones, per ſagarum aſcendentia factas. Eum etiam liberant qui iam incantatus eſt,in animo uel intellectu,ſic vt aliquid præter voluntatem aut naturam ſuam cogeretur exequi:vel in corpore ſi damnũ pateretur, per adminiſtrationem iuſto ſuo tempore factam & hora, cum laganis ore ſumptis,aut ſimilib.horis viginti quatuor ſecurus erit ab incantatione. Sunt & alia quæ iuuant in ſimilibus, vt illa, poſtmodum vbi de tempeſtatibus loquar,à me ponenda.

Summa-

Summatim characteres isti sunt eiusmodi virium, vt si Nigromantici potentias & virtutes eorum cognoscerent, & crederent, cuncta prorsum alia, prout characteres alios, verba, nomina, signa, figuras, pentacula, consecrata sigilla Salomonis, coronas, sceptra, annulos, zonas, & similes quascunq; ceremonias abijcerent, in quibus hactenus spem suam reposuerunt, per ista se tutos fore putantes periculosis in experimentis & operationibus: nempe cùm spiritus conuocarent, coniurarent, vel cogere vellent. Verùm illa quæ diximus vera sunt pentacula contra spiritus immundos omnes habenda, quæ timent quotquot eorũ sunt, & illi qui degunt in elementis: hęc tamẽ omnia fides corroborat & confirmat.

Posset aliquis obijcere carpens at immeritò, me tertium effringere Dei præceptum primæ tabulæ Moysis, quo vetitum est à Domino Deo, ne quis nomen eius in vanum assumat. Quis tamen inter sapientes homines verè dicere poterit, hoc ipsum fecisse me, vel Deũ offendisse? cùm his ad eum non vtar modum quo Nigromantici vel incantatores: at

ſolùm ad ſummam neceſſitatem hominum & auxilium, & in illis morbis, in quibus medicamenta nulla, nullum aurum potabile, nec eſſentia quinta auri, nec antimonij, neq; tale iuuare poteſt arcanum, etſi magnarũ iſta virium exiſtãt. Medicũ decet omnes cognoſcere morborum origines, quas vt ex prauo cibo vel potu cognouerit, ꝓut ex pomis, herbis, alijsq; terræ fructibus proueniſſe cõſtiterit, arcanis iterum herbarum & radicum, &c. ſubueniendum erit. Item ſi cauſa mineralium acciderint, aut metallorũ iſtorum etiã arcanis pellendi ſunt: quod herbarum arcana radicúmue nõ admittant. Similiter ſi per influentias ex cœlo morbi ſint, neutra dictorum arcana prodeſſe poterunt, ſed per Aſtronomiam influentiamq; pelli debent, vti de perſicaria ſcriptum eſt. Poſtremò ſi cuipiam ſupernaturali modo per incãtationes, aut magicas arreptiones morbꝰ vel dolor acciderit illatꝰ úe fuerit, nullũ trium q̃ dicta ſunt iuuerit, ſed magicũ remediũ eſſe decet, quo pellatur, vt etiã introductus eſt.

Huiuſcemodi miſeri per incantationes facti homines, ab ignaris deſtituti

medicis fuerunt hactenus, quòd hęc eos latuerũt: quæ si fortè dicta sunt eis ab alijs, responderũt, cõtra Deum fore ac nomẽ eius in vanũ assumi: hoc minimè verũ est me fecisse. Quòd si his in hominis pditionẽ aut præiudicium vterer, blasphemarem in Deum: aut si spiritum aliquem, hominem, herbam, radicem, lapidem, &c. per nomen eius coniurarem, dici meritò posset, me nomen eius in vanum assumere, nec non Deum offendere, non prius tamen.

Dicant ad hæc etiam quicquid volẽt ipsi Theologi Sophistæq;, res ex veritate non aliter comperietur, quàm dico, etsi vehementer in his mihi contrarij sint: me vocent incantatorem, nigromãticum, & præcepti Dei contemptorem, quas calumnias minimè curo. Nam certò constabit, postmodum eos non secus excipere me, qua Iudæi & Pharisei Christum carpserũt quòd ægrum in sabatho sanasset. dicebant etiam isti, Christũ fregisse Dei sabathum atq; mandatũ. Itidẽ cum Dauide egerunt, quum fame pressus, & exercit⁹ eius, panes propositionis vnà cum suis ederet. Verùm contra ca-

calumniatores quî aut quid fiet, quòd placeat omnibus? Loquantur ignari tā diu, donec vaccæ doceant eos aut lapides, quod longum tempus expectandū est, quo tacebunt etiam.

De spiritualibus visionibus in somnijs apparentibus. Caput IIII.

DVplex est in somnijs visio, scilicet naturalis & supernaturalis. Variæ naturalium tamen visionum apparentiæ dormiendum inter, aut somniandum existunt, quàrum hoc loco mentiò minimè necessaria est, quòd istæ sæpissimè vel ex mœsticia, vel animi perturbatione, sanguinis immunditia, cogitationibus, id est, mentis operationibus, & occupationibus circa negotia quæ tractāt homines, accidant, vt aleatores de tesseris & cartis, lucro maximo vel amissione: milites de negotijs bellicis, bombardis, puluere, loricis, & armorum bellicorum quouis genere, de victoria vel succubitu: Bachi filij maximiq; potatores de bono vino, poculis magnis quæ sibi videntur euacuare: sic de cæteris impletionibus

tionibus ventris:prædones de ſpoliationibus & prædis, & quî munus hoc obeunt:latrones de homicidijs:fures de furtis:fornicatores de meretricibus. Hæc omnia producit ſpiritus noctis eorum, qui cũ ipſis noctu ludit, eoſq́; delectat, ac tentat. Simile quid in ſanguine(aliàs) mẽte,ſic per accenſionẽ exaltatur,talẽq́; generat ignẽ, qui nõ facilè poteſt extingui, quod plerumq́; videtur in venereo famulatu.

Artiſtis etiã omnibus in ſomnijs artes & ſcientiæ mirabiles patefactę ſunt, qui ſemper fuerũt in ardẽti quodã ad eas artes affectu. Iſtorum imaginatio mirãda plurimùm aſſecuta eſt, & vniuſcuiuſq; Philoſophi eueſtrũ ad ſe traxit inter dormiendũ, quod eos tũ ſuas docuit artes: hoc ipſum adhuc ſæpiùs accidit,ſed maxima pars in obliuionẽ abit. Nõnulli manè ſurgentes aiunt: hac nocte mirabile ſomniũ apparuit,vtpote,Mercurius,aut hic vel ille philoſophus corporaliter mihi viſus eſt in ſomnio,qui me hãc aut illam docuit artẽ, ſed memoriæ poſtmodũ excidit,vt non recorder ampliùs. Cui ſimile quid acciderit,expergefactus exi-

re cubiculum non debet, cũ nemine loqui, ſed manere ſolus atque ieiunus, donec reminiſcatur eius quod oblitus fuerat. Hæc de naturalibus ſomnijs & nocturnis viſionibus inter dormiendũ apparentibus dicta ſunt, quæ contingunt indies. Verùm in eiuſmodi viſionũ concluſionem vnum adhuc declarandũ eſt, videlicet omnium eiuſmodi ſomniorũ, quæ ſpiritus noſtros exhilarant, aut aggrauant vel mœſtos efficiunt, communiter quod contrarium eſt, accidere: quare nõ ſemper iſtiuſmodi viſionibus fidendum erit.

Alia verò quæ ſuprà naturã accidunt ſomnia, certiſſimi ſunt legati nuncijque veri ad nos à Deo miſſi, qui nihil aliud exiſtũt quàm angeli, ſpirituſq; boni, quî nobis in maximis neceſſitatibus noſtris nonnunquam apparent, ad eundem modum, quo tribus Magis accidit, quũ recens natum infantem quæſiuerunt, longo plurimùm itinere per quemlibet eorum ſuſcepto. Poſtquã inueniſſent eum, & ad Herodem redire vellent, vt nũciarent ei de puero quid inuenerant, apparuit eis angel' Domini in ſomnio, dicẽs,
ne

ne redirent ad illum, sed per aliam viam iter suũ facerent. Deus enim falsum cor nouerat Herodis, ex quo locutus fuerat, quare noluit eius voluntatẽ fieri. Simile somnium contigit Ioseph, & Iacob quũ in Aegyptũ profisci vellet: item Ananię, Cornelio, & alijs plurimis, quorũ somnia supernaturalia fuerunt. Nostris etiã temporibus talia solent adhuc hominibus accidere, verùm nihili fiunt, cùm tamen fallere nequeant.

Sciendũ vtiq; nos eiusmodi visiones in summis necessitatibus nostris à Domino Deo precibus exorare posse, modò sincero corde nostrę fiant orationes, & indubia veraq; fide: tum demũ istiusmodi nunciũ ad nos mittit, qui spiritualiter nobis apparet, admonet, docet, atque promittit.

In istis visionibus expertissimus Bileã extitit, nã singulis noctibus quoties voluit eiusmodi visionẽ obtinere potuit, etsi nomen ei scriptura satis obscurum dederit, scilicet Incãtatoris: minimè refert cùm ista nullam differentiam in his obseruet, at omnes incantatores vocat eos, qui naturalium rerum & virium

carum habuerunt experientiam: Maxima tamen in his discretio facienda est. Deus vult in ſimplicitate nos ambulare, prout Apoſtoli fecerunt, & nõ profundè nimiũ in altis abſtruſiſq; rebus huiuſmodi, quæ ſuprà naturã ſunt, ſcrutari, vt nõ incidamus in abuſus, quibus obeſſe proximo poſſumus, & in corporis ac animæ condemnationẽ deuenire. Non ſunt igitur omnes incãtatores, quos ita ſcriptura vocat, nã inde ſequeretur aliàs tres illos magos ex oriente archiincantatores extitiſſe, cùm in artibus & præſertim in ſupernaturalibus prę cunctis alijs antea ſui temporis expertiſſimi fuerint. Quòd ergo ſcriptura non vocet illos incantatores at magos, quid inde colligendum aliud, quàm ipſos artibus & occulta ſua ſapientia nequaquam abuſos fuiſſe? Magia talis eſt, in quã ars & ſcientia, quæ ſuas vires & potẽtias per fidem exhibet ac demõſtrat: verùm ex ea naſci poſſunt incantationes, nempe quum in abuſum aſſumpta fuerit: non priùs incantatio dici poteſt.

Vt latiùs de viſionibus in ſomnijs loquamur, ſciendũ aliquos inter dormiẽ-

dum

dum ſpiritualiter ad Deum ita ſublimatos fuiſſe, vt eius gloriam & electorum gaudium viderint, penaſq́; damnatorũ, quæ poſtea nunquam obliuiſci potuerũt, ſed in corde ſemper & in animo geſſerunt in ſuæ vitæ finẽ vſq;. Poſſibile eſt (inquam) hęc omnia ſpirituali modo videre poſſe nos, quum Dei Miſericordiã vera fide nec non orationibus imploramus, omnia Dei myſteria videre poſſumus, æquè bene ac Eſaias & Ioannes. Eiuſmodi viſiones ſunt veriſſimæ, quibus fides adhibenda magis quàm cunctis alijs in Nigromantia, per ſpecula, criſtalla, berillos, digitorum vngues, lapides, aquas, & ſimilia, perceptis: quod iſtæ fallaces exiſtant ac falſę. Et quãuis tales ſpiritus in illis apparentijs loquantur, & reſpondeant, cẽtumq; iuramentis cum erectione digitorũ aſſerant, non eſt ſemper eis credendum, neq; fidẽdum, ni fortè hoc fieret ex mandato peculiari Dei, non poſſunt aliter indicare veritatem. A viſionibus quæ dictæ ſunt, originem ducunt vaticinia vera, quæ cùm Prophetis omnibus concordant. Vnde habuerunt Prophetæ ſuam ſapientiam (alias)

ſcientiam,& vnde ſibi Dei myſteria patefacta ſunt, quàm per iſtiuſmodi ſpirituales & ſupernaturales viſiones in ſomnijs? Neceſſariũ eſt igitur primò verum iſtarũ inueſtigare fundamentũ, iſtudq́; ſuper verũ ponere lapidem, qui Dei verbum exiſtit & promiſſiones eius, orareque Deũ aſſiduè, quo fiet vt nobis omnia ſeruare preſto ſit futurus, quæ per verbum ſuum promiſit.

Eſt & aliud, ad Eueſtra pertinẽs, quod adducamus eorum qui mortui ſunt, & nobis in ſomnijs apparent ſpiritualiter, etiã ſi deceſſerint à quinquaginta vel cẽtum annis: hoc ſummè conſiderandum venit: multa ſiquidem ea de re tractanda forent, quæ propter nimiam prolixitatem quam euitare conamur, relinquemus, ſuo loco reſeruantes. Hoc tamẽ declarabimus, videlicet, vbi contigerit Eueſtrum apparere, ſummè neceſſarium eſt notare cum diligentia quid nobis indicet, nobiſcũ loquatur, aut ſpiritualiter negotietur, idq́ue non ſemper vt fabulas exiſtimare. Nam ſi poſſibile foret hominem inter dormiendum, eam retinere poſſe rationem, quam vigilans

habet, vt eiusmodi Eueſtrum interrogaret, veritatẽ ab eo ſcire poſſet ad omnes ſuas petitiones de quibuſuis: hoc de loqui latiùs minimè conuenit.

De perſonis & ſpiritibus ſub terra degentibus.

Caput V.

SVb terra morantur ſemihomines, qui temporalia cuncta poſſidẽt, quibus indigent, vel delectantur. Gnomi vel montium cultores vulgò dicuntur, proprio nomine tamen Sylphes aut pygmei vocandi ſunt. Spiritus vt alij nõ exiſtunt, verùm iſtis comparandi, propter ſimiles artes & induſtriã, quam cũ illis communem habent. Carnem & ſanguinem vt homines poſſident, quæ ſpiritus verus nullus habere ſcitur, vt Chriſtus loquitur ſuis diſcipulis, quũ ad eos ianuis clauſis intraret ipſis metuẽtibus, inquiẽs: Palpate me, ſpiritus carnẽ & oſſa nõ habet, vt ego. Hoc ipſo nos docet ſpiritũ verũ tãgibile corp' nõ habere, nõ oſſa, nõ carnẽ, neq; sãguinẽ, ſed in eſsẽtia ſua vẽto vel aeri ſimilem exiſtere: de his

hactenus & non latiùs dictum fuit. Verùm ad semihomines terrenos vt redeamus, sciendũ est eos nõ fore spiritus, at istis similes reputandos: si tamẽ spiritus vocandi sint, aut velint ita vocari, terreni spiritus appellari poterunt, quòd sub terra suũ chaos & habitationẽ habeant, non vt alij spiritus in aere ventoque.

Multi similes terreni spiritus, potissimùm inueniuntur, videntur, ac audiuntur eis locis, in quibus magni thesauri necnon ingentes opes ac diuitiæ latẽt, etiam vbi magna sub montibus auri vel argenti copia fuerit, quibus quidem rebus delectantur, curam gerunt earum & custodiam, nec libenter à se dimittunt. Metallorum fossores optimam horum spirituum habent noticiam, cùm illos plurimùm impediant, vexẽt varijs modis, infestationbus persequãtur, verberibus, & ictibus. Contrà nõnunquam beneficijs non exiguis prosequũtur, eos admonendo, vel mortem annunciando, vt quum audiuntur semel, bis, terûe pulsare vel sæpiùs eodem loco, mortẽ significat fossoris qui laborat ibidem: ruina montis contegitur, aut alia quapiam

occasione

occasione moritur. Hæc est penes metal lorum fossores experientia certa, nec non à peritioribus maxima diligentia notata.

Spiritus isti pessimi sunt, inter illos qui diaboli non existunt, & præsertim in illos quos odio habēt. Inter hos & dia bolum est magna differentia, quòd iste non moriatur, aliјs tamē intereuntibus post vitam longissimam: aliter spiritus etiam hac ratione dici possent, cùm spiritus perpetuò viuant. Quod verò carnem & sanguinem habet, est obnoxium morti, semelq́; mori debet.

Aliud est quod latius adferamus de communi prouerbio, quo fertur, Diabolum opulentissimum fore, multasq́; possidere pecunias, aurum & argentum, & omnes in terra thesauros occultos sub sua tenere potestate, necnon dare quibus uult ex eis, aut eis qui sibi quippiam pollicentur. Inde sumpsit exordiū, quod communiter dicitur, huic vel illi diabolus pecunias dare copiosissimas, nec nō omne quod habere cupit, aurū & argen tum, ea de causa quòd sese præscripserit ei, vel addixerit, eius fore velle se, creato-

risque sui obliuisci. Dico hæc omnia fore mendacia, fictasque fabulas absque fundamento, quæ debent à quouis probo & sapiente refelli. Nam Diabolus est omnium creaturarum pauperrima, sic vt nulla sit miserior pauperiorq; supra subtusque terram, & in alijs elementis. Pecunias etiam non habet, nec in eas aliquam potestatē: qui potest igitur huic aut illi dare quod non posside? Artes autem abūdè satis habet, & potestatem eas dandi ac docendi cui fauet, aut illis qui dolo possunt extorquere. Nummos non habet, nec aurum neque argentum dare potest: item obligationes ab hominibus non cupit obsignatas eorum sanguine, vel alia pacta quæuis. Alij tamen spiritus existunt qui talia faciūt, vti Sylphes aut Pygmei, qui licet natura paruę sint personæ, possunt nihilominus apparere hominibus vt volūt magni aut parui, pulchri, deformes, opulenti, vel pauperes: nullę siquidem eis deficiunt artes quotquot fuerint, & quātùm in tota luce naturæ se extenderint, istaq; potest in se continere. satis nummorū habēt auri & argenti, necnon mineræ metallorum
omnium

omnium in ſua peteſtate. Priſcis tempo ribus iſtorum multi reperti ſunt auditique, iam verò quieſcunt. Nemo hactenus rationē ſcire dareuè potuit eorum diſparitionis, cùm immortales creaturę fuerint exiſtimatæ, quòd mortē eorum nemo certò ſciuit aut cōſiderauit prius, at abſentiæ cauſam aliò contorſerunt. Nec potuit à longo tempore perfectè quiſquā cognoſcere, quid nā ſint, aut vnde ꝓueniāt, quò vadāt, quod munus vel officium habeant. Nonnulli putarunt vbi quid beneficij præſtiterunt hominibus, fuiſſe angelos, vel bonos ſpiritus & familiares ad homines à Deo miſſos, & poſtmodum ab eis propter maxima peccata receſſiſſe. Nā ſæpius hominibus plurima præſtiterunt officia beneficiaque, laboreſque maximos pro ipſis ſuſtinuerunt, & abſtulerunt ab eis.

Alij crediderunt à nobis videri nolle, quòd quū eos homo videret, aut acclamaret, diſparerēt & nō redirēt amplius.

Exiſtimarunt aliqui percipientes vel audientes ipſos, hominum animas eſſe, qui malè mortui fuiſſent, vti deſperatè ſeſe ſubmerſiſſent,

ſuſpẽdiſſent, aut aliàs occidiſſent, à Deo ſeruatore ſuo recedentes, diabolo ſe dediſſent, ac ea de cauſa vagari debere, diaboloq; ſeruire in diem vſq; Iudicij.

Fuerunt qui putarunt eſſe vana phantaſmata: multi fortunæ bonæ præſagiũ eſſe iudicarunt, eiſdem locis, in quibus percepti vel auditi ſunt, quòd etiam accidiſſet: verùm id pro maiori parte fides efficit: nam ex ſua natura fortunium nõ adferũt, ni fortè Deus eò cogat illos aut noſtra fides: contrà nullum etiam infortunium adferre poſſunt, niſi Dei ſit permiſſio.

Plerique putarunt incantationes fore ſagarum.

Alij qui perceperunt & audierunt illos circa theſauros, iudicarunt, eorum hominum ſpiritus fore, qui theſauros eiuſmodi ſuffoderant, ac deberẽt ibidem eſſe, manereque vſq; ad extremum iudicium, vel donec reperti fuiſſent ad cuſtodiam. Iudicium hoc fecerunt ex verbo Chriſti loquentis: vbi theſaurus veſter ibi & cor veſtrum eſt. Ego verò non video rationem, cur pro ſpiritu cor intellexerint, ſed multam inter iſta fore differentiam

ferentiam. Quapropter omnia quæ prædicta sunt iudicia de his, opiniões falsissimas esse dico, tum eos intellectu pollẽtes fore semihomines, in elementis quatuor degentes, qui primis naturæ temporibus pro Dijs habiti fuerunt ac adorati. Hi sunt ipsi de quibus nos omnipotens Deus admonet suo præcepto primæ tabulæ dicens: Ne habeamus Deos alienos penes ipsum, neq; in aquis (Nymphas in telligi vult) neq; sub terra (Pygmeos aut Sylphes indicat) nam zelotypus Deus est, qui tale delictum punit patrum in filijs, in tertium & quartum vsque generationis gradum.

Mons Veneris in Italia fuit his obsessus: nam ipsa Venus fuit nympha, cuius regnum vt paradysus eius, mons ille fuit comparatione quadam. Hæc verò mortua est, quò factum, vt regnum eius cessarit. Vbi nam locorum auditur earum fieri mentionem vt antea, tempore quo Danhauserus & alij plures ad eas intrarunt? nec isti fabulas excogitarunt has. Talis naturæ conditionisq; fuerunt, vt omnes homines ipsas amantes vicissim redamarint, & odientes oderint. Qua-

propter eis qui ſeſe præſcripſerunt illis aut obligarunt, artium & opum ſatis tribuerũt. Cogitationes animumq́; noſtrũ norũt, quo fit vt facilè per nos moueantur vt ad nos veniant. Hæc à me dicta nõ ſunt, quòd velim cuipiam dare cõſilium hoc, ſed quo ſciatur ſolùm ex vero fundamento, diabolũ & ſemihomines inter, quę ſit vera differẽtia. Diabolus corpus nullum habet, niſi ex elementis quatuor aliquod ſibi faciat, hoc tamen carnem non habebit neq; ſanguinẽ: perpetuus eſt, infirmitatibus & morti finitæ non ſubiectus, quare nõ moritur, quod pygmei tamẽ faciunt, nihilominus morti naturali perpetuæq́; ſubiecti ſunt ambo, vita quoq; perpetua priuati. Quamobrem omni qui ſeſe dedit illis aut præſcripſit, non ſecus ac ipſis euenit. Proſpiciat igitur quiſq; ſibimetipſi quid agat, priuſquã ſe pręſcribat: nã ſtatim atq; fecerit, ſemper eis obedire cogetur ad omnia mandata. Si fortè fuerit inobediens, aut eos ad iram commouerit, vitam aut imminuũt vel huic penitus auferunt. Eiuſmodi viſa fuerũt exẽpla multa, videlicet homines quandoq; reperti mortui-

que torto collo aut læſo, vel aliàs miſerrimè tractati. Vbi ſimile quid accidit, hactenus dictũ fuit, hoc feciſſe diabolũ, ea de cauſa quòd homo promiſſa nõ ſeruaſſet, aut aliquo tẽpore ſe preſcripſiſſet quo iã expirato poſtremũ ſtipendiũ dediſſet. Verùm ex fundamẽto veritatis iudicia hec minimè procedunt, quòd officiũ diaboli ſimile nõ cõtineat: ſed magis hominibus cogitationes prauas ſuggerit, quibus à Dei precepto retrahit & volũtate, qua via maximos peccatores efficit, qui ſui creatoris Dei prorſum obliuiſcũtur, & negant, poſtmodũ in deſperationem adducit, vt amplius orare non poſſint. Quamuis elementares illi ſpiritus diabolo ſint affines, & ſæpe Dei tortores & carnifices exiſtant, nihilominus admonent ſæpe nos etiam, & vigilantes à periculis maximis tuentur, nonnunquam è carceribus aliquos liberãt. aliaque ſimilia dant auxilia.

Quapropter homines, grauiſsimis ac mœſtiſſimis cogitationibus onuſti, & imaginationib⁹ obruti, ſoli nõ ſunt relinquẽdi, ſed iucũdiſſimè cũ ipſis agẽdũ & loquẽdũ varia, quę delectare poſſunt ani

mos eorum, & eiusmodi pellere tristitiã Diaboli siquidem, non magis quàm spiritus isti terreni sunt otiosi, verùm ad similes homines facilè confluunt. Hinc fit vt nonnulli præsertim puerperæ noctu fuerint suppressæ dormiendum inter, vt putarint se suffocatas iri, nec potuerint clamare, vel quemquam in auxilium aduocare, manè dixerint se noctu compressas à vetulo vel vetula. hactenus existimatum est sagas & incantatores id facere, cùm isti corporaliter ianuis clausis & fenestris in cubicula nequeãt intrare, quod sylphes & nymphæ per quam optimè possunt.

O tu modicæ fidei tamquam Petrus dubiosus homo, qui singulo te sinis agitari vento, facileq; mergeris. Ipse tu causa huius es per dubiosam, modicam, atque debilẽ, quam habes fidem: tuæ pariter malæ cogitationes eo tè perducunt Habes etiã occultum in te magnetem, quo simile quid attrahis. hic est, cœlestis ille magnes super omnes alios, qui ferrum & calybem attrahit, supra quintam essentiam & cõstellatos magnetes, & qui deiectũ & occultum ferrum patefacit.

facit. Cœlestis enim magnes tantæ potestatis est, vt à centenis miliarium millibus, imò à quocunq; loco vult, ex quatuor elemẽtis ad se trahat, quum in suã exaltationem trãsit. Hac de re latiùs infra duobus excellẽtissimis vos instruam exemplis.

De imaginatione, tum quinam in suam exaltationem veniat.

Caput VI.

Quidnã imaginatio possit ac operetur, & quî suam in exaltationẽ veniat, per exemplum videtur ab experientia tempore pestis, in qua venenum est imaginatio suprà quemuis aerem infectũ, contra quod antidotũ nulla mitridatica, theriaca nulla, nec simile præseruatiuum auxilij quidpiam adhibere potest, nisi talis imaginatio trãseat, vel cogatur in obliuionem, aliàs iuuerit nihil. Tam velox & celer imaginatio nuncius est & cursor, vt non solùm ex vna domo in aliam, ex vna platea in aliã, sed etiam ex vna ciuitate regioneq́ue in aliam citissimè transeat, sic vt ex vnius personæ solius imaginatione, pestis in aliquã ciuitatẽ, vel integram regionem

aduenire queat,& multa millia hominũ inficere,prout hoc exemplo potest intelligi. Ponamus duos fratres sibi mutuò charissimos fore, quorũ vnus in Gallia degeret,alter in Italia moraretur,qui peste sublatus foret è medio: fratri nunciatum esset in Gallia degẽti,fratrẽ in Italia peste mortuũ esse,quo terrefactus pruriret ei cutis, ac in imaginationem incideret,sic vt obliuisci nequiret: inceditur in seipso,tam diu quoq; reuerberat hoc incendiũ,vt in examine videtur auri vel argenti super cupellam fieri , quæ flores emittunt,idq; tam diu,donec reluceant,nõ priùs perfecta sunt clara, & ab aliјs impuris separata metallis. Ad hunc modum etiam imaginatio reuerberat seipsam in supremũ gradũ vsq;, postquã adfuerit eius relucẽtia , iam adest in homine testa,non secus ac in matrice sperma hominis, ex quo mox impregnatio sequitur mulieris. Sic ab vno pestis recedit in alium,idq; tã diu,donec in totã aliquã ciuitatem, aut regionem irruat. Bonum erit igitur longiùs abesse, non propter aerẽ aut fœtorem,qui nõ inficit aerẽ (vt ignari loquũtur) sed vt ea nõ videan-

deantur nec audiantur quæ peſtis operatur,& animum non infectent.

Eiuſmodi homines quibus tale nũciũ allatũ eſt vt ſuprà, ſoli nõ ſunt relinquẽdi, non ſecũ vt muſſitent admittendũ, vt imaginẽtur, animoq́; laborẽt. Conſolãdi ſunt,& ab eorũ animo pellenda eſt imaginatio varijs iocis & gaudijs. Nec eſt quòd me putetis hæc in fabulã adducere, quãuis leue ſatis negotiũ eſſe videatur: ſic enim, ac tã facili remedio ſuccurrendũ venit imaginationibus oppreſſis. Imaginatio nãq; picis inſtar exiſtit, quæ libenter adhæret, ignemq́; facilè concipit, at inflãmata difficulter extinguitur. Quare ſimili homini ſubueniendũ erit per imaginationis expulſionẽ reſiſtẽtia factã,& extinctionẽ. Hoc eſt vnũ exẽplũ quo poteſtates & operationes imaginationũ declarãtur, & earum exalationũ.

Vt nũc de altero laquamur exemplo, ſciendũ peſtilentię temporibus nedum imaginationem operari multoſq́; vita priuare, ſed etiam in bello. Quot interierunt in conflictibus tormentorum iaculis, quorum cauſa mortis imaginatio ſola fuit, quam habuerunt ad mor-

tem, id est, quòd summè timidi fuerint, ac ob quãcumq; sagittationẽ perterriti, sic vt non aliàs putarunt, quâm se tactũ iri, quoties in eos eiaculatum fuit. Similes valde citiùs occiduntur audacibus, qui sine timore, sed animosè aggrediuntur inimicos, nullam eiaculationem timent, sed firmissimam fidem, & spem euadendi habent, præ cæteris militibus omnibus. Tales egregij veriq́ue milites existunt, per quos arces, castra, ciuitates, regiones expugnari possunt, & populi debellandi sunt. Alij verò quotquot fuerint magni vel parui, nobiles aut ignobiles, equites aurati, comites, vel alij, cõtra suos inimicos vix merentur obolũ, quantò minùs aliquod stipendiũ. Quapropter vnumquemq; decet, qui senex miles fieri cupit, aut per militiam eques auratus fieri, vel ad magnos honores peruenire, Iulium Cæsarem aut alium excellẽtissimum caput militiæ firmiter imaginari, & in animo sibi figere, prout apud Romanos multi fuerunt. Quo facto, si hac imaginatione probè sciuerit vti, constantiq́ue fuerit animo, ac si facta viri huius omnia vellet adimplere,

nec

necnon æquè ſenex fieri, vt iſte,ac ad ſimiles honores peruenire: facilè votum conſequitur.

Id ipſum inopinatò multis cõtigit,eo quòd imaginationis ſuæ proceſsũ proſecuti fuerunt,ac ita ſummos honores atq; diuitias adepti ſunt. Obijcere poſſet aliquis fortunium, vires, & induſtriã iuuiſſe, necnon ſimiles promouiſſe viros: itẽ quòd eorum nonnulli geſtarint herbas,radices,lapides,&c. propter quæ ſuperari nõ potuerint,nec vulnerari. Hæc omnia dico ſolùm conſortes exſtitiſſe res cum imaginatione, quæ generalis & ſuperior dominatrix fuit ſuper alia quęque. Quamquã admitto ſimilia multa fore,quæ præſeruant in ſumma neceſſitate contra quoſuis inimicos & eorum arma,ſic vt ea geſtans vulnerari nõ poſſit,quorùm ego nullam hoc loco mentionem facio,ſed alio reſeruo:nihilominus fides eſt rerum iſtarum omniũ exaltatio cõfirmatioq́ue. Nam abſque fide, cuncta hæc & ſimilia vana ſunt, & virium expertia.

De thesauris, & occultis sub terra diuitijs. Caput VII.

DE thesauris in & sub terra latentibus, est quòd etiam aliquid adferamus in mediũ, qua ratione cognoscũtur & acquirũtur, tũ quid penes eos quandoq; mali mirãdiq; solet accidere.

Primò de signis quibus notificantur agendũ erit, vt certò constet, non solùm ex opinione. Notandum venit vbi locorũ phantasmata multa apparent, audiũtur, & quandoq; rumores fiunt immoderati, quumq; noctu prætereuntes terror arripit atq; timor, sic vt frigidum sudorem nonnunquam emittant, erigantur q; pili capitis, quòd plerunq; fit Sabato noctu. Itẽ si lampades per ea loca deferantur, lumen earum extinguitur, non secus ac si verus ventus subintrasset. In domibus etiam quibus thesaurus latet, phantasmata vidẽtur plurima, rumoresque maximi. Quum talia fiunt, videri se permittunt, ac audiri media nocte præsertim: eius rei causa communiter est in eo loco thesaurus occultus, nec alia ratio præter hanc adducenda. Nonnulli talia non intelligentes multas opinio-

nes

nes de his rebus habuerũt. Aliqui putarunt eiuſmodi phãtaſmata per diabolũ fieri, vel ab incantatoribus, vel aliquem in ea domo fore, qui negotium cum iſtis habeant aut familiaritatem, vel qui ſeſe diabolo dederit aut obligarit, vel ei quid promiſerit, quo fit vt audiri ſe percipique faciat malignus ille calumniator, tempus vix dierum expirationis expectare potens, quos adimpletos fore cuperet. Alij crediderunt in ea domo quempiam ſecreto ſepultum eſſe, iugulatumque fuiſſe ibidem. Putarunt alij hominem in eo loco malè mortuũ eſſe, cuius ſpiritus ita circuire cogatur: aliæque variæ fuerunt opiniones. Verùm hæc omnia falſa prorſum exiſtunt iudicia, ſed eorum qui fiunt rumorum occaſio theſaurus eſt ibidem occultus, aut quandoque diabolus extra quempiam obſeſſum pulſus, cui permiſſum eſt in eum locum ſecedere: verum eſt in eiuſmodi loco rumores quàm ibi theſauri latent fore maiores.

Theſaurorum eſt ratio duplex: aliqui reperibiles exiſtunt, alij verò non,

cum hac differētia. Reperibiles illi ſunt, qui continent aurum vel argētum quæ nosipſi facimus, & ab hominibus tractata fuerunt: nō reperibiles illi, qui habent aurum & argentum â Sylphis veniētia, fabricata, cuſataque: talia quãuis aliquando veniant inter homines, mox atque rurſum in terram ſepulta ſunt, nō poſſunt ampliùs iterùm facilè haberi. Hæc ſcitu maximè digna ſunt, tum prædicta ſigna diligentiſſimè notãda, quòd augurales virgæ nimis faciles ſint ac deceptoriæ, ad quemuis cadentem & amiſſum nummũ inclinabiles. Aliæ viſiones pariter in ſpeculis, criſtallis & ſimilibus, quibus vtuntur nigromãtici theſaurorum foſſores, falſæ ſunt ac deceptoriæ: quapropter eis omnibus minimè fidendum.

De foſſione iam dicẽdum erit, quinã arripienda fœliciter & ex vero proceſſu foſſorio, prout ſequitur. Primò ſub influentia Lunæ vel Saturni, quunque Luna trãſit in Taurum, Capricornũ, & Virginem, incipiendum eſt quęrere foderéque. Nec eſt quòd aliàs vtaris aliquibus ceremonijs, neque circulorum delinea-

tionibus, aut aliis, vt incãtationibus quibuſcumque: ſolùm alacri fodendum eſt animo, prorſum à malis cogitationibus alieno, nec non ab imaginationibus de ſpiritibus amoto, vel aliàs mox apparẽt mirabilia phãtaſmata, cùm nihil eorum corporeum ſit, at viſiones tantùm non metuendæ. Colloqui debent igitur foſſores, cantare ſimul, & alacres fore, non perterriti, ſed bono prorſus omnes animo. Nulla ratione ſilentium eſt eis imponendum, vt perfidi nigromantici docent. Poſtquam nunc ad theſaurum ventum eſt, vt fermè detectum ſit, ac multi rumores audiuntur, mirandaque videntur & horribilia, vt ſæpenumero fieri ſolet, indicium eſt adeſſe cuſtodes pygmeos aut ſylphes, qui theſaurum nunc hominibus inuident, & à ſe dimittere nolunt, maximè quũ eiuſmodi pecuniæ ſuæ fuerunt, aut eò per ipſos allatæ. Similes theſauri ſunt relinquendi, ſi cuſtodes iſtiuſmodi non conſentiant. Et quamuis acquirantur, ac in deprædationis modum ab iſtis cuſtodibus auferantur, artem norũt ipſi cuſtodes, qua theſauros ſuos hac via ſurreptos in vilem

prorſus materiam tranſmutant,vt in terram,lutum, fimum,& ſimilia(prout ego per exemplum aliquando vidi) quare poſtquã eiuſmodi tranſmutationes acciderint, non eſt propterea deſpondendus animus, etſi non ſit auro vel argẽto ſimile quid,& nemo putet in eo talia reperire. Ad ſacrã Scripturã confugiendũ erit, quæ ſic habet: Deus mundum per ignem iudicabit:item in Pſalterio ſic:aurum & argentum probantur igne, puraque reperiũtur atq; munda.Quãobrem in hac trãſmutatione, iudicem oportet ignẽ eſſe,cuius rei proceſſus alius nõ exiſtit,quàm vt mox mittatur in ignem, & eodem agatur modo, quo cum mineris aut metallis:hac via redire neceſſum eſt in id quod priùs fuit.

Ad eiuſmodi tranſmutationes notandum eſt aliud, nempe ſæpius ollas reperiri, & auferri plenas ridiculis rebus & materijs, vti carbonibus, ouorũ corticibus,lignorũ fragmẽtis,& ſimilibus,quæ multis annis antea ſepultæ fuerãt. Qui repererunt,putarunt verum eſſe theſaurũ aureũ vel argenteũ,per malignos ſpiritus tranſmutatũ,quod falſum eſt:nam

theſaurus

thesaurus ex improuiso repertus, non potest ab eiusmodi spiritib. trāsmutari, sed manet in seipso quod est. Non est igitur quod existimetis hanc rem esse trāsmutationē, sed vexationem potius. Reperiuntur aliquando nonulli vexatores hominum, qui talia sepeliunt, vt inuentores frustra gaudeant. Similia non sunt igitur existimāda, quòd nullius pretij sint, vt etiam leuitate ponderis cognosci potest. Si tamē graue pōdus foret instar mineræ vel arenę mineralis, posset aliquod eius experimentum igne fieri.

Ne quid omittamus quod ad hanc rem faciat, addamus & hoc. Posset quispiā interrogare, quî nā fiat, vt ita facilè thesaurus non quęsitus inueniatur? Hac de causa fieri putandum. Spiritus thesaurorum custodes hominū animos & cogitationes optimè norunt: quòd ergo sciant istos non cogitare nec voluntatē habere quærendi vel effodendi thesaurum aliquem in eo loco, pariter ad custodiendum illi diligentiam nullam adhibent, cùm non suspicentur: hoc fit vt eis hac via facilè surripiatur. Eis non secus accidit, quàm illis qui re-

pentè ſuis ab inimicis inopinatò prorſum arripitur iſti facilè ſuperantur, vel ab eis quid prædæ ſurripitur. Duas ob cauſas tam auidè quæruntur ab hominibus theſauri potiſsimùm. Prior eſt eorum auaritia qui ſitiunt opes: altera verò vt loca poſtmodũ ſecura, tuta, quieta & pacifica ſint ab eiuſmodi ſpirituũ infeſtationbus, & habitabilia. Reperiuntur enim adhuc antiquę domus, & arces vetuſtiſsimæ varijs in regionibus, quæ non ſunt habitabiles ob eiuſmodi ſpiritus: eius rei cauſa pręſertim exiſtit, quòd ibidem occulti ſint magni theſauri. Locorum vbiuis id acciderit, ſummè neceſſariæ foſsiones exiſtunt, non tam propter theſauros & pecunias, quàm vt eiuſmodi loca rurſum habitabilia reddantur. Quum diligentiſsimis foſsionib⁹ hoc negotiũ aggreſſus quis fuerit, horum vnum oportet accidere, vel theſaurus inuenietur, aut profundius ſubmergetur, vel à ſuis cuſtodibus deferetur aliò, prout ſæpius viſiones in criſtallis pueris indicarunt, vt iſti foſſoribus dixerint: iã video multos pygmeos theſaurum penitus auferre: his adhiberi fi-

des

des poterit, foſsionibus relictis. Sciendum etiam, quantò maiores in eiuſmodi locis rumores fuerint, & plura phantaſmata ſeſe patefecerint, tantò maior eſt iudicādus ille theſaurus, & ad ſuperficiem terræ magis propinquus.

De obſeßis à malignis ſpiritibus & demonio. Caput VIII.

QVa via fiant hominum obſeſsiones à demonibus, abundè ſatis per Petrum Apoſtolū nobis proponitur, & ſcribitur, Verùm vt admonitionis huius verbum intelligatur iuxta verum ſenſum, indiget expoſitione non exigua. Nam Apoſtolus totam rem ſummariè duobuſque verbis comprehendit, vt pote ieiuniјs & vigiliјs. Hæc videntur valde parua, nec non aſpectu primo leuia, cùm tamen ſint magni momenti, multaque ſignificent, bene ſi cōſiderentur & cum attentione. Cùm igitur Petrus Apoſtolus tam egregiè nos admoneat inquiens: Sobriј eſtote & vigilate: nam inimicus veſter diabolus vt leo rugiens circuit, quærens quem de-

uoret. Fide poſtmodum concludit, nos diabolo reſiſtere poſſe. Pri⁹ itaq; verbũ de ſobrietate ſic intelligere nos Petrus vult, ac ſi loqueretur: cauete ab omni genere ventris impletionis & ebrietatis.

Ebrietas enim eſt fons & origo malorũ omnium, & vitiorũ quæ fiunt ac adimplentur ex perſuaſione diaboli per ebrios. Quãobrẽ ſeruate medium in cibo & potu, ne turbetur cor veſtrũ & aggrauetur: ſemper enim adeſt diabolus, quãquam inuiſibilis: ſpiritus eſt, artemq́; nouit, qua locorũ vbiuis eſſe poteſt, per integrum terræ circuitũ, cúm omniũ author & expletor ſit malorũ, quę fiunt ab hominibus in vniuerſa terra: in hominẽ intentus eſt, nõ ſecus ac felis in murem Quare mox atq; vos ipſos vino repletis, in vos inducit, omneq́; vitium in vobis adimplet: circũducit vos laqueo, prout flagitioſos & facinoroſos carnifex, donec eos occiderit. Sic & ille cũ ebrijs agit, donec obſideat corporaliter, arripiat, vel in deſperationẽ cogat. Proſpicite vobis igitur o vos Epicurei, Bacchi, necnon milites, qui vino repleti ſemper eſtis noctes atque dies, nec reprehen-

sionem admittitis, imò potius hoc inepto verbo vos excusatis, nempe miles & sus alteri vtrumque repletione simile brutum esse debet, cùm horam suæ mortis ignorent ambo, vel quum mactari debeant. Hæc est expositio prioris verbi Diui Petri de sobrietate. De vigilijs iam est quòd intelligatis.

Per eas sibi velle videtur Petrus, ac si loqueretur: Ambulate in ęquitate & Iustitia, bono estote animo, non pusillanimes mala sabijcite cogitationes, vel phā tasias de diabolo, cui⁹ imaginatio penes vos locū nō habeat. Nam hac via multi fuerūt obsessi à dęmonio, cuius obsessionis causa fuerunt eorum propriæ cogitationes & prauæ, nec non imaginationes similes. Relinquite igitur ista, quorum loco Deum orate ac habete præ oculis, ac in imaginationem assumite quo similes ei reddamini & eius filji, tū demum vobis mittet spiritum suū sanctum, quo vos obsidebit, reget, ac mirabilia suæ misericordiæ per vos demonstrabit opera, sicuti per Pualum & omnes alios Apostolos fecit, qui omnes ad hunc modum suo Spiritu sancto fue-

runt obſeſſi: hos igitur ſequamini, diabolum & omnes cogitationes ac imaginationes prauas excludentes & abijciẽtes, quibus nos ipſos etiam ſeducere poſſumus, & in nos æquè diabolum attrahere, nec non corporaliter per eum obſideri, ac in deſperationem venire, vt nobiſipſis vitā adimamus, prout Iudas, Achitophel, & alij plures. Hæc de vigilijs dicta ſint, ad interpretationem eorum quæ Petrus de his intelligi vult. Non enim per vigilias intelligit, abſtinentiam à lecto ſomnouè, prout Cartuſiani & alia monaſteria docent ac ſeruant. Somnum & ſoperem enim creauit Deus, & primò in Adamum intrare ſiuit. Quare dormiendum eſt nobis tempore ſuo, quantùm natura cuiuſuis exigit, &c.

Poſtremò notate quî Petrus verbum hoc ſuum ex Deo confirmat & concludit, inquiens. Reſiſtendum eſt nobis contra Sathanā per fidem: ac ſi loqueretur. Nolite in verbo Dei hæſitare, quoquo modo vel dubitare de ſua miſericordia, non aggrauetis conſcientiam veſtram, neque veſtrum cor perturbetis: nolite perſuadere vobiſipſis, Deum vos habere nolle,

re nolle, vel eum oblitum esse vestri, aut vos indignos eius misericordia fore, sic vt ad eum venire non debeatis, quia cõtra diuinam eius voluntatem egistis, aut mandatum eius effregistis, & peccata multa fecistis: At potiùs eius verbum firmiter credite, non velle Christum peccatoris mortem, sed vt cõuertatur & viuat: item quòd propter peccata nostra venerit in mundum, vt ea super se tolleret à nobis, quod etiam fecit. Similia cõsolatoria verba multa reperiuntur in sacra Scriptura, quæ debilibus eiusmodi personis in fide proponenda veniunt ad eorum consolationem. Ad hunc modũ resistitur malæ conscientiæ, dęmonioq;, sic vt eiusmodi homo liber euadat, & non tentetur ampliùs.

De liberatione obsessorum à malignis spiritibus, & abusu maximo qui hactenus à multis in simili negotio committitur.

Caput IX.

VT iam de malignorũ spirituũ expulsione loquamur, sciendum est hacteņ⁹ paucos à tẽporibus Chri-

ſti & diſcipulorum eius ex æquo pulſos fuiſſe. Nam alio, quàm cerimoniјs, & cõiurationibus vti neſciuerunt, quibus conati ſunt malignos ſpiritus atque diabolum expellere, cùm hoc ſit falſum omnino fundamentum, nulla ratione tenendum, nec imitandum. Quandoquidem etſi nonnulli hac via liberati ſint, & ab eis diabolus expulſus fuerit, nihilominùs abſque damno factum non fuit, nec fieri poteſt. Simile quid eſt, ac vbi Princeps aliquis regionem aut ciuitatẽ gladio vellet expugnare, hoc ipſum aſq; locorum eiuſmodi perceptibili damno fieri minimè poteſt. In memoria commune prouerbium hoc reaſſumendum venit, quo dicitur. Quod bonis ab hominibus verbis extorqueri nequit, malis multò minùs fiet. etſi per vim cogantur, inde maius malũ eſt metuendũ, vt exemplis viſum eſt ſæpiùs eueniſſe.

Talis igitur opinioſa poteſtas relinquenda, quæ ceremonijs & coniurationibus vtitur. Sed malos ſpiritus expellere vos decet, vt Chriſtus, & eius Apoſtoli fecerunt, & non alio modo: ſin mi-

minùs feceritis, aut ſecus, ingẽtes labores contra diabolum aſſumpſeritis. Acgrè ſiquidẽ extra homines dęmonium exire fert, omneſque nequitias & occaſiones quærit, quibus manere poſſit, & illos in ſua poteſtate retinere. Cùmque videt ſe diutiùs manere nõ poſſe, at exire debere, poteſtatem & licentiam exigit in alium hominem intrãdi, brutum, aut in aliquem locum: quod ſi permiſſum ei fuerit, maius damnum inde ſequetur.

Non eſt igitur aliquis ei locus permittendus, nec etiam aſſignãdus, quàm infernus vnde venit, & in quem Deus ordinauit eum, ac detruſit. vt non accidat, prout Chriſtus in exemplum (vt piè credẽdum) permiſit expulſos ab eo diabolos in porcos intrare, qui mox diabolis eiſdẽ obſeſſi, ſeipſos in mari ſubmerſerunt. Nullatenus igitur eis concedendum in alios homines intrare: nam ſtatim poſtea ſibi vitam adimerent, vt iſti porci. Non permittendum etiam eos in aquas, lacus, & ſtagna ſe conferre poſſe: quod ſi fiat, multos in eis homines ſubmergent, & in fundum ſub illas trahent,

quo longè magis delectantur quàm antea diaboli, ridentque trans digitos, vt stultus de hero suo. Nec eis est relinquẽda potestas ad petitiones ipsorũ, in hãc vel illam domum trãseundi vel arcem: nam perpetuò possidebũt, ibidemq; sic regnabunt, vt nemo possit ampliùs in eiusmodi locis manere vel habitare, sed inhabitabiles existere semper oportebit, vt multæ cùm domus, tũ arces in variis regionibus habentur, quæ hac de causa desertæ sunt: quarum ego multas adducere nominareq; possem hoc loco, sed ob prolixitatem relinquo. Petat ergo Sathan quicquid velit, quî, aut quo, nihil aliud ei concedendum erit, quàm in infernum redire, quò Deus ordinauit ac trusit illum, vnde venerat etiã in hominem: exire debet vt intrauit, &c.

Item si dęmonium per hominẽ ineptias multas ore protulerit, ei non multis respondẽdum, vel cum eo loquendũ: Si tamen cum eo loqui voluerit quis, dicat: Prçcipio tibi spiritus immunde, per verbum, potestatem & vires, quibus ab ipsomet Christo, & postmodum à suis Apostolis eiectus fuisti, vt exeas ab hoc

homine, &c. Aliter non eſt adiurandus. Nec iſta verba ſunt pro cõiuratione habenda, ſed pro quadam reſponſione, per quam ſolam nõ eijcitur, ſed primũ hoc erit agendum, ſcilicet orandum & ieiunãdum. Loquitur enim Chriſtus, Genus hoc solùm reijciendum per orationem & ieiuniũ in fide. Quapropter apprimè neceſſarium eſt eiuſmodi homines obſeſſos ad orandum inducere cogereque, licet hoc difficulter admodũ fiat, quòd eorum linguam diabolus regat, qui non ſinit eos per ſeipſos orare. Quare coram illis præorandum eſt, & ſi nolint orare pòſt, & cũ orantibus, crudiùs cũ illis agẽdũ erit, alio medio, videlicet, vt manus atq; pedes obſeſſorum ſtrictiſſimè ligẽtur. Poſtmodũ alter homo ſexus maſculei ſuper eos iacere debet in trãſuerſum, & iratũ ſe contra illos demonſtrare plurimùm, & ſeuerè cogere ad orationem, ſed eis p ræorare debet, exhortarique, vt poſt ipſum idẽ orent quod ipſe. Hac via ſimiles homines ad orandũ induci poſſunt, quod alia ratione fieri nequit: qua in re cõtinuandũ erit, & per aſſiduitatẽ exibit ab eis diabolus, & relinquet illos.

Hactenus dictum de spirituũ immũdorum & malignorum eiectione, satisque demõstratum ac declaratum, quod aliĳs locis breuibus verbis perstrinxeram.

De tempestatibus. Caput X.

VT etiam dicamus de tempestatum originibus, & quî pellendæ sunt: item qua ratione, quis à fulmine grandineque se, necnon sua præseruare queat. primò sciendum erit omnes, tempestates ex quatuor ventis capitalibus procedere, vt orientali, meridionali, occidentali, & Septemtrionali. tum ex vtriusq; centro, videlicet aeris & firmamenti nullã oriri posse, at ex eis quatuor fontibus vt suprà, quod summè considerandum venit. Quandoquidẽ ille qui cupit sua prçseruare bona, domũ, prædiũ, hortum, pratum, agrum, & similia quæuis à fulmine, grandineuê tueri: hæc primò sciat oportet, quo pariter cognoscat inferiora superioribus assimilare se posse, Cuiusuis tamẽ originẽ tempestatis hoc loco breuibus declarabimus.

Tempestatum origo certè, nihil aliud

eſt, quàm ſpirituum apparētia, & præcedens, fulgur aut curuſcatio præſentia eorum eſt, à qua quidē cognoſci poteſt, vtrum illæ tempeſtates cum vel ſine periculo tranſituræ ſint, idq; ad hunc modum intelligendum, videlicet. Vt peregrinus aliquis in domum alterius non intrat niſi loquatur, ſic & illi ſpiritus nobis non apparent, niſi prius loquantur. tonitru ſiquidem loquela corū eſt, quod inde mox ſequitur, vti videmus, pòſt, vnūquodq; fulgetrū. Itē vti peregrinus in alteriùs domum repentè fugiens in qua fuerit incognitus, nihil boni ſignificare videtur, at mali potiùs, aut ipsū ab alijs perſequi, vel cuiquam aliàs dānum intuliſſe. Non ſecus de fulgure cœli nobis intelligēdū, nēpe quò celeriùs fuerit, eò peius indiciū exhibet: cōmuniter enim aliquod fulmen ſubſequitur. Scitu maximè neceſſariū eſt, quînā ab eo tutus euadere quis valeat, aut vt in locū in quem noluerit haud incidat, vel damnū inferat, efficere. Non iuuant in his campanarum pulſationes: quāuis eas reijcere nolim, præſertim in tēpeſtatib⁹ per ſagarū incātationes: aſcēdētia, necnō ſpiritus

in aere productis. Silentia quidẽ & quietudines amant ſpiritus, quo fit vt magni toni rumoreſuè, prout campanarum & bombardarum, tempeſtates ab eis excitatas, pro parte minuant atque ſeparẽt: ſed in fulminibus & grandinibus nihil efficiunt, vt non ſine damno ſæpiùs experti ſunt monachi ſacrificulique. Hac de cauſa ceremonias addiderũt, quibus vulgares & plebeos ſeduxerunt, eis perſuadentes aqua ſancta (quam vocant) aſperſa loca tuta fore à fulmine grandineque: pariter accenſa cãdela benedicta, vel palma quapiam, aut alia quauis herba per eos ſacrificata, fumouê thuris aut myrrhæ ſacrificatorum etiam, ſecura fieri.

O fatuè prorſum & inſane ſacrificule monacheque tu, qui harum es rerum ignarus, nihiloque minùs eas intelligis: cùm hoc loco doceas contrarium, vtpote ſuauibus odoribus arceri malignos ſpiritus, quibus fumigationibus mirum in modum delectantur, & ad iſtas libentiùs ac citiùs, quàm ad fœtentes accurrant, ſiue boni vel maligni ſpiritus exiſtant, Verùm ſi loco thuris ac myrrhę,

docuiſſetis ex aſſa fœdita fumigia conficere, his tam bonos quàm molos arcere ſpiritus potuiſſetis. Nam odor bonus myrrhæ thuriſque nihil aliud eſt, quàm ſacrificium ſpirituum, quo poſſumus eos ad nos attrahere. His de ſatis hactenus diximus.

Vt ad ea quæ propoſui ſcribere, iam redeam, & primò quînam locus omnis à fulmiue præſeruari debeat & grãdine: notãdum eſt, eiuſmodi præſeruatiuum in centro domus, horti, vel agri &c. minimè validum exiſtere, ſed ad quatuor angulos vt orientem, occidentem, meridiem, & ſeptentrionem, tum demum locus tutus erit. Velut ædificium aliquod ſuper quatuor columnas poſitum firmius eſt eo, quod ſuper vnicam eſt fundatum, in medio centri collocatam vel in alio loco: hoc facilius à ventis vel ſpiritibus diruitur. Quod ad præſeruatiua tamen attinet, ac materias ex quibus conſtant quatuor iſtæ columnę, ſciẽdum, aliqua forè corpora ſimplicia, quorum vnumquodque per ſeipſum prædictas vires habet ac ſufficiens eſt, vt artemiſia, hypericon, clematis, che-

lidonia, ruta, morsus diaboli, & similes herbæ, radicesq́ue plures, & potissimùm quum in influentia vera fuerint eradicatæ sumptæq́ue.

Præterea sunt alia quædam longè maiorum virium ac virtutum, prout corallia sunt, Azoth, & prædictorum charecterum vnus deliniatus in aliqua tabella (aliàs) oblata. Magnum in his tribus arcanum contra quasuis incantationes, opera sagarum, atque diabolum ipsum: quibus etiam præseruatiuis in summis necessitatibus nostris fidere possumus.

De maximo Magicarum artium abusu, quo transeunt in nigromantiam & fascinationem.

Caput XI.

ARs magica in seipsa, est occultissima scrientia rerum supernaturalium in terris, vt quicquid hominum rationibus inuestigatu est impossibile, per hanc artem nempe magicā indagari cognosciq; potest. Quandoquidē est occultissima sapientia, cum ratio nihil aliud contrà sit, quàm stulticia maxima. Quamobrem summè necessarium

rium foret, vt etiã de hac aliquid Theologi cognoſcerent, experirentur quid magica ſit, & non ſic immeritò ſine fundamento faſcinationẽ appellarent. Valde foret eis vtilis magica ſcientia, cùm ipſi Scripturæ ſacræ doctores atque magiſtri velint eſſe, taleſque ſibimet fore perſuadeant. Non quòd putem iſtos vti magica ſcientia debere, per eam operari quidpiam, ſed eius expertos eſſe, nec non ipſius effectus atque virtutes cognoſcere, propter alta magnaque myſteriorum arcana, quæ ſunt in ſacris Scripturis occulta, per Apoſtolos, Prophetas, & Chriſtum ipſum prolata, & quæ nos per noſtram humanam rationem intelligere non poſſumus, nec inueſtigare.

Quis Theologorum ignarus magiæ, dæmonium eiecit, aut ſpiritum arcuit, vel ad ſe vocauit, venireque iuſſit, aut quod longè minus eſt ægrũ ſanauit, vel ei præſtitit aliàs auxiliũ per ſolã fidẽ ſuam? vt interim taceam hac ipſum trãſpluntaſſe montem in mare. Sequitur inde, fidem illam de qua loquitur Chriſtus, ipſoſmet nec parum, neq; multùm

intelligere, nihilominus indies ore proferunt eam, docent ac de ea loquuntur multa: verùm ſeipſos probare neſciunt & per fidem aliquod ſignum ædere, quo dici poſſet eos intelligere fidem, nec nõ hac vti ad eius probationem. At ſi quiſpiam veniat, qui per fidem & magiam bonum ſignum faciat, nulla boni maliuè habita ratione, vocatis eum vos Nigromanticum & faſcinatorem, quia ſupra veſtram rationem, & humanam ſapientiam quid edidit, cùm tamen vos magiam à nigromantia diſcernere nequeatis. Magia eſt expeditiſsima quædam ars, & mundiſſima, nullis inquinata ceremoniјs vel coniurationibus, prout nigromantia. Nam in magia nullus eſt ceremoniarum, cõſecrationum, coniurationum, benedictionum, neque maledictionum vſus, at fidei ſolius de qua loquitur Chriſtus inquiens, eam tranſplantare montes in mare, quæ ſpiritibus etiam, & aſcendentibus omnibus imperare poteſt cogereque. hæc eſt magiæ verùm fundamentum & inſtrumentum.

Summè verò neceſſarium eſt in hac

arte

arte prospicere, ne in superstitionem & abusum transeat, in perditionem hominũ vel damnum eorum: hac enim via fit nigromantia fascinatioq́; tum demum non immeritò sic appellanda venit ab omnibus, quòd fascinatores & sagę quæuis in magiam se violenter intrudant, ac si porci delicatos intrarent hortos. Non secus ab istis perfidis hominib⁹ magia, nigromantia facta est, quare non immeritò cũ suis fascinatoribus & sagis igne cremanda. Nam genus hoc hominum est nocentissimum, & inimicissimum omnium humano generi, vt peiores inimicos istis habere nequeat in terris, quũ aliquem odio prosequuntur. Ab inimico præsenti corporalique persecutore, qui pessimis armis, bombardis aut iaculis inuadere nititur, cauere quis potest, vel armis contra ipsum in defensionem assumptis, loricis, iaculis, &c. vel domi prorsus manendo, neminem etiam intromittendo præter amicum. Sed à fascinatoribus & sagis nemo cauere sic potest, nec præseruare se, quod contra genus hoc inimicorũ Dei hominumq́; nõ iuuẽt arma, loricæ nullæ, nec ostia clau-

ſa, neque ſeræ, quòd omnia penetrent, cunctaq; ſibi ſint aperta: & ſi quis in ferreis aut calybeis incluſus eſſet arcis, ab iſtis inimicis ſuis propterea ſecurus non exiſteret. Quamuis proprio corpore nemini damnum inferant, ſpiritus & aſcendentia mittunt in aliquē, per putaticiam eorum fidem, & abſentem vel à centum miliaribus corporis aliqua parte lædunt vti volunt, percutiunt, confodiunt, aut prorſum occidunt: licet nullum exterius vulnus appareat: hac de cauſa, quòd externū hominem lædere nequeant, ſed internū tantùm vitæ ſpiritū. Quapropter nulla tueri poteſt lorica quātùmuis bona, ſed alia ſunt induenda munimenta vel arma, nempe fidei: hæc vera ſemita, & lineo tandem indutus veſtimento inuerſo, poſtquam ſępius rectè gæſtatum fuit, longè tutior euades, quàm loricatus, & quibuſuis armis circundatus.

Quamquam eiuſmodi præſeruatiua plura ſunt, quæ tuentur hominem ab omnibus magicarum arreptionum faſcinationibus, quæ fiunt per aſcendentia: cuiuſmodi ſunt coralla, azoth,

& similia, quum iuxta verum ordinem & vſum geſtata ſunt, ab eis quæ dicta ſunt, præſeruant. Præſeruatio facilis exiſtit, ſed curatio difficilis, nihilominus poſſibilis: nam in hac etiã magicè procedendum & ſupernaturaliter. Inde habet ortum, quod nonnulli dicunt: nemo poteſt melius faſcinatis auxilium præſtare, quàm qui damnum eis intulit. Verum eſt hoc verbum, cui minimè contradici poteſt, at qui dixerunt hoc, non intellexerunt cauſam eius rei, nec rationem aliquam reddere potuerunt, cur faſcinatores faſcinatos omnium optimè, fœliciſſimè, necnon aptiſſimè curare iuuareque valeant, cuiuſquidem rei ſatis amplam hîc inſtructionem habeto.

Nõnulli faſcinatores imagines extruunt in hominis formam, quẽ ſibi proponunt & in animo concipiunt, cluum in volã pedis incutiunt. Ad hunc modum hominẽ lædunt, vt inuiſibiliter eiuſmodi clauum in pede ferre cogatur, ac ab eo dolores pati, vt non poſit ambulare, tam díu, donec in imaginis pede

clauus defixus fuerit,eo tamen extracto ſanatur homo.Meliùs vtique nemo nouit vbi clauus eiuſmodi ſit fixus,illo qui fixit & incuſſit.

Sæpius etiam accidit,vt ad hunc modum homini clauus in dentem figatur, qui poſtmodum requiem habere nullam poteſt in dente,niſi clauus extrahatur,vel dens euellatur. Similiter alijs imaginum membris incutiuntur claui per illos archifaſcinatores, & hac via læduntur homines præter cutis apertionem ſuæ.

Accidit etiam ſæpiſſimè homini, vt in capite vel alibi tumores oriantur,ſigna,vel cœruleę maculæ,idq́ue repentè, vel per totum corpus non aliter doleat, ac ſi tunderetur actu fuſtibus. Cui quidem id euenerit abſque viſibili vel perceptibili quopiam actu, non iudicet aliud, quàm ab eiuſmodi faſcinatore per imagines ſe percuſſum eſſe. Latius, euenit,hominem oculum amittere, idq́; etiã repẽtè,vel vt cæcus omnino fiat, aut ſurdus vnà vel ambabus auribus,mutus, balbutiens, tortus, claudus, vel vt moriatur, omnibus diuina permiſſione,

per-

per eiuſmodi faſcinatores accidentibus. Quę quidem omnes magicæ, per aſcendentia factæ ſunt arreptiones, ac adimpletæ. In his animaduertendũ eſt medicis, vt quum iſtiuſmodi ſupernaturales dolores viderint accidere, ne iudicẽt eſſe morbos naturales, & ita ſuis apothecariorumq́ue pharmacis & medicamẽtis vtantur. Nam inde nihil præter dedecus reportabunt, quod plurimis eorũ accidit. Crux eſt (inquiunt) à Deo hominibus impoſita, vel caſtigatio, cui nullũ poteſt adferre medicus auxilium. O vos magiſtri Hekeliȷ, non eſt vt vos putatis, at eſt caſtigatio per malignos homines & archifaſcinatores, quæ tamen ex permiſſione Dei fit. Quapropter ſigna conſiderare decet medicum, à quibus ea cognoſcere debeat ac iudicare, vt ſciat quid ſuſcipiat curandum, & qua ſibi medicina fuerit vtendum.

Eſt quòd primò patientem interroget, quînam id ei contigerit, & quando, quæ fuerit origo mali, ſi caſus, iactus, truſio, percuſſio, vel aliàs naturalis occaſio percipi queat, ex fluxionibus aut corrupto ſanguine. Horum ſi nihil cõperiat,

rursus ægrotũ interroget, vtrum inimicum, aut non fauentem habeat sibi, suspectum hominibus vt fascinatorem. Si respondet ita se rem habere, iam iudicare poterit, ei, prout superiùs dictum, euenisse.

Qua via tamen eiusmodi patiẽti subuentum esse queat, vnicuique medico scire maximè necessarium, qui perfectus in arte fore cupit. Verùm quod hac de cura non scripserint veteres, neque Galenus, nec Auicenna, vel puispiã alius, curam ponemus in modum qui sequitur.

Fascinati meliùs curari nequeunt, quàm iterum vt illis damnũ illatum est, faciendo, hoc est, per fidem & imaginationem simile membrum quod læsum fuerit, aut integram imaginem ex cera construendo, quam vel quod vngat, emplastrisq́; liget, vbi tumores, signa, vel maculæ fuerint, auxilium homini pręstabit, cuius nominè fiet, cessabitq́; dolor, &c. Si tamẽ ita fascinatus sit, vt eum priuatum iri dubitet oculo, auditu, pudendorum facultate generatiua, loquela, voce, vel tortum & contractum fieri, fa-

bricetur imago tota vel integra, cerea, firma cum fide, in quam imaginem imaginatio fixè prorſum intenta ſit, & poſtmodũ igne tota crem.etur iuxta verùm ordinẽ. Non eſt quod miremini faſcinatis ita facilè ſubueniri poſſe. Nolite fieri ſicut Academiarũ Sophiſtę qui talia derident, impoſſibilia fore dicentes, cõtra Deum atq; naturã, quòd in ſuis ſcholis non doceantur.

Inde ſequitur, cùm vera ſint, medicũ nõ omnia quæ ſcire debet in ſcholis addiſcere, verùm aliquãdo ab anubus, circulatoribus Aegyptijs, ruſticis, vagabundis peregrinis, & ſimilibus: iſti namque maiorem in illis rebus experientiam habent, quàm Academiæ omnes.

Dicendum etiam de faſcinatorum iaculationibus, vt ſagæ faſcinatoresq; vocant, quum hominem contractum reddunt, eo videlicet, quòd cineres, capillos, plumas, ſetas porcinas, piſcium ſpinas, & ſimilia plura mirabiliaque in pedem aut corpus inferunt præter cutis aapertionem.

Quìnam id & qua ratione fiat, non eſt hoc loco dicendum, quòd ab aliqui-

bus facilè perciperetur, vnde mali plurimum accidere posset, quare non ponimus, at cura tantùm est scriptu valde necessaria, qui pariter sine cutis apertione doloreque talia possint extrahi. Summè vitandus est atiquorum vsus, qui dolorũ centrum nouaculis exciderunt, ac ita profundè, vt capilli, necnon alia reperta sint, eoq́; processu multò maioribus homines doloribus affecerũt, intolerabilibusq́ue martyrijs, tortorum & carnificũ instar prorsum occiderunt: eo namque remedio pauci curati, multi verò vita priuati fuerunt. Quare processus hic relinquendus est, & melior amplectendus: ni fortè iaculatæ similis materiæ, quę reperta fuerit, parũ, aut multum, tota vel media quantitas, in Sambuco vel quercu sepeliatur, & clauo figatur ad orientem. Quo facto maiore labore non est opus: nã hoc ipsum aliud quod residuũ est extrahet à corpore, sanatioq́; sequetur absque alio remedio. Aliter nisi collocetur suo loco, prout suprà quod extractum est, quantùmcumq́; fuerit, semper in damnum redit, vt non minuatur eiusmodi iaculata materia.

Qua ratione tamen præcandum sit, vt extrahi queat corpus hominis absq; labore doloreque, præter apertionem combustionem vel incisionem, optimè notandum venit, id per magnetes fieri debere, qui fascinationum omnes materias ad se trahunt, vti sunt folia quercus, chelidonia, azoth, puluerisata coralla: quæ si quodlibet per se ligetur super cētrum, in vigintiquatuor horis, quamcūque materiam in corpus eo modo iaculatam extrahit, vt penes id reperiatur.

Vnicum adhuc est quod adferam, vtpote, quod communi quodam eloquio dici consuetum est. Inimicus huic aut illi sagæ vel fascinatori sum, quapropter nihil mali mihi potest inferre: quod firmiter etiam creditur ab hominibus, videlicet istiusmodi perfidas personas, eis, à quibus habentur in odio, nocere minimè posse, at illis tantùm qui benefaciūt, amant, &c. quod falsum est. Nam quicumq; sunt ipsis inimici, prębent eis occasionem, vt istis etiam inimicæ fiant, & inde tādem oritur persecutio iuxta morem & proprietates inimicorum. Si tamē eis resistendū sit, vt nocere nequeāt,

id fide fieri necessum est. Ista namq; singula confirmat, corroborat, subleuat ac eleuat cunctaque potest.

Finis occultæ Philosophiæ per Theoph. Parac.

AVREOLI PHILIPPI THEOPHRASTI PARACELSI Medicina cœlestis, siue de signis Zodiaci & Mysterijs eorum, quatuor comprehensa tractatulis.

Prologus.

Aud dubium est plurimos in admirationem, vbi hæc mea scripta prodierint in lucē, raptos iri, propter mirabiles admodum vires atq; virtutes quę in metallis, priùs tamē pręparatis manu, comperiuntur: quos inter nonnulli superstitiosas & fascinarias operationes, contra naturam, & idololatricas fore iudicabunt operationes, ac si diabo-

diabolicis coniurationibus ad eas perficiendas opus foret. Loquentur isti: quia nã esset possibile, metalla caracteribus, literis, & verbis insignita, vires tãtas habere posse, nisi per fascinum & auxilium diaboli præparata? His ita respõsum esse volumus: Audio vos illis fidem adhibere, credereq; vires habere, si diaboli pręparentur auxilio, necnon operari quid posse. Non potestis etiam credere totius naturæ Creatorem Deum, in cœlo tantam habere potestatem, vt eiusmodi vires & operationes metallis, herbis, radicibus, lapidibus ac aliis similibus rebus tribuere valeat? ac si diabol⁹ potẽtior, & sapiẽtior ex hoc vestro fidei iudicio foret, quàm vnicus & omnipotens Dominus Deus, qui sua misericordia, metalla, necnõ lapides, herbas, radices, & omnia quæcũq; in & super terrã, in aquis, & in aere viuũt ac natant, propter genus humanũ, & eius vtilitatẽ creauit atque graduauit. Certũ est etiã, experientia comprobatum, ac euidens, mutationes temporum, vires, operationesq; maximas habere, præsertim si metalla quædam, suis determinatis tẽporibus fabricentur, vti

manifestum est multis,& nobis experiē-tia notissimū diuersimodè. Nemo pariter docere potest metalla fore mortua vel vita carere,cùm ipsorum olea, salia, sulphura, necnon essentia quinta, quæ summa præseruatiuà sunt, maximas ad humanæ vitæ restaurationem, vires & virtutes obtinent,præ cæteris omnibus simplicibus, vt in omnibus nostris assignatis remedijs docemus. Profectò nisi vitā haberent, qua ratione possent alia morbos tollere,corporisq; membra destructa,rursum instaurare, corporalē eis vegetationē excitādo, prout in cōtractu ris aridura,calculosis,morbillosis,hydro picis, epilepticis, phreneticis, podagricis,& quibusuis alijs morbis, quos breuitatis gratia hoc loco prçterimus.Hac de causa dico metalla necnō lapides, æquè bene ac radices, herbas & alios fructus, vitā in se cōtinere, verùm diuersimodè iuxta sui fabricationem,ratione temporum obseruata contingentem. Habent etiam tēpora singulares vires,quod manifestò constat,& varijs argumentis probari potest,huc non adducēdis,cùm per se nota sint & cōmunia. Nō sumus eius inten-

intentionis, vt clara notaq́; tractare velimus hîc, sed grauissima, necnon imperceptibilia, sensibus quoque prorsum contraria.

Caracteres etiam, literæ, signa, &c. quodq; suas vires & operationes habet. Cùm igitur metallorum natura, conditioq́ue cœli, pariter & planetarum influentia, cum operationibus eorum, item caracterum, signorum, & literarum significationes atque proprietates, vnà cum obseruationibus temporum simul concurrant, & concordent: quid obstaret, quo minus ista signa, vel sigilla vires & operationes suas non haberēt, vnum ad caput suo tempore, ad visum aliud, calculum, renes, lapidem, &c. suis etiam temporibus, & præstarent auxilium illis & non alijs, vt pote qui potiones intra corpus ferre nequeunt? Modo hoc omne fiat medio, nec non auxilio Patris medicinæ Iesu Christi solius sanatoris nostri?

Si quis obijciat verba vel caracteres nullas habere vires, ac dicat cum alijs, nullius notulam tantùm operari quantùm crux aliqua, cùm nudum signum

esse videatur : item ὀποχυνδος non plus Græco sermone quàm Germanico præstare posse, at solùm serpentum significare mortem, aut idem quod ardens. Dicat is mihi qui talia protulerit, vnde procedat quòd serpentes in Heluetia, vel Sueuia Græca verba osij, osija, osij, intelligant, cùm tamen in eiusmodi regionibus Græca lingua non ita vulgaris sit, vt venenosi vermes ibidem illam intelligere, vel addiscere possent ex vsu: quî igitur vt intelligant, qua ratione, tum in qua studuerunt Vniuersitate, vt mox atque verba hæc audiunt, aures cauda sua prudentur occludant, vt illa prorsum non audiant? nam statim auditís eiusmodi verbis, contra propriam naturam firmantur & quiescunt, nihil hominibus inferētes damni per venenum aut morsum : aliter statim atque homines audiunt progredi, fugiunt repentes in sua receptacula. Si dicas naturam id efficere : hoc expectabam te loqui: nam si natura cum serpente sic agat, cur non cum alijs ? At si dicas id vocis tonum efficere hominis, quo terrefacti serpentes ac stupefacti quiescunt, aut

ob

ob vires in homine latentes: quare non igitur manent quum rumores maximos ædit homo, vociferatur, bombarda sagittat, &c? Habent similiter in se mirabiles vires caracteres atq; sigilla, quæ naturæ minimè contrariæ sunt, neque superstitiosæ. Item si dixeris verba nihil efficere, nisi hominis adsit vociferatio: contrà, si verba scripseris eadem in pergameno vel papyro suo tempore, serpentique superposueris iam capto, vel aliàs quocunque modo opteris, æquè bene manet firmus & hærens, atque si vociferando verba dicta protuleris.

Nec est quòd ita mireris, medicinam aliquam in corpus etiã non assumptam iuuare posse hominem, sed ad collũ eius tantùm suspensam, vt sigilla. Quid enim vesicæ cum cantharidibus est commune? tamen eius vrina conuertitur in sanguinẽ, vbi cantharides manu tentę fuerint & conclusæ, cùm vesica vas vrinam cõtinens in corpore sita sit, procul à pelle manus extra corpus existente.

Itẽ vires adhuc retinere post mortem aliqua, probo per Halcyonem auẽ, cuius pellis à suo cadauere separata, clauo

ſuſpenſa, & exſiccata, ſingulis annis plu mas reijcit, aliæque renaſcuntur ei, nedum vno vel duobus annis, at pluribus vno poſt alium.

Si tu latiùs interogaueris penes quē authorem, aut ſcribentem iſtas vires legerim, aut ita ſe habere fuerim expertus? Reſpondeo tibi Sophiſtæ, ac donorum Dei contemptori, naturam ipſam ocularibus ſuis demonſtrationibus omnes authores mundi, necnon ſcribentes excellere. Dic tu quæſo: Quis tuorum authorum aut ſcribentium, docuit vrſum, quum ob ſui ſanguinis abundantiam & ſuperfluitatem viſus obſcuratur ei, caſas apum adire, quæ ſuis aculeis cutem aperiant in ſanguinis effluxionem? Quis medicorum ceruum diptamum herbam docuit in medicinam aſſumere? Quiſnam ſerpenti colubrinam vel dracunculū oſtendit? Quis cani gramen ad ſuam theriacam & purgationē? Quis ciconiæ fuit author clyſteris aquæ ſallſæ maris roſtro ſibimet immiſſi? vóſne, vel ipſa vobis? Sic de reliquis & infinitis animabilibus, curā ſui naturaliter callētibus ad ſuos morbos. Quis, rogo vos, bruta-

bruta animalia medicã docuit artem? Si dicatis id fecisse naturam, optimè: si natura hoc posit in brutis animãtibus, quantò magis in hominibus qui sunt ad imaginem Creatoris omnium rerum facti, rationeque ad similia consideran-dum à Deo dotati.

Quòd autem res extrinsecus applicatæ, substantialiter in corpus non intrantes, morbos nullos curare valeant: falsum est. Nam sol ipse qui nobis ad lumen, claritatem, & rebus omnibus ad vitam præsentem inseruit, in occultissimas penitioresque terræ mansiones penetrans, cuncta sub terra latentia, vsque in centrum viuificat. Quis ergo negabit, Veris tempore potissimum, abditiores terræ partes à sole calefieri, quãuis in superioribus tantùm luceat? Vnde vires & succi rerum omnium vitam accipiunt. Nũquid igitur naturæ splendor, & influentia cœli, syderum, planetarum, & mediorum aliorum, quibus vtimur ex metallis, herbis, lapidibus, & similibus aliis rebus depromptorum, in hominum corpora lucere possent? ac interiora membra latentiaque penetrare?

prout neruos, venas & alios internos defectus in carne sanguineque hominis latentes, ac vbique tempore longo congregatos & ortos? Varij sunt morbi, necnon accidentia diuersa, pariter & curæ iuxta qualitatem eis oppositæ, suis peculiaribus temporibus atque diebus: sic vt contra similia metalla, certis pręparata, & in vsum assumpta temporibus ac modis, optimè iuuent. Vt si lepram auro pellendam suscepero, quid obstabit, quin oleum etiam ex eo factum per inunctionem eam curet? Item si morbillos oleo Mercurij perungerem, putasne me hos ipso Mercurio curare posse? sine dubio, præsertim si tempus ad hoc requisitum obseruem, sine quo medio postremo, frustranea quæuis foret vnctio talis, & si balnearet æger in oleo Mercurij. Si deficerent etiam in aliquibus vires mercuriales, alijs contrà, me oporteret vti remedijs: quod nisi facerem, temporis nedum obseruatio, verùm etiam vnctiones, & labor omnis vltro, sineque fructu futura sunt, ac in peiorem statum adducent patientem. Certum est enim à superioribus

cœli

cœli ſyderibus & eorum potentijs, pro maiori parte morbos hominibus influere, non tamen ita repentè, vt ſtaſtim percipiantur verberum inſtar, aut vt ex pauore morbus caducus: at lentè ſucceſſuque temporis præter omnem perceptionem accumulantur tam diu, donec ſtillatim vt oleum in aquã cadens eam impingueſcit. Homo pariter ſuos defectus percipit, à membrorum contracturis, appetitus amſſione cibi & potus, à doloribus, &c. iuxta cuiuſq; morbi conditionem & proprietatem, diuturnis ſyderum operationibus, & accidentiũ per attractum in nos aerem præparatas auxilio.

De communioribus capitis doloribus *Caput. I.*

DOlores capitis communiores varij ſunt: Nonnulli proueniunt ex propria noſtra petulantia, per ſuperfluã cibi, potuſq; ſumptionẽ. Alij procedũt ex prauitate vaporũ, è ſtomacho ſurſũ ad caput aſcẽdẽtiũ varijs de cauſis, de qb. hoc loco tractare minimè ꝓpoſui, ſed

ſolùm de grauioribus morbis capitis vt infra ſequitur.

De morbo caduco, vel Herculeo. Caput II.

PRimùm omnium quòd animaduertendum in hoc morbo, caſuum eſt quodlibet ſignum: vtrum æqualibus temporibus fiant, menſibus, diebus & horis, quoties, aut an ſint inæquales vel diuerſis temporibus contingentes, & vtrum antequam fiant, patientes parumper vacillent, aut ex improuiſo repenteq́ue decidant in terram. Quo percepto, ſi certis cadant horis, comperietur ipſos non ita repente mox arreptos aut cadere: ſi quidem inæqualibus temporibus & horis, contrarium accidere, nempe caſum ex improuiſo fieri. Prior modus, videlicet quum ante caſum aliquantulùm vacillant, mortalis eſt, vt ſi caſum priuſquam fiat percipiunt: inopinatus verò caſus non ita periculoſus, at curabilior, quod non ſit vt prior ex natura, cum qua nihil commune habet, quare minimè debilitat eam. Prior phrenesim

nesim & maniam infert, alter verò casus & morbus, nō horum cura talis est.

Primò considera quo die, quaque hora vice postrema ceciderit, ac scribe: tū vide quis planetarū illi horæ conueniat. Item patientis signum & gradus cognoscenda sunt. Postmodum anni patientis annumerandi, tū sexus, quæ simul scriptis notata seruato. Medicinā hanc tandem singulis diebus manè dato potandam, vt sequitur.

Recipe, Spiritus vitrioli,

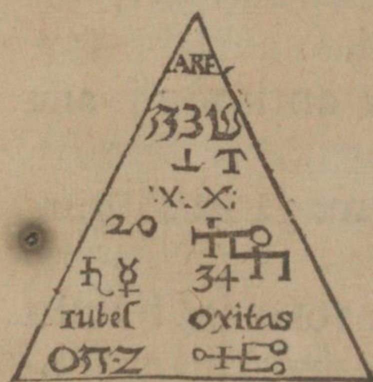
Quintæ essentiæ antimonij ana guttas v.

Quintæ essentiæ magaritarū guttas iiij.

Omnia simul in aquæ rosarum haustu mediocri propinato patienti manè, postea ieiuniū ad horas quatuor imperando, per dies nouem & viginti iste processus seruetur. Laminā interim infrascriptam ad hunc modum construes.

Recipe auri puri ℥.ss. & quum ☽ . cancri duodecimū gradum attigerit, in vrceolo fictili statim liquefiat, & in recentem ac puram effundatur aquam. Postmodū animaduerte quum in cœlo duorū pla-

netarum ſit futura coniunctio, tūc temporis præcisè liquefactio rurſus aurum hoc,& in puncto coniunctionis affunde ℥.ſs. ☾ perfectiſſimæ, ſic vt ſit mixtura quædam ex ſolis & lunæ partibus æqualibus.Hanc effuſam & frigefactam laminato materiam,vt quatuor vtrinq; latorum digitorum amplitudinem æquet. Inde poſt in formam triangularem ſcindito,prout patet ex hac figura.

Laminam hāc excandeſcere per ignem facito,poſtmodū quieſcat,donec Lunam in eodē ſigno graduque reperias,in quibus antea tēpore paroxiſmi fuerat , & eadem hora caracteres hos & ſigna cælare vel ſculpere cū ſuis literis incipias , vt ſuprà patent,in laminam auro & argento cōſtantem. Eſt quòd expedias,vt prædictæ figuræ notæq; prorſum eadem hora ſint abſolutæ,vel aliter fruſtra forēt omnia. Signum Planetæ horæ in qua paroxiſmus incidit,primò ſculplendū erit in laminæ medio:prout in ſupraſcripta figura, pro

quo-

quodam Iacobo ſeitz, conſtructa fuit penes Epiſcopum Saliſburgenſem viuẽte, qui hora ☿ ceciderat. Reliqua ſigna ſcribe vt in figura, hoc vno tamen excepto, quòd loco hui⁹ pro muliere, hoc apponas , & ſub alterutro patientis ætatẽ, vt & in figura 34 vides, tot annorũ dictus Iacobus ſeitz extitit: annorum itaq; numerus vnicuique paroxiſmo fuerit adſcribẽdus, iuxta cuiuſq; patientis ætatem.

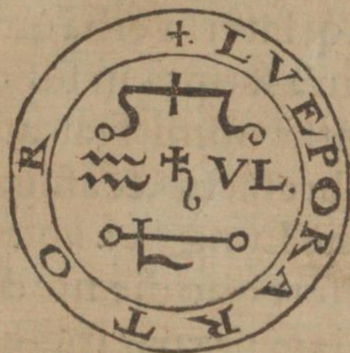
Præparata iam, vt auditum eſt, figura, poſt paroxiſmum iuxta latitudinem iſtius laminę, iube capillos eius in ſummitate capitis abradi, animaduerte ſtatim vbi poſtea ceciderit, & adhuc iacuerit, vt illi quapiam induſtria præſcriptũ arcanum in os effundas, ac teneas, quo deſcendat in ſtomachum, inde mox lamina tonſuræ ſuperponatur, ſculptura nudam carnem attingente, ligeturque ne decidat: quo facto, portetur patiens ad locum in quo dormire queitè valeat. Poſt eiuſmodi caſum abſque dubio non cadet ampliùs, etſi triginta annis morbum hunc habuiſſet. Laminam

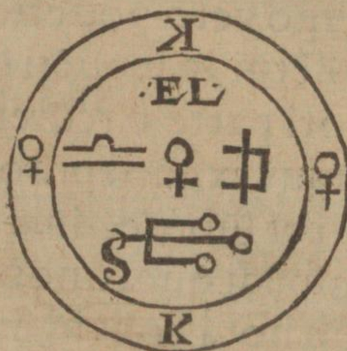
ſemper oportebit eũ ſuper caput ferre, necnõ capillos finito quouis menſe radi iubere, in ea manſione ſub qua raſi primò fuerunt.

Alia figura quedam ad conſeruationem viſus. Caput III.

EX optimo plumbo rotundam tibi laminam conſtrue ſub hora Veneris, Luna quidem in ſigno Arietis exiſtẽte, & eadem hora, nempe Veneris, inſculpe ſigna, quæ vides in ſequẽti figura cõſcripta literaſque. Poſtmodum ſub hora Saturni, cupream conſtrue laminã eiuſdem quãtitatis, & formæ, cuius plũbea. Quũ Luna fuerit in ſigno Capricorni, ſigna quæ in figura videntur inſculpenda ſunt, ac tam diu ſunt ambę figurę ſic ſeruandæ, necnon relinquẽdæ, quouſque ♀ cum ♄. veniat in coniũctionem: tum demum in puncto coniunctionis, ambæ figuræ coniungendæ ſunt, ad hũc modum videlicet, vt caracteres & ſigna ſeſe mutuò tangant: poſtmodum cera munias ne madefiant, & in pãno ſericeo conſutas, ad collum ſuſpendito ſub hora dieq;

ra dieq; ☿.Remedium hoc est optimũ ad aciem visus recuperandam, & à doloribus oculos præseruandum. Visum etiã conseruat in senectute, vt in iuuentute perquàm acutum.

Aduersus ariduram in cerebro, necnon alios capitis morbos.

Caput IIII.

Sequentium metallorum optimè repurgatorum.

Accipe Auri ʒ.ß.
Argenti ʒ.ij.
Cupri ʒ.I.
Iouis ʒ.iij.

Liquefiant omnia simul in eo puncto, quo Luna in cœlo renouatur, tum effundes, & ex ea massa nummum tantæ lati-

tudinis quantam voles confice. Postquã tamen liquefacta sunt metalla hæc, in ignẽ poni haud ampliùs debent. Quum Planeta ♃ in sua domo fuerit, scilicet in Piscibus, insculpãtur isti caracteres & signa prædicto nũmo & anteriori parti, à tergo verò posterioriq; lateri, verba quę vidẽtur in sequẽti figura scripta in superiori parte circũferentiæ nũmi. Fiat annulus ex auro puro fabrefactus, & affigatur ei sub declinatione Lunæ, vt ab eo suspẽdi queat: non refert quo die, modò sub hora Solis id fiat: iam præparatus est hic nũmus, qui ab collũ patiẽtis in puncto nouilunij suspendendus est. Mirabiles operationes perficit, contra quoscũque morbos capitis atq; cerebri.

Contra paralisim excellentissimũ arcanum.

Para-

Paralyticis vnius paroxiſmi, remediũ in eorũ conſolationem ſcribere volo, vt nõ ſine cauſa dicatur Archidoxũ, cùm aliàs curas excellat omnes, quãuis etiam antiqui (ſed falsò) putarunt ad eiuſmodi morbum nullum eſſe remedium. Si quẽ igitur iſte morbus arripiat quocumque modo, ſic agendum.

Recipe Auri puriſſimi ℥.ij.
Plumbi ʒ.ij.

Ambo hæc metalla repurgatiſſima fore debẽt. Et primo quũ Sol occidit ſub terram ſe recipiẽs, eadẽ hora (quã ſecũdum anni tẽpus calculabis) liquefac aurũ, in auri fabrili nouo ad hoc præparato fuſorio vaſe fictili: poſtmodũ occaſu ſtatim facto, plumbũ in aurum iniјcito, & mox effundito ſimul, nã plũbũ auro momentaneè permiſcetur: maſſam hanc ſerua. Poſtmodũ Luna in ſigno Leonis duodecimo gradu exiſtẽte, materiã Solis & Saturni liquefac iterum, & inſtar metalli cãpanarũ apparebit, cui ♀ ʒ. iij. adiјcies: at non diu permittes in liquatione, ſed mox effundas & ſerua. Tandẽ Luna duodecimum Scorpionis gradum attingente, materia liquefiat iterum, & liquidæ

huic ℥.j: ♃ inijce, ac mox effunde, ſed in formã latam, quia malleũ non admittit ampliùs, neq; forcipes: tum ſerua, donec Sol Arietis ſignũ ingreſſus fuerit, quod pleruńq; fit quotannis decima die Martij: caracteres & ſigna cũ verbis vtrinq;, prout in figura depicta videntur, inſculpes hora Solis incipiendo, ac ante finem eius abſoluendo. Non eſt obſeruandus aliquis dies, hoc ſolùm vt Sol in Ariete ſit, prout ſuprà dictũ fuit. Nũmus ad hũc modũ præparatus ſeruari poteſt. Et quũ Paralyſis quempiam arripuerit, perquiratur pręcisè tẽpus, dies, & hora paroxiſmi, vt eadem hora diei illius ſignum ad patientis collum ſuſpendi queat. Myſterium hoc maximum eſt: interim tamen aurum potabile noſtrę deſcriptionis patienti fuerit adminiſtrandum.

Aduer-

Aduersus renum calculum, & arenam.
Caput V.

NVmmus ad calculoſos fit ex quatuor metallis, auro videlicet, argento, ſtanno & plumbo, prout infra ſequitur.

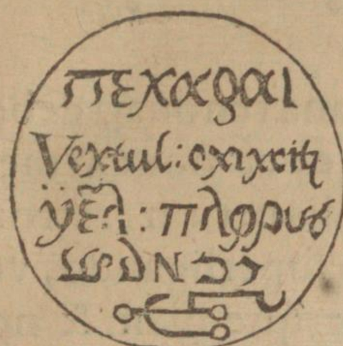
Recipe Auri ℥ iiij.
Argenti. ℥.iij.
Stanni ℥.j.
Plumbi ℥.j.ſs.

Hæc metalla ſimul omnia líquefiant in vrceolo aurifabrili fuſorio nouo, die Saturni, decem ante meridiem horis, creſcente luna, quibus liquatis iniicito ſalpetræ cum tartaro mixtum, hac de cauſa tantùm, vt ſint fuſibiliora tractabilioraq́; Poſtq̃ effuſa fuerint in laminę formã, ſcindatur atq; limetˀ hora ♂ die Veneris aliquo, ſed nihil adhuc inſculpatur. Item annulus non eſt collãdus, vt in ignem poſt fuſionem amplius non veniat, ſed lima formandus eſt, quare lamina tantò maior eſt effuſione diſtendenda latiorque, vt annulus & lamina fruſtum vnicum ſint: & ſi fieri poſſit,

post liquationem, sic effundenda est lamina, quod propter mixtionem diuersorum metallorũ, & præsertim plũbi & stamni cum aliis, materia prorsum fragilis euadat, vt malleo tractari minimè possit, neq; forcipib⁹ abscindi. His peractis, aduertendum est ad plenilunium, & eum punctum quo crescere deficit in cœlo, tum demum incipiendum erit à sculptura, necnon accelerandũ, quo negotium in eadẽ hora possit ab vno latere priùsquã abeat, absolui, prout A litera notatur. Postmodũ seruetur optimè nummus hic donec die Iouis aliquo, dũ Luna fuerit in aspectu Planetæ boni cuiuspiã, vt ♃. ♀. aut ☿, tum ab altera parte B. notata hora ☿, caracteres insculpantur ac verba, quæ videntur in sequẽti figura. Tandem appendatur nummus collo patientis calculum, sub Lunæ defectu, die Lunæ, pariter & hora. Ferreum oportet annulum esse, cui nummus appensus est. Poterit etiam patiens vinum illud bibere manè, cui per totam noctẽ præcedẽtem sigillum fuerit immersum, & postea debet rursus ad collum supendi. Calculus ad hunc modum & arena

pelli-

pellitur mirabiliter è renibus: cui rei cõfert etiam ſpiritus vitrioli Romani bibitus.

De membris genitalibus.
Caput V.

VIrium & virtutum in genitalibus membris amiſſio, ſympathia quædam eſt, proueniẽs ex craſſitie quę tamquam ſpaſmus eo loci corporis potentiam impedit. Per accidentia diuerſa contingit, quorũ aliquot naturalia ſunt, alia verò contra naturam, & per faſcinationem. Ad naturalem eiuſmodi paſſionẽ vtimur hoc remedio. Scribantur hæc verba cum adiũctis caracteribus in recenti membrana, quæ poſtea glandi circumligetur.

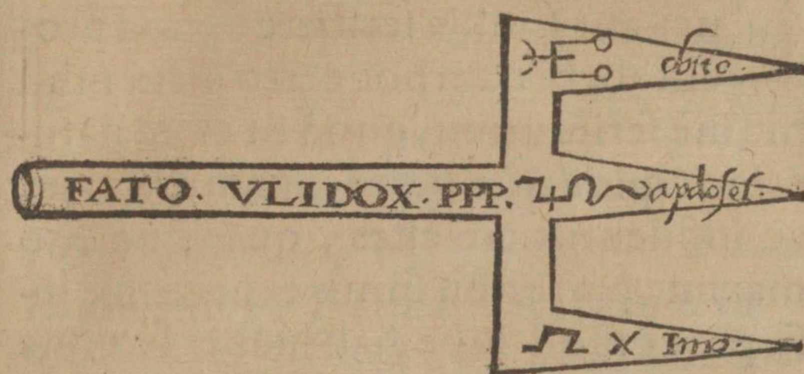
AVGALIRTOR σαλιχκθωφιλι-
'C ⊏ΛΙ

AM λῶ

Carta hęc membrana renouari debet ſingulis diebus, idq́ue per nouem dies, manè ſemper antè ſolis ortum, retrorſum tracto præputio ſuperligando, vel circumuoluendo, perq́ue diem & noctem ita maneat: quoties innouatur carta vetus, aut deponitur, in cineres aduratur, qui diglutiantur à patiente cum hauſtu vini calentis. Hoc eſt excellentiſsimum remediũ, exiguis admodum ſumptibus habendum. Si quis ab eo prę ſeruari morbo velit, poterit hæc eadem verba ſignaq́ue ſuper laminam argenteam ſculpta, priuſquam oriatur ſol, ad collum ferre ſuſpenſa: vel ſi velit ex auro laminã fabricare, huic etiã inſculpere quæ dicta ſunt verba & caracteres, idem præſtabitur auxilium,

Vbi tamẽ exfaſcinatione vel arte diabolica, morbus hic per nefandos homines cuipiam illatus eſſet, habeatur fru-

ſtum equinæ ſoleæ ferreæ per viam inuentum, ex quo formetur furca tridens Veneris die, ♄ hora, prout in ſequenti figura videtur.

Fabrefacta furca prædicta, ſuper tres dentes ſculpantur hæc tria verba cum ſuis characteribus, & ſuper capulum illa quæ videntur in appoſita figura, die dominica priuſquàm oriatur ſol. Quibus peractis furca figatur in terrã ſub fluentem aquam, tam profundè, vt capulum non appareat, vtque reperiri nequeat. Hac via liberaberis in nouem diebus, & perſona quæ maleficium hoc iniịt contra te, acquiret aliud eius loco ſibi, quo non ita facilè poterit liberari. Sic oportet artibus diabolicis reſiſtere per naturam, vt Chriſtus per ſcripturam ſacram diabolo proponit in deſerto.

Vt equus diutißimè duret.
Caput VI.

EXistimare quis posset, me fascinationes aut similia scribere, quod procul abest: nam hoc certò dico, nihil hîc me scripturum, quod sit extra naturam, & quod nō operentur naturæ vires ac influentiæ cœlestes, quodque pro maxima parte non simus experti nos ipsi, prout istud. Iube habenas ex leonina pelle tuo parari per sellarium equo, & ista verba cum suis caracteribus inscribe certis suis temporibus, & percipies equum hunc non vt equum, sed vt hominem viuere, diutiusque posse, nec viribus diminui, modò vt æquum est, & non præter consuetudinem vtaris eo: item iuxta quòd habenas istas applicueris illi, poteris eum in suis conseruare viribus, triginta vel quadraginta plus minùs annis, contra communem equinæ terminum vitæ. Ad hunc modum habenæ parandæ sunt, vt ei pro capistro etiam inseruiant, frœno tantùm ablato. Coriarius eiusmodi pellem præparare debet hora ♃, id est, imponere fossę: qua

præpa-

præparata sellarius hora solis corrigias ex ea scindat,& postmodũ habenas cõsuere poterit quũ volet. His habenis affigẽdæ sunt laminæ sequẽtes, hora ☿ super corrigiã capitis, ex stãno fabrefactę

S.V.R. .L.R.E. E. .Corrigiæ dependentis à frõte super nasum affigantur istæ quæ sequuntur, ex ♀ constructæ, horæ lunæ

♃ SELE. Sequẽtes laminæ struendæ sunt ex argento horaque ♃ affigendæ ♃.z.55.A. K.R.X.X.X.X.X. Istæ quæ postremæ sunt ex auro fabricari debent, horaq; ♂ affigi freno .3. 9. H. Habenas eiusmodi hora ♀ applicabis equo, tũdemũ videbis quid natura valeat caracteribus, efficere necnon verbis, vbi tempus ritè fuerit obseruatum.

Vnguentum ad Vulnera mirabile.

Caput VII.

Sympatia vel compassio plurimum potest in humanis rebus operari, prout si capias vsneam super caput,

vel os mortuum expoſitum aeri cõcretam, videlicet,

Eius ℥.ij.
Axungiæ humanæ ℥.ij.
Mumiæ
Sanguinis humani ana ℥.ſs.
Olei lini ʒ..ij.
Olei roſarum,
Boli armeni ana ℥.i.

Omnia ſimul in mortario terantur tam diu, donec ſubtiliſſimũ inde fiat vnguentum, quod in capſulam reponas, vt quũ vulnus aliquod oblatum fuerit, lignum in ſanguine vulneris intingas, vt ſanguinolentũ fiat, quod exiccatum vnguento ſuprafcripto prorſum intrudatur, & in eo relinquatur. Poſtmodũ vulnus manè ſingulis diebus recenti lintea faſcia, lotio proprio patientis madefacta ligetur, & ſanabitur, quantùmcumq; magnum fuerit abſque aliquo alio emplaſtro, ſineque dolore. Poteris ad hunc modum curare diſtantem à te miliaribus decem aut viginti, quum ſanguinem eius habueris.

Prodeſt etiam ad alios dolores vti dẽtium, & quorumuis damnorũ, ſanguinolen-

nolentum lignum hoc in vnguentum trusum,& in eo relictum. Item si clauo pes equi,per ferrarium fabrũ læsus fuerit,ligno sanguine tincto,& in capsulam truso vel in vnguentũ,ibidemq́; relicto, curabitur.Hæc sunt admiranda Dei dona hominum in vsum & sanitem concessa.

Armorum Vnguentum.

Caput VIII.

POtest etiam vnguentum fieri, quo quidẽ arma (quibus illinita vulnera fuerunt)inuncta si fuerint,curantur absque dolore dicta vulnera. Hoc fit vt prius excepto solo, quòd mellis ℥.1. & pinguedinis bouis ʒ.1. superaddãtur. Verùm quòd arma semper haberi non bene possint,lignum,vt suprà,melius est.

Contra podagram. Caput IX.

REcipe Mummiæ,
Masticis,
Myrrhę rubeæ,
Olibani,

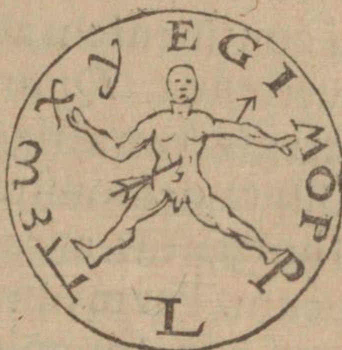
Ammoniaci,
Oppopanacis,
Bdelij ana ʒ.ij.
Vitrioli lib.1.
Mellis lib.ij.
Tartari ℥.1.ſs.
Aquæ vitæ vertones iij.
Deſtillentur omnia ſimul in oleum. Poſtmodum acccipe muſcas inferiores è cadaueribus equorum naſcẽtes, ex eis optimè contuſis fac oleum: cuius olei equini miſce ℥.ij.cũ ℥ iiij. olei ſupradicti. Mixta ſimul hæc olea duo, rurſumq́; deſtillentur, & ſtillatũ hoc oleum ſeruetur.

Tandem infraſcriptos præpara caracteres, ad modum qui ſequitur.
Recipe Auri purgatiſſimi.
Argenti puriſſimi,
Limaturæ Martis anna ʒ.1.
Saturni ʒ.ij.
Liquefiant omnia ſimul hora nouilunij per violentiſſimum ignem, vt limaturę Martis colliqueſcãt: nam inuitè ſatis liquefiunt, quare boracis aliquid addendum erit. liquata iam omnia ſuper lapidem planum effundantur & latũ, vt lamina tenuis fiat: nam inobediẽs eſt mal-

leo

leo mixtura hæc ob Martem. Postea quũ Saturnus cum ♂ congressus fuerit, vel ei coniunctus, eadē hora, caracteres, verba, signaque laminis duabus instar nummorum limatis insculpātur, & ante horam dictam absoluantur.

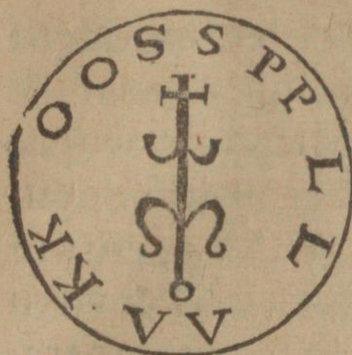
Insculptis ab vna parte solùm ambobus nummis in hora dictæ coniunctionis ♄, & ♂, ac præparatis, ita seruentur vt sese non contingant.

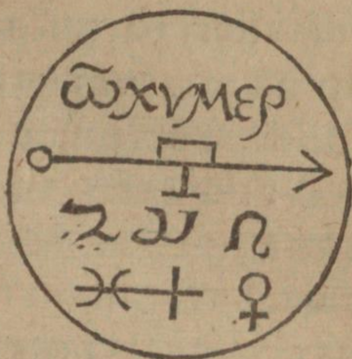
Postmodum sigillum fiat ex auro purissimo, non admodum spissè laminato, cui quum ♀ in cœlo ♂. vel ♄ coniuncta fuerit, insculpātur isti caracteres, signa, verbaq;. Notato quum sigilla coniungenda sunt, vbi ♀ cum ♄ coniunctionem habuerit, aurei sigilli secunda

facies numero 2. ſubtus notata, contra ſculptam ſuperioris ſigilli faciem imagine carentem humana verti debet, & numero 4. deſignata. Si tamen ♀ cõiuncta ♂ fuerit, eadem aut ſigilli ſecũda facies numero 2. ſignata, ſuper alterius nummi ſculptam faciem ſuperioris mixturæ, necnon humanam imaginem continentem ac numero 5. ſignatã eſt vertenda. Quumque luna ſextum cancri gradum attigerit, eodem ordine qui ſuprà demonſtratus eſt, nummi ſimul iungantur, aureo medium occupãte locum. Per medium eorum forentur omnes vno foramine, ferreoque filo conſuantur, ac ad collum patientis ſuſpendantur, cuius membra ſupradicto ſunt oleo perungenda, prout ſuprà dictum eſt. Hoc ipſo naturæ vires ac operariones experieris, etiam in ſexagenarijs.

Aurei nummi pictura.

Vn-

Vnguentum ſympathiæ contra Podagram.

Podagrici per phlebotomiã, aut ventoſas tractus reſeruetur ſanguis, ipſo tamen inſcio qua in re hoc vti velis. Deſtilla ter balneo maris in aquam.

Huius accipe ℥.vij. quibus addes,

Olei roſarum,
Saponis Veneti liquefacti ana ℥.ſs.
Axungiæ humanæ,
Axungiæ vrſinæ,
Succi barbæ Iouis ana ℥ 1.
Medullæ bouis.℥.ſs.

Omnia lentè coquantur in aeneo vaſe, donec in ſpiſſitudinẽ vnguenti conuertantur:aſſiduè tamen agitẽtur ne cõburãtur. Poſtmodum in augmento lunæ, octauo die ſemel,patientis plantæ ferro pungantur,vt ſolet pro ventoſis appli-

candis, fieri partesque dolentes itidem ad hunc modum etiam aperiantur, & calidissimè perungantur vguento supra dicto, vt penetret. Sic fiet vt in nouem septimanis abeat podagra. Vnguentum hoc decem annis in suis viribus & virtu tibus conseuari potest, in loco temperatè frigido.

Ad contracturas. Caput X.

OLeum sulphuris ad cõtracturas minimè contemnendũ est, at potiùs tanquã ad eas principale quoddã remedium. Hoc itaque fit vt sequitur.
Recipe Sulphuris optimè puluerati lib. xv. quas è cucurbita fictili sublimabis in vitreum alembicum. Quicquid sublimatum fuerit ponatur in cellam penuariã ad soluendum, & successu temporis in oleũ resoluetur. Postmodum subsequẽs compositio fiat.

Recipe Olei sulphuris ℥.ij.
Saponis vngarici ℥.iij.
Aquæ vitæ ℥.v.
Oleorum oliuarum,
Rosarum ana ℥.I.

Hęc

Hęc omnia coquantur prout vnguentum suprapositum ad podagram, obseruato ne flammam concipiant. Membra perungantur optimè per dies triginta, sed in balneo sicco sudorem excitante: contractis maximè confert membris.

Sigillum ad contracturas.

Sume quantum voles auri per antimoniũ ter purgati, vt si vis ducati pondus æquet: huic adde parum boracis & liquefac, quum luna fuerit in decimo nono, vel vigesimo gradu Capricorni, & inijce statim vt liquefactum est, limaturæ veneris grana triginta, sub eadem hora: quibus etiam liquefactis & mixtis, effunde simul, & maneat ita, donec luna in eodem gradu Scorpionis existat. Tum demum liquefac iterum, & inijce triginta grana limaturæ ferri, ac vt priùs effunde. Serua tamen diu, donec luna sit in Leone: tum fabricato formatoque vsque ad sculpturam, quæ fieri debet hora Iouis. Non est enim quod iuxta lunam calculetur amplius, donec appendenda sigilla sint. Hora dicta præ manibus existente, signa quæ

videntur in figura depicta, ſculpi debent ab vtraq; nummi parte. Nummus hic in pannum aliquem ſubtilem conſuendus eſt, & à panno tantùm, non à ſuo corpore ſuſpendendus, Iouis die, nec non eius hora creſcente luna.

Ad Menſtrua mulierum. Caput XI.

FLuxus hic inordinatus mulieribus maximè damnoſus eſt, peculiaribus nōnunquam annis. Tantò ſaniores viuunt ac fortiores exiſtunt, quantò ſuis ordinarijs temporibus profluuia ſua patiuntur, aut ab eis liberantur. Vnde naſcuntur ad ordinem ea redigendi binæ viæ: prior ad ſuperflua ſiſtendum, ac ad verum terminum adducendum: poſterior

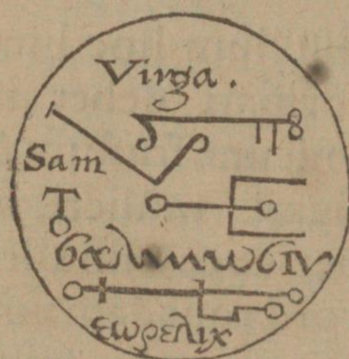
rior in eorum defectibus, vt prouocentur in ordinatum fluxum. Defectus eorum teminus ad mortem est. Quapropter ad prouocandum, formetur ex purissimo cupro, sine mixtione cuiuspiam alterius metalli, sigillum in hora Veneris, prout in figura sequitur: si tamē eadē vnica hora non posset absolui, maneat imperfectum vsque dum eadem redeat hora ♀ tum demum perficito: cuius forma hæc est.

Sigillum hoc lima formari debet in vnicum frustum, & ligari mulieribus per duos annullos corda quadam post tergus, vbi spina dorsi habet initiū, & supra nates, sculptura contra carnem versa, idq; hora lunæ, hac deficiente.

Si quàm natura patitur abundantiora sint profluuia, sculpantur, isti caracteres in argento purissimo hora Solis, ab vtraque numi parte, prout in sequenti figura delineantur. Postmodum sericeo panno circumductus & consutus, non

autem nudus ſuper nudam carnem poſitus, mulieri ſuper vmbilicum ligetur, inuerſa facie quæ numero 10. notatur contra corpus. At poſtquàm fluxus ſtare cœperit, ferat adhuc triginta diebus, tum demum auferat: nam ſi diutiùs deferret, periculum eſt ne prorſum pereant ac ſiſtantur, in priore longè peius detrimentum.

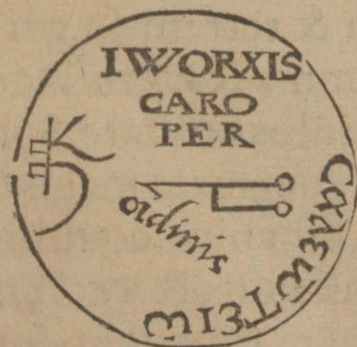

Ad Lepram. Caput XII.

Eproſis à natiuitate, non bene per iſtas operationes tantùm, ſubuentũ eſſe poteſt. Quare cum eis & alia habemus remedia plurimùm conducentia. Certum eſt auro poculento palliari lepram & occultari, ſed non prorſum è ſan-

ſanguine tolli. Cuius rei cauſa eſt, quòd quiſq; mundus homo balſamũ in ſe cõtinet, leproſus verò nullum: quo fit etiã vt ſanitatem in ſe nullam habeat. Membrum etiam cõgelatum balſamo caret, eo fit vt inſenſibile ſit. Quum vires auri veniunt in ſtomachũ, qui poſtmodũ eas in membra diſtribuit, inde reſultat humiditas quædam, quæ creſcere balſamũ facit. Quare tam diu lepræ ceſſat augmentum, ac auri vires in ſtomacho fuerint. Item lepra non poteſt à medicis cognoſci, quum leproſus tribus diebus ante viſitationẽ aurum hauſit : loquimur hoc loco nõ de prorſum infectis & manifeſtis, at ſolùm de his qui verſantur in dubio.

Si tamen ſimilibus remedijs vnà cum ſupraſcripto ſigillo quis vtatur,

de auxilio minimè dubitandum eſt. Eiuſmodi ſigillum fit magnũ ex auro puriſſimo, hora Saturni laminato: caracteres autem hora Solis inſculpi debent, quum luna fuerit in Leone, Sol etiam in eodem ſigno repertus, quod fieri ſolet in Iulio. Appendatur leproſo hora Veneris, creſcente luna. Poterit etiam de vino bibere patiens, cui ſigillum aliquandiu fuerit immerſum. Quotãnis in Iulio renouari debet: nam poſt annum ſuas vires amittit ſigillum hoc, lepra tam acriter in corpora hominũ operante, in quibus radicem fixit.

Ad Vertiginem. *Caput* XIII.

NOnnullis qui vertigine laborant, apparet cœlum & terram in gyrũ agi, voluique omnia: cæteris videtur aliquid circum oculos volitare. Species hæc eſt morbi caduci, iuxta magis & minùs, aut paralyſis. Eſt enim conulſio cerebri talis, vt ſpiritus viſus & cerebri, ſpiſſo vapore quodam, ex ſtomacho ſurſum ad caput aſcendente per neruum opticum, impediuntur. Contra morbũ hunc,

hunc, sigillum quod sequitur extruito.

Hora Martis dieque Iouis, Luna in Arietem ingressa, qui Martis est optimus aspectus, notandum est interim ne ab alio Planeta quouis in despectum aspiciatur.

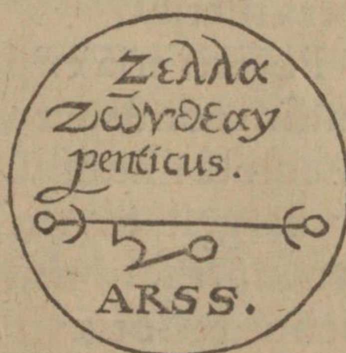
Accipe Solis ℥.ss.

Martis ʒ.ij,

Lunæ ʒ.v.

Hæc tria metalla repurgatissima simul in vnū liquefacta, effundātur ac tenuissimè laminentur, & formetur nummus auricula sibi relicta. Postmodum Luna duodecimum ingressa Tauri gradum, insculpe signa quæ sequuntur, & appende patienti hora plenilunij, sub eo puncto quo iam incipit.

Hoc remedio cum sigillo poteris vti

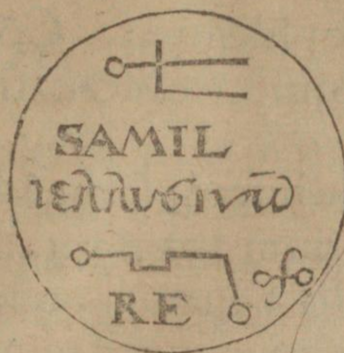
Recipe Origani grana iiij.
Vnicornu grana ij.
Musci grana 1.
Spiritus vitrioli grana vi.
Administretur in cocleari manè singulis diebus, post mediam noctẽ hora tertia per tredecim dies continuos, & qualibet vice post sumptionem vna hora quiescendum est.

Ad spasmum. Caput XIIII.

FIat mixtura ex sole, luna, Venere, & Marte. Postquam laminata fuerit, inde fac sigillum sole sub terra quidẽ existente hora Saturni. Tãdem hora Iouis insculpe hos caracteres, & signa cũ verbis, & appende hora solis quum sub terra fuerit.

Poteris etiã ex prædictis metallis annulum construere, cui signa hæc eadem insculpta sint, & annulum hũc in digito cordis gestare: fieri tamen hæc omnia debẽt præscriptis, vt supra, temporibus, diebus, & horis.

Ad

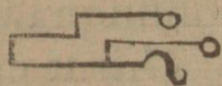

Ad tremorem cordis. *Caput* XV.

HOminum corda nonnunquam tremorem patiuntur, & Magnatum præſertim atq; Potentum : vt rarò morbus hic pauperes, & mediocres viros, aut mulieres arripiat. Inde videri poteſt, quînam Deus omnipotens vnicuiq; ſtatui paſſiones tam artificialiter in caſtigationem & admonitionẽ diſtribuit, abſque reſpectu perſonarum. Nõ eſt inter leuiores morbos numerandus: nam vbi dominari cœperit, ſuum patientem in terram viribus & ſenſibus exanimatum prorſus deijcit: & nonnunquam ad hunc modum occidit. Oritur ex membranulis & reticulo cui cor inuolutum eſt, ob compreſſionem, etiam ex

ex corrupto prauoque phlegmate. Cõtra fac sigillum vt sequitur obseruatis optimè temporibus.

Primò sub Lunæ die horaq;, sume Lunæ ℥.ß. quam in fusorium vas positam serua, donec hora Solis aduenіat, quæ quidem in horarum inęqualium ordine quarta subsequitur: tum demum igne liquefiat, & liquatæ iam lunæ, solis inijce duas vncias repurgatissimi tamen, vt & ipsa luna fore debet. Liquefacta simul hæc duo metalla, perquàm optimè commixta, relinquãtur in dicto vase fusorio per se frigescere, & serua donec hora Veneris inde sequens aduenerit. Tum demum liquefac iterum, & inijce ʒ.ij. purissimę Veneris, ac effunde. Postmodum in laminam redige malleo, præparaque vsque ad insculptionem signorum. Deinceps animaduerte, quum Venus & Luna bono sese respicient aspectu, nummo tũ signa duo hæc insculpito quæ vides.

Postmodũ quando luna renouabitur in pũcto, sculpes hæc tria sub duobus præcedentibus.

Ab eo
nouilu-
nio maneat vsque ad proximũ plenilunium, in cuius puncto super omnia signa scribantur in eadem facie nummi vel sigilli hæc verba, quæ sequuntur.

His peractis animaduertendum erit, quum Sol in Leonem ingressus fuerit, eadẽ ingressionis hora caracteres & verba quæ videntur in altera figura, describantur ab altera nummi parte, sic vt eadem hora singula cùm inchoẽtur tum absoluantur.

Sigillum hoc ita præparatum atque perfectũ hora plenilunij statim in pũcto, à collo patientis est suspendendum, vt ad cor pertingat nudam carnem.

Ad hunc tremorem cordis etiam est vtilissimum arcanum, Aurum nostrum potabile, nec non essentia quinta Margaritarum nostræ descriptionis: item oleum corallorum, præparatum vt sequitur.

Præparatio corallorum in oleum, ad tremorem cordis.

Recipe corallorum lib. I.

Salis communis manipulos iij.

Conterantur in subtilissimum puluerẽ, & in vitrum ponantur luto munitum, ex sequenti descriptione. Commune sume lutum vel argillam, cineres ossium capitum animalium quadrupedum, limaturam ferri, vitrum pulueratum: sal commune, cerussam, &c. quæ humectata misceto simul, &c. Lutatum vitrũ cum sua materia ponas in cineres cupella contentos vt nosti: succẽde primò lentũ ignem, & augeto sensim, donec spiritus & fumi se recipiant in vas submissum: postmodum ignem vrgeto vehementius, donec ampliùs nullus humor exeat. Hoc oleum est excellentissimum ad tremorem cordis remedium,

per

per se sumptum, sine quauis additione.

Appendicula quædam adiecta, de rupturis ossium.

Ossa quocumque modo rupta, per infra scriptum vnguentum optimè cõsolidantur, singulis ordinatè coniunctis.

Recipe Mellis ℥.ij.
Antimonij & vitrioli oleorũ ʒ.ij.
Axungiæ taxi,
Seui ceruini,
Axungiæ vrsinæ,
Saponis ana ℥.I.
Terebinthinæ ℥.I.ß.
Ceræ ℥.ij.

Coquãtur in vnguntum, pro more, quo rupturę sunt ad ignem calida manu perungendæ. &c. Mirum in modum præ cęteris curat & sanat optima consolidatione.

TRACTATVLVS SECVNDVS MEDICINAE COELEstis, siue De signorum Zodiaci Mysterijs.

Ato Cœlum circulo cinctũ est in circuitu, quem Zodiacum vocamus, & in duodecim partes æquales diuiditur. his nũcupatas nominibus, & caracteribus designatas, prout sequitur.

♈ Aries.	♋ Cancer.	♎ Libra.
♉ Taurus.	♌ Leo.	♏ Scorpio.
♊ Gemini.	♍ Virgo.	♐ Sagitarius.

♑ Capricornus.
♒ Aquarius.
♓ Pisces.

Sigillum Arietis in sequentibus.

Recipe Martis ℥.ſs.
Solis.ʒ.ij.
Lunæ ʒ.I.
Veneris ʒ.ſs.

Hæc metalla simul hora, die, necnõ pũcto quibus Sol primum Arietis gradum ingressus fuerit, (quod plerunque Martij die decima fieri solet, vel circiter) igne vio-

violentiſſimo liquefaciēda ſunt, ſed primum, nempe ferrum, in limaturas eſt redigēdum quòd aliter liquefieri nequit. Liquefactis & præparatis omnibus, die Martis, Luna in Arietis ſigni gradu nono, aut decimo, vel circiter exiſtēte, quod plerumque fit ſingulis menſibus ſemel: eadem hora debet abſolui, ſed appendi quum Mars in noua domo cœli fuerit octaui.

Sigillum hoc eſt certiſſimum experimentum, ad fluxiones omnes & catharros, à capite deſcendentes in ceruicem acromias, &c. Purgat enim cerebrum, & capitis phlegmata quæuis exſiccat, ac omnia quæ caput cōcernūt mala prorſum emēdat, geſtatū noctes & dies, Arietis ſigno contra cerebrum conuērſo.

Sigillum Tauri fit ex sequentibus metallis.

Recipe Veneris ℥.i.
Iouis ℥.i.
Martis ℥.ß.
Solis ℥.ij.

Liquefactione simnl commiscẽda sunt, Sole in Tauro existente, quod singulis annis fieri solet octaua die mensis Aprilis. & vel circiter, Statim in puncto Solis ingressus dictum in signum, hoc sigillum incipi debet absoluique, vel aliter opus hoc erit frustraneum. Et quum luna decimum Tauri gradum ingreditur, appendendum est. Possunt ad huius operis expeditionem, sculpi ferramenta quædam priùs, quibus cudatur sigillum post fusionem, quo citiùs insculpantur omnia signa verbaq́;. Sic de ceteris omnibus sigillis fieri poterit. Nam sæpiùs hora præterlabitur, antequam absoluta sint, indeque huic rei maximum detritrimentum accidit. Quandoquidem notandum hoc loco, tempus, operationes adferre potissimas, atq; maximas.

Huius

Huius sigilli, natura proprietasq́; , remediũ excellẽtissimũ exhibet illis, quibus genitoria virtus adempta fuit, si fuerit appensum, vt vsque ad vmbilicũ pertingat, signo Tauri contra carnẽ & corpus verso. Viris & mulieribus auxilium pręstat optimum.

Sigillum Geminorum.

Recipe Auri & argenti ana ℥.1.

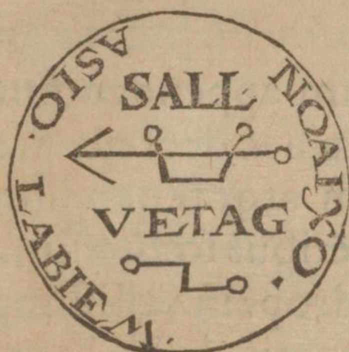
Liquefiant ambo simul, Sole signum Geminorum ingrediẽte, quod accidere solet circiter decimam, aut vndecimã plus minùsue diem Maij, iuxta cursum anni. Quapropter annus quo sigillũ fieri debet, primò calculandus est. Duę laminæ sunt ex mixtura prædictorũ metallorũ construendæ, quibus insculpenda signa iuxta picturam infra positam, dum Luna fuerit in signo Leonis aut Piscium.

Sed appendẽdum eſt ſigillum perfectũ, eo tempore, quo ☿ in prima domo cœli fuerit, aura grata ſerenaque exiſtente, facie nummi ſignum Geminorum habente, ſuper cutem nudam verſa geſtataque. Prędicti nummi per circulum ex eadem materia fabrefactũ, & vix medio tranſuerſo digito latũ connectendi ſunt vt ſeſe mutuò non tangant, faciebus nõ ſignatis aut lateribus, at inter eas tanta ſit diſtantia, vt fiſtula poſſit interponi, quæ calamum capiat anſerinum argento viuo plenum, & obſtructum poſtea maſtice. fiſtula quoque metallina calamum continens, etiam obſtruenda eſt, poſt completum opus. Argẽtum viuum in calamum infundẽdum, hora, dieque Mercurij, Luna deficiente.

Reliquum in exemplari Germanico deſiderabatur, vtpote vis atque virtus eiuſmodi ſigilli, quò factum vt vobis traducere nequeamus hactenus, donec fortè nobis in poſterum ex alijs exemplaribus innoteſcãt. Nec voluimus ex nobisipſis quicquam fingere, quod conuenire potuiſſet. Interim ſi tanta cognoſcendi vires eius volũtas fuerit, vt expectare

ne-

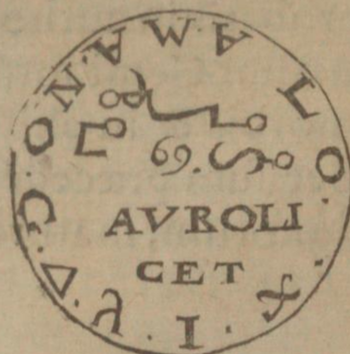
nequeatis, quęritote probatis in authori bus Aſtronomiæ, quæ ſint Geminorũ vires in producendis morbis & in alijs: tum demum, iuxta proceſſum præcedētium & ſequentium ſignorum, maturè iudicatote.

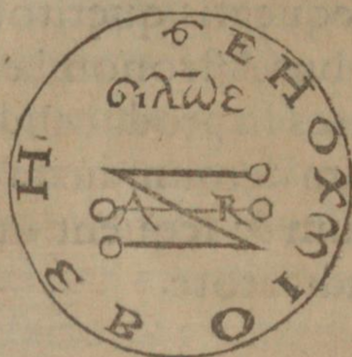

Cancer.

Iſtius ſigni ſigillum fit ex argento puriſſimo, hora qua ſol cancri ſignum ingreditur (quod circiter decimam vel duodecimam diem Iunij fieri ſolet) vbi luna tamen in aſpectu bono ſit, & à nullo Planeta malè affecta, hora ſua Lunæ videlicet, ſigna hæc inſculpēda ſunt, ipſa creſcente, eadem hora debent incipi, necnon perfici, vel aliter fruſtra laborabitur.

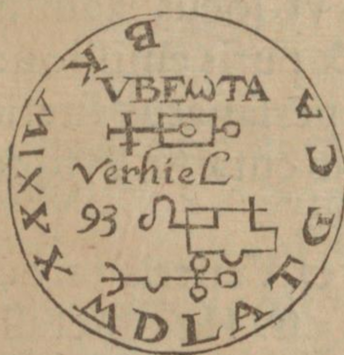

Huiuſmodi ſigillum appendendum erit hora dieq́ue Lunæ, hac decreſcente, mundiſſimè geſtādum atq; tenendum. Virtus eius eſt iter agētibus fœliciſſima: geſtātibus contra hydropem vtiliſſima, tū aduerſus omnis generis defectus corporis ex humiditate, necnon ſuperfluo quouis phlegmate prouenientes.

Leo.

Sigillum ipſius Leonis fit ſumma cū diligentia, ſolùm in Iulio, quum Sol in proptiam ſuam domum Leonē ſcilicet, prædicti menſis die decimatertia, decimaquarta, vel circiter ingreditur: ex auro puriſſimo, ſub primum ſigni gradum liquefacto laminatoq́ue, priùſquam eadem hora prætereat, Poſtmodum quā-

do Iupiter in propria ſua domo fuerit- Piſcibus nempe, ſigna ſculpenda ſunt ab vna parte quæ delineata videtur in priore figura. Sed alterius nūmi lateris ſculptura fieri debet, quando Luna fuerit in do no Iouis, videlicet piſcibus. Notandū ne poſt ſigilli fuſionem ampliùs in ignē veniat, aut aliter fruſtra futura ſunt omnia.

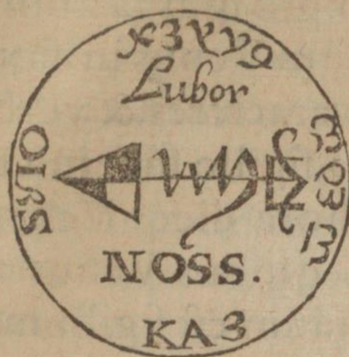
Appendendum erit hora dieq; Solis. Virtus eius eſt in iurium litibus excellētiſſima: fauores conciliat erga mundum hunc, viris & mulieribus illud geſtantibus. Ad febres quartanas eſt optimum remedium. Poterit etiam de liquore bibi, cui per noctem infuſum fuerit. Peculiariter cōtra peſtem internam & mortiferam eſt probatiſſimum, & contra

quoſcunq; morbos oculorum ex calore prouenientes, ac alios calores prauos, quos communiter volãtes appellamus. Item ſi quis aduſtionem pateretur, ſigillo ſuper locum applicato, proſus ardorem extrahit. Hoc modo curauimus vxorem cuiuſdam magiſtri Nicolai barbitoſoris compatriotæ noſtri, habitantis in Villach Tranſſyluaniæ loco, quæ maximam patiebatur aduſtionem, eam prorſum extraximus vt locus aduſtus abſq; dolore quouis,& puris emiſſione, per eiuſmodi ſigillũ perſanatus fuerit, Verùm illud geſtauit in curæ finẽ vſque.

Virgo.

Sigillũ Virginis fit ex Veneris ʒ.1. Solis ℥.ſs.Lunæ ʒ.ij. Iouis ʒ.ſs. Hæc metalla debent Auguſti mẽſis die dominica, decimatertia,decima quarta, vel circiter, hora Solis ingreſus in Virginẽ, liquefacienda ſunt omnia ſimul,& poſt effuſionem, in laminam tenuem redigenda. Poſtmodum quando Mercurius ab alio Planeta fœliciter aſpicitur,& in ſua fuerit hora,iuxta calculationem & ſignificationem horarum inæqualium Planetarum cœli,hæc ſigna cum nominibus,

dictæ laminæ ſigilloque ſunt inſculpenda, ſic vt eadem vnica hora ſingula completa ſint.

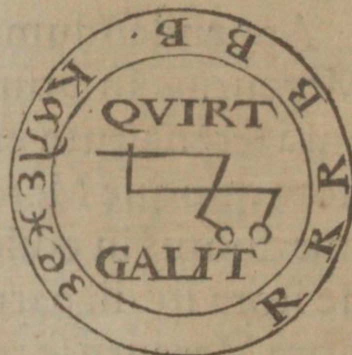
Appendendum erit eo tempore, quo Mercurius in prima cœli domo fuerit, aura ſerena (tum enim lõgè meliùs erit) hora quoque Mercurij, modò curſus primæ domus in cœlo patiatur: ſi verò nõ, de hora ſimili parum refert, quanquam hora Mercurij ſe res meliùs habet.

Libra.

Sigillum hoc ex pura ♀ quum ſol ingreditur librã liquefaciendum, effundẽdum & faciendum eſt, quod accidere ſolet die dominica, decimatertia, vel decima quarta Septembris, iuxta cuiuſlibet ingreſſum anni. Hoc animaduertẽdum

vbi Venus illius anni fuerit Planeta dominans, aut reseruator, multò maioris virtutis futurũ eiusmodi sigillum, prę- sertim eis qui nati sunt sub eodem Planeta gestantibus, & si pro ipsis factum erit ac præparatũ. Quum Venus in signo Libræ fuerit, signa, caracteres, & verba, quæ videtur in figura, sigillo sunt insculpenda. Postmodum hora dieq; Veneris hora prima vel nona, quibus Venus regere solet, appendendum est sigillum.

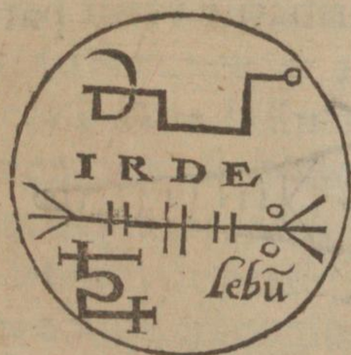

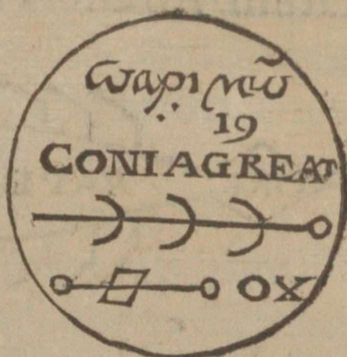

Admirandũ est contra fascinationes omnes mulierum, quæ nonnunquam viris coeundi vires adimunt, & eis pro parte, quibus cõtrariæ sunt, vtilissimum. Summatim contra quæcumque mala, pudendorum præsertim, est excellentissimum hoc sigillum.

Scorpio.

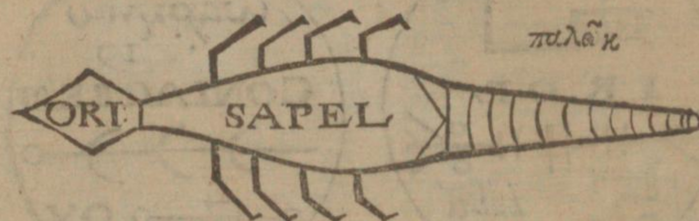
Scorpionis sigillũ fiat ex ferro puro, hora Martis ac eius die, necnon eadem hora, qua Sol Scorpionem ingreditur, quod circiter duodecimam, decimamtertiam, vel decimam quartã Octobris diem accidere solet, vnicũ latus insculpatur suis caracteribus. Postmodum sole in Arietem reuerso conscribatur altcrum. Appendi potest ex arbitrio quouis tempore.

Remediũ est plurimùm admirãdum cõtra veneno quouis infectos morbos. Item optimum est ac mirabile quibusuis illud ad collum gestantibus, prout militibus, istorũ ducibus, ac illis qui versantur in assiduis controuersijs. Similiter quod sequitur animal ex ferro puro

formari debet,vt videtur, quando Mars anni dominus exstiterit,& Sole primum ſcorpionis gradum ingrediēte.Poſtmodum quando Mars in propia ſua domo fuerit,in Ariete ſcilicet , ſignetur vt infra:tandem hora Martis appēdatur.Domus in qua fuerit à ſcorpionibus tuta redditur omneſque viui fugiunt ex ea: contra morſus etiam iſtorum eſt remedium excellentiſſimum.Admodum iuuat milites in conflictibus:Leproſis peculiariter prodeſt vnà cū auro poto geſtatum. Ab altera ſcribatur vt hic patet.

Ad caudā annulus ex auro puro fuerit affigendus vt à collo ſuſpenſum geſtari queat,capite verò deorſum.Certiſſimum eſt remedium ad fugādos cimices, vbilecticæ fuerit appenſum.

Sagittarius.

Sigillum hoc fiat ingreſſus hora Solis in Sagittarium (quod annuè contingere

gere solet Nouẽbris duodecima vel decima terria die) sub ingressionis primum gradum: signetur autem hora Iouis, & appendatur eadem hora, crescente Luna. Hoc est secundum sigillum, quod lõgo tempore quærens primùm cognoui, & quo secundùm artẽ quam profiteor, vsus fui sæpiùs in aduersariorum meorũ irrisionem & ignominiam, vt onagrorũ instar stupefacti steterint, nec os aperire fuerint ausi. Argenteum annulum est quòd habeat, aliter ex stanno puro constare debet, præter alterius additionem metalli. Mundissimæ gestandum atque tenendum est. Nam si tempore coitus non deponatur suas vires amitit.

Iterum de perfidis & inuidis hominibus conqueri cogimur, qui quod suum non est inuidentes aliјs, nil non mutilatum relinquunt, vt secũdò iam apparet hoc libello, vires atque virtutes ablatas esse, prout suprà de signo Geminorum factum: itẽ ex protestatione per ipsummet authorem supra posita hoc capitulo, quum ait, Istud secundum fore sigillũ quod potissimùm existimauit in arte medica. Frustra sanè laborant æmuli: nã

velint nolint, omne quod ſuſtulerunt è libris Thophraſti Paracelſi, redibit ad lucem è tenebris. Prudenter enim author ante mortem locis diuerſis eoſdem libros muris incluſit, vt poſt eam ſi perirent vno loco, ſeruarētur alio bonis, ne qui peruenerunt ad malorum hominū inuidas manus, aut perpetuò laterent, vel mutilati prorſum emergerēt. Sic fiet vt iſti nobis locis reſtituētur integri, ſuo tempore, pateantq́; tenebroſæ malæq́; vitæ homines, nil præter ſeipſos amātes.

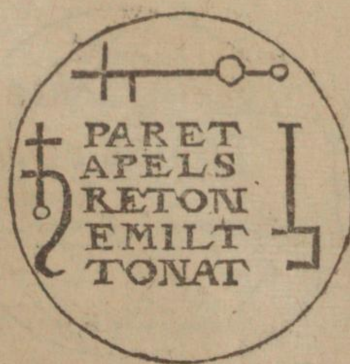

Capricornus.

Eſt quòd cum Saturno iam agamus, & ſua progenie. Sigillum hoc fit ex auro: nam plumbum aliis metallis nullam operationem exhibet. Annulus cupreus fore

fore debet,& vnà cum ſigillo hora Solis ingreſſus in Capricornum,& quum Sol à nobis maximè diſtat. Signetur ſigillũ hora,dieq; Saturni,& quum ♄ aſpectu cum alio Planeta bonum habuerit: appendatur,Luna deſcreſcente,vel in eius minutione,hora quidem aſpectus, ſiue Lunę ſit,aut alterius Planetę,non refert. Fauoris nummus vulgo dici poteſt hic: aliȷs verò ſigillum, quod lupum in cruribus perſanat.Prædeceſſores noſtri, curam iſtius reperire per artem nõ potuerunt, exiſtimantes hac de cuſa morbum incurabilem exiſtere, cùm tamen hæc ſit eius optima ſine quouis alio medio cura.

Aquarius.

Quum Sol in Aquarium ingreditur,

Menſe Ianuario, fiat eadem hora ſigillũ, ex liquefactione mixtorum metallorũ, vt auri ℥.ſs. argenti ℥.1. Saturni ʒ.ij. Martis ʒ.1. vſque ad inſculptionem. Quum autem Planeta Saturnus in domo cœli nona fuerit, ſculpantur hęc ſigna verbaq́ue citiſſimè poſt vnum aliud. Non appendas priuſquam Sol in terra fuerit, & in hora Saturni: tum ſuſpenſum ad contracturas, morbos frigidos & cõtractos neruos erit vtiliſſimũ: ad memoriæ conſeruationem, fauorẽ erga homines conciliandum, & contra venenũ optimum, vt probari poteſt, appoſita quantumuis venenoſa quapiam aranea ſigillo, fugit nec vllo modo manere poteſt.

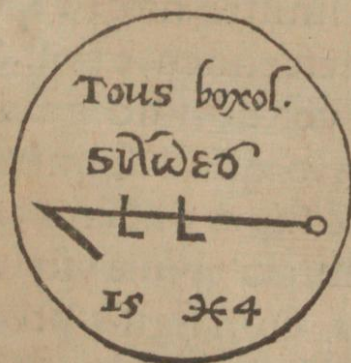
Piſces.

Sigillum Piſciũ in Februario fieri debet,

bet, quum Pisces Sol ingreditur, ex sequentibus metallis.

Recipe Auri, Ferri, Cupri, ana ʒ.i.
Argenti ʒ.ij.
Stanni ℥.ss.

Liquefiant omnia simul, effundantur, formetur & signetur sigillum ingressus eadem hora. Postmodum quando mitis Iupiter in octaua cœli domo fuerit, hora dieq; suis, nempe Iouis. Hoc est admirandum instrumentum ad sedãdam & expellendam chôleram, ex qua nascũtur admodum graues morbi, prout cõtractura, Paralysis, contractio, ardores, &c. contra quę mirabile præstat auxiliũ viris & mulieribus. Mitigat podagricos dolores, spasmum aufert, ac omnes dolores ex fluxionibus prouenientes.

Sigillum hoc longè ſuſpenſum eſſe debet ſub vmbilico.

Finis myſteriorum Zodiaci.

TRACTATVLVS TERTIVS DE NONNVLLIS Naturæ communioribus ſecretis Theo.Paracelſi.

INuenta cõiunctione Martis & Saturni in cœlo,ferrũ accipe,muremque priùs ex eo formabis quàm eiuſmodi coniunctio prætereat, & hora Iouis inſcribito ventri muris hæc verba ALBAMATATOX. Poſtmodũ Luna exiſtẽte in ſigni Cãcri nono vel decimo gradu,lateri ſiniſtro hæc I Y K Θ-EM ℧ X α X I X. Luna deſcendente poſt,& in ſigni Piſciũ nono vel decimo gradu exiſtente, lateri dextro quod ſequitur inſculpito:בלשתהם, & ſuper dorſum , in pũcto plenilunij ab initio ſpinæ vſq; ad caudã,hoc verbũ vnà cum ſignis prout videtur IOINATVRA SVA

Nota

Nota quòd à ſigno Veneris,vſq; ad centrũ alterius caracteris, linea per tranſuerſum protrahenda ſit. Tandem huic muri collarium præparabis ex Saturno puro,creſcente Luna,Saturni die,prima noctis hora,quę Saturnea eſt,& iſtos caracteres inſculpes ILCō. 3. ♃. ABEλια. His ad hunc modum abſolutis, adapta collarium hoc in coniunctione Saturni cũ Marte prout ſuprà,& collaca circiter medium aut centrum domus, fugient ex ea glires & mures omnes, quæ in ipſa fuerint: & ſi fortè poſtmodum intrarint extranei,nō manebũt vltra horam, quin exeant.Si mus viuus huic metallico muri filo fuerit alligatus,nō viuet ſuprà horam,at morietur non ſecus ac ſi venenũ ediſſet,inflabiturque.

De *ouibus*.

Vt nedũ habeamus quo nociua pellamus animalia, ſed etiam vt conſeruemus vtilia. Quum oues peſte ſua corripiũtur, fabrefac ouem ex limo prout ſequitur.

Recipe limum vel argillam ex tribus di-

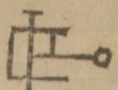
uersis locis, & circa locum in quo moraris, item arenam fluentis aquæ, de qua potissimùm bibunt oues istæ circa locũ eundem. Omnia simul pinse, quum Luna minuitur, & ex eiusmodi luto figurã ouis tibi finge, sub horam qua luna diminutionem pati cœperit, & hæc signa cum verbis superscribe hîc atque ilic.

.EFERET. ✝.HOGERET. ✝.LAGARET.πυμωπι. βαλετι γῶυρῶλ. Sanor. Panor. Tanor. ιλῶυφ.

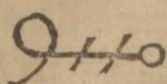
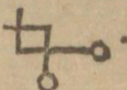
Hanc ouem in ouile colloca sale conspersam, & eam viuas oues lambere sinito. Quotquot lambent, aut sal hoc degustarint, non infirmantur, nec moriuntur ouili peste: correptę pariter lambendo liberantur ab ea. Tantùm natura potest in similibus.

Non secus bobus & porcis media præparari possunt, ac aliis animalibus, vnicuique tamẽ iuxta suam naturã, tempus atque diem. Boues qui sanguineum patiuntur morbum, suam in eo pestem habẽt, vt equi suis in viuulis mortem repentinã. Ad sanginem scribas in ouo re-

cens nato. Ambramo. . corelis

Y ✓ vortix

σελμυων ϖαριχ

 . παμωχ

Aperiatur os bruto, & ouuum ei super linguam comprimendo frangatur, & cogatur deglutire, statim inde sanabitur, non bibat ante horas duodecim postea.

Itidẽ equo viuulas patiẽti, solùm excepto, quod loco verbi hui⁹ & signi ambrabo, & crux vt superi⁹ ponat̃ hoc & signũ. Kupfamilon ·& statim euomet. Postea dato illi mensuram auenæ cum sale & aceto, ac inde post horas duodecim, cura vt potet. Statim atq; predictam auenam edit, equitabis per horam vel alterã vt sudet, postea quiescat. Hæc sunt naturæ secreta, quæ tempus, dies, & horæ possunt, & sine his nihil horum efficitur.

Ad muscas,

Hoc genus animalium homines in-

feſtat, ęſtatiſque tempore cibos immũ-
dos reddit ac iniucũdos: vt abigas ita fa-
cito. Premulam tibi confice calybeam
prorſus, ſuper cuius capulum hæc ſigna,
ſub puncto quidem plenilunij, vt in fi-
gura videtur inſculpito.

Na ſuſpen ... oſtiſyx ... Hebev

Et â capulo deorſum ſeparatione di-
ctorum ſignorum & verborum facta,
ſculpantur lineæ tres ad cuſpidem om-
nes tendentes, vnam in nouilunio, ſecũ-
dam in alio plenilunio, tertiam rurſum
in nouilunio. Poſtmodum ſub coniun-
ctionem ♄ & ☽, ſcribito verba quę ſe-
quuntur & ſi-
gna.

na ſuſpen ...

Si premulam hanc in parietem fixe-
ris, vbiuis exſtiterit, & circum eam duxe-
ris circulum creta, menſalis orbis ampli
tudine, quotquot aderunt muſcę in cir-
culum intrabunt, & ibidem reſidebunt
omnes tam diu, donec premulam extra
xeris, tum demum euolabunt, homines
vt priùs vexantes, &c.

TRA-

TRACTATVLVS QVARTVS DE TRANSMVTATIONIS metallorum tempore.

SI fortè tuũ delectet animũ, ars transſmutationis auri in argentum, vel quod potius erit, argenti in aurum, aut aliàs metalla cuiuſpiam in aliud, ex ſequenti menſula tẽpus commodum addiſcere poteris. Nam ſanè facilima hæc eſt occaſio, qua citius & ſine periculo magis, ad optatum opus tuum peruenire potes.

Menſa tranſmutionis metallorum tempus commodum indicans.

Trãſmutaturus in in ☉	☽ ♀ ♂ ♃ ♄ ☿	incipe quum Luna fuerit in 6. gradu.	♋ ♉ ♈ ♓ ♒ ♍	ſemper hora Planetę quẽ trãſmutare cupis.	☽ ♀ ♂ ♃ ♄ ☿
♄	☉ ☾ ♂ ♀	20 gardu.	♌ ♏ ♋ ♉		☉ ☽ ♂ ♀

	♃ ☿		♓ ♍		♃ ☿
☿	☉ ☽ ♀ ♂ ♃ ♄	i.gradu	♌ ♍ ♋ ♉ ♓ ♒		☉ ☽ ♀ ♂ ♃ ♄
☽	☉ ♀ ♂ ♃ ♄ ☿	12. gradu.	♌ ♎ ♏ ♐ ♈ ♊		☉ ♀ ♂ ♃ ♄ ☿
♀	☉ ☽ ♂ ♃ ♄ ☿	9. gradu.	♌ ♋ ♈ ♓ ♒ ♐	hora.	☉ ☽ ♂ ♃ ♄ ☿
♂	☉ ☽ ♀ ♃ ♄ ☿	18. gradu.	♌ ♋ ♉ ♐ ♏ ♍		☉ ☽ ♀ ♃ ♄ ☿

♃	☉ ☽ ♀ ♂ ♄ ☿	3. gradu.	♌ ♋ ♎ ♏ ♒ ♓		☉ ☽ ♀ ♂ ♄ ☿

Primum exemplum ſic pronunciato, cætera conſequenter vt iſtud.

Tranſmutaturus in Solem Lunam, incipe quum Luna fuerit in ſexto gradu cãcrorum hora Lunę, ſic de reliquis. Haud fruſtraneæ ſunt oſeruationes tẽporum in tranſmutationibus. Omnia ſiquidem quæ fiunt in hoc mundo ne- negotia fœliciſſimè iuxta curſus cœleſtes ac Planetarum inchoantur & perficiuntur. Cùm nos mortales omnes, ſecundùm operationes firmamẽti, per omnipotentem creatorem Deum ordinati, regamur, ſanitatem & infirmitatem, ac iterum ſanitatem acquiramus. Pari-

ter & in medicina ſunt operationes iſtæ notandæ, necnon obſeruandæ, quòd ſimplicia ſæpe ſuas operationes iuxta ſua tempora habeant.

Finis Mædicinæ Celeſtis.

Philip. Thophr. Parac.

EFFIGIES.AV.PH THEOPHRASTI. PARACELSI.
ÆTA.SVÆ.47.
ALTERIVS NON SIT
QVI SVVS ESSE POTEST,